

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Naše gospodinje!!!

Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes

v korist obmejnih Slovencev.

230

Denarni promet do 31. decembra 1911
čez 82 milijonov kron.

Najboljša in najsigurneja
prilika za štedenje!

Stanje vlog dne 31. decembra 1911
čez 22 milijonov kron.

Za hranilne vloge jamči dežela Kranjska.

Ljudska posojilnica registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{3}{4}$ odstotkov brez

kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih K 4.75 na leto.

Lastna glavni.
K 704.939.27

Za nalaganje po pošti so pošino-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zlastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Ravnateljstvo.

MARLIN TRG

Največja češka tvrdka za nakupovanje cenegega posteljnege perja!

S. Benisch

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšegega 2.40 K, **polbelega** 2.80 K, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5.10 K, 1 kg izredno finega **snežobelega**, skubljenega 6.40 K in 8 K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsni puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, melkimirajim **perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3.50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena, 3557 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastonj in franko.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen. 231

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. L. Vilhar, urar.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo **zalogo** zgotovljenih oblek za gospe, dečke in otroke in novosti v konfekciji za
:: :: dame. :: ::

500 kron

Vam plačam, ako vaših **kurjih oces**, bradavic in **trde kože** tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Rla-mazilo**. Cena lončku z jamstvenim pismom **1 krono**. 2216

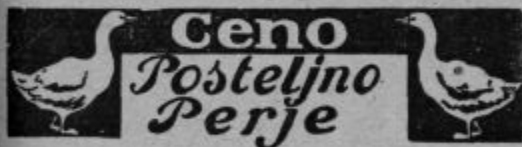
Kemeny, (Kaschau) I. Poštni predal 12/162, Ogrsko.

Tovarne za asbestškriklj 'Zenit'
družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski materijal.

Zastopnik: **Zajec & Horn, Ljubljana.**
Dunajska cesta 73. 234

Agitirajte za naše časopise!

1 kg sivega skubljenega K 2—, boljšega K 2:40, pol belega prima K 2:80, belega K 4—, finega mehkega puha K 6—, prvovrstnega K 7—, 8— in 9:60. Sivega puha K 6—, 7—, belega finega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg naprej franko.

Dovršene, napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega, modrega, rumenega ali belega inlet (nanking) blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem, K 16, s polpuhom K 20, s puh perjem K 24. Posamezne pernice K 10, 12, 14, 16. Posamezne vzglavnice K 3, 3:50, 4. Pernice 200×140 cm velike K 13, 15, 18, 20. Vzglavnice 90×70 cm velike K 4:50, 5, 5:50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180×116 cm velike K 13 in 15, razpošilja od 10 K dalje **Maks Berger, Dešenica št. 236, Češki les.**

franko proti povzetju ali naprej vplačilu. **Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne.** — Bogati ilustrovani ceniki vsega posteljnega blaga zastoj.

Koledar za maj.

Namen molitve za maj, določen od sv. očeta: **Pobožnost do prebl. Device Marije.**

Dan	Godovi	Nameni	Celodnevno češč. presv. R. T.	
			Ijublj. škof.	Ivant. škof.
1 Četrtek	Kr. vneb. Fil. i. J.	Povzdigovanje srca k Bogu	Ljubljana, stol.	Sv. Tomaž
2 Petek	Anatazij	Šmarnice	Trebelno	pri vel. nedel.
3 Sobota	Najdenje sv. križa	Pravo češčenje sv. Križa	Sv. Križ pri Litiji	Sv. Bolf. na K.
4 Nedelja	Florian	Nevarnost pred ognjem	Kamna gorica	Sv. Len. p. v. n.
5 Poned.	Pij V. papež	Katoličani na Balkanu	Šent Gotard	Jarenina
6 Torek	Jan. ap. p. lat. vrat.	Kuge, vojske, lakote reši nas o Gospod	Orehek	
7 Sreda	Stanislav, škof	Duhovni pastirji	Ljublj. sv. Florjan	Sv. Jakob v
8 Četrtek	Prik. Mih. nadan.	Sv. cerkev	Smihel pri N. m.	
9 Petek	Gregor Naz.	Marijine družbe	Rakitna	
10 Sobota	Antonin, škof	Blagoslov na vrtilih in na polju	Javor	Sv. Ilj
11 Nedelja	Bink. Pr. Sv. Duha	Birmanci	Nova štifta	Svečina
12 Ponedeljek	Pankracij	Stanovitnost v dobrem	Kopanj	
13 Torek	Servacij	Hišni mir in sloga	Knežak	Sv. Jurij ob P.
14 Sreda	Bonifacij	Trdovratni grešniki	Fara pri Kostelu	
15 Četrtek	Zofija	Krščanske matere	Mitterdorf	
16 Petek	Janez Nep.	Češko	Nova Oselica	Sv. Lenard v
17 Sobota	Paskal	Naši blagoslovci	1/2 Mek. red. 1/2 kar.	
18 Nedelja	Presv. Trojica	Češčenje in posvečenje imena Bož.	Lesce	Sv. Rupert
19 Poned.	Celestin, papež	Prava ponižnost	Breznica	
20 Torek	Bernardin	Bravci Bogoljuba	Dobrova	Sv. Trojica
21 Sreda	Valens	Vdove in sirote	Prem	
22 Četrtek	Sv. Rešnje Telo	Bratovščina presv. Rešnjega Telesa	Čatež p. Trebnjem	Negova
23 Petek	Deziderij	Skrb za lepoto in čast hiše božje.	Krško, kapuc.	
24 Sobota	Mar. D. pom. krist.	Zmaga katoličanov	Ljublj., Križanke	Sv. Benedikt
25 Nedelja	Gregor VII. papež	Sv. Oče	Godovič	Sv. Ana na
26 Poned.	Filip Neri	Krščanska vzgoja otrok	Sv. Troj. pri Trž.	
27 Torek	Magdalena Pac.	Naše redovnice	Ljubno	Sv. Jurij v
28 Sreda	Avguštin škof	Katoliško gibanje na Angleškem	Sv. Helena	
29 Četrtek	Maksim	Gospodarji in gospodinje	Sv. Duh	Sv. Bolfenk
30 Petek	Srce Jezus. (Ferd.)	Častivci presv. Srca Jezusovega	Rateče na Gor.	
31 Sobota	Angela	Uršulinke; Vsi v tem mesecu umrli	Kranj	

Odpustki.

1. Četrtek, prvi v mesecu. Vnebohod Gospodov. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; b) udom bratovščine naše ljube Gospe presvetege Srca v bratovski cerkvi; c) udom rožnivenške bratovščine v katerikoli cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi dva popolna odpustka; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

2. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo v namen svetega očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

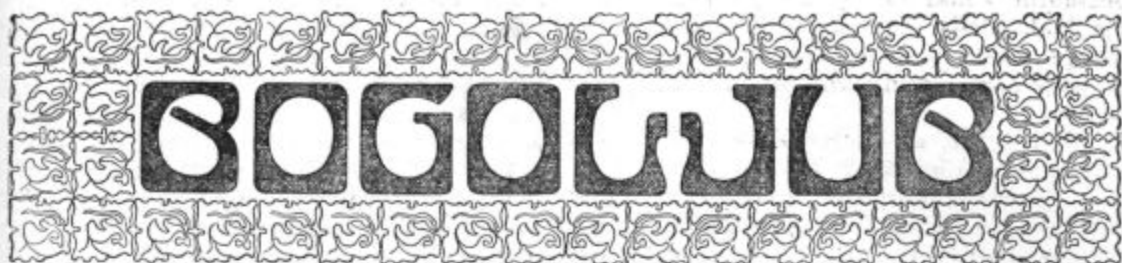
3. Sobota. Najdenje sv. križa. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

4. Nedelja, prva v mesecu. Udom bratovščine sv. rožnega venca trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen svetega očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga niso dobili že v petek; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

8. Četrtek. Prikazen sv. Mihaela. Popolni odpustek udom bratovščine za duše v vicah, danes ali pa v osmini.

11. Nedelja. Binkošti. Popolni odpustek: a) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje; b) udom rožnivenške bratovščine v katerikoli cerkvi; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

13. Torek. Sv. Peter Regalat. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

Katoliški Slovenci in Hrvati!

Na početku nove dobe smo. Hrepenenje po napredku je prevzelo vse naše vrste. Neutrudljivo se dela na vseh poljih: za umsko izobrazbo, za gospodarski prosep, za politično svobodo, za socialno organizacijo. Splošna izobrazba se dviga, gospodarstvo napreduje, vsi stanovi se probujajo in družijo.

Upoln je ta napredek in vesel pogled v bodočnost, če ne bomo pozabili ob vsem tem delu na eno resnico. Katera je ta resnica? Ta, da sam zunanji napredek nima v sebi nobenega trdnega in trajnega jamstva in da tudi ne more donesti narodom resnične sreče. Pamet, razodetje in življenje priča, da je resnično poroštvo človeške sreče v srcu, v duši, da je resnično poroštvo človeške sreče — vera.

In zares! Potrebno je delo za gospodarsko blaginjo, a kaj bi pomagalo, ko bi tudi zemlja več rodila, ko bi bil tudi lepši in bogatejši naš zemski dom, če bi pa izgubili izpred oči Boga, dušo, večnost? A ne samo to! Tudi na zemlji ni mogoča resnična blaginja brez vere v Boga. Kakšno bo naše življenje brez Boga, kakšen rod brez strahu božjega, kakšna družba brez vere v božjo pravico? Kakšni bodo narodi, kakšne države, kakšne vlade brez vere v Boga? Kje bo poštenje v politiki, kje pravica v socialnih razmerah, kje dejanska ljubezen v stiskah?

A ravno v silnem zunanjem delu in ob velikem gospodarskem napredku narodi radi pozabijo na to, da je vera življenje našega življenja, da bo le veren narod npravno zdrav, zares vesel svojega dela in resnično srečen. Zato treba od časa do časa to zavest poživiti in okrepiti. Ta blažonosni namen pa imajo zlasti tudi katoliški shodi. Zato je gotovo prilično, da se zberemo spet na velik katoliški shod, ki naj iznova okrepi v nas vseh versko zavest, ki naj nas opozori na nove nevarnosti, ki naj zbere spet vse sile, ki naj dá vsemu napredku notranjo moč in pravo smer.

A ni to edini razlog, da vas vabimo na katoliški shod.

Hvala Bogu, Cerkev nas katoličanov nikdar ne zabi spominjati na tisti božji izrek: »Le eno je potrebno«. Tudi imamo pri vsem gospodarskem delu dobre voditelje, ki se živo zavedajo, kaj je poedincem in narodom vera. Zato je nevarnost manjša, da bi se v delu izgubil zmisel za vero. A druga nevarnost je, ki je od dne do dne večja. Dannadan se nam vsiljujejo novi časopisi, ki sovražijo Boga in Cerkev, ki sovražijo vero, ki delajo z vsèmi pomočki, s hlimbo in grožnjo, z lažjo in prevaro na to, da bi izrvali iz src zaupanje do škofov in duhovnikov, ljubezen do Cerkve, nazadnje pa vero v Boga. Bolj kakor kdaj je treba dandanes katoličanom globoke vere, žive katoliške zavesti, a tudi neustrašenega krščanskega moštva, da se odločno upro sovražnim silam in zatro njih brezverske nakane. Ali imamo to zavest in moštvo? Ni je lepše prilike, da si okrepimo katoliško zavest, da javno izkažemo svojo zvestobo veri, da si iznova zaprisežemo krščansko moštvo, kot je katoliški shod. Naš katoliški shod bodi javna manifestacija naše vere, a tudi javna manifestacija naše moške volje, da ne pustimo blatiti naših svetinj nikdar in nikomur! Naš katoliški shod bodi glasna izpoved, da hočemo z vso odločnostjo izvajati načelo: proč s slabim časopisjem! vèn iz naših hiš s časopisi, ki pod hinavsko krinko naprednosti izkušajo zamoriti v nas podedovano vernost in vdanost do sv. očeta, do škofov in duhovnikov! vèn iz naših hiš s časopisi, ki sramoté našo Cerkev! vèn iz naših hiš s časopisi, ki z lažjo svobodne misli trosijo po naši domovini brezverstvo in bogotajstvo!

Tudi zato vas vabimo na katoliški shod. Je pa še en razlog.

Letos obhaja katoliška Cerkev slovesni jubilej svoje zmage nad poganstvom tudi v javnem življenju. Leta 312. je premagal cesar

Konstantin Veliki zastopnika poganstva, cesarja Maksencija. Premagal ga je pred vrati večnega mesta v znamenju sv. križa. Leta 313. pa je Konstantin javno proglasil svobodo Cerkve.

Ali ni prav, da se tudi katoliški narodi spominjajo tega jubileja? Zakaj svoboda Cerkve — svoboda narodov! In zlasti v naših dneh! Ali ne vstaja novo poganstvo, ki izkuša spet zaslužniti Cerkev in narode ter jih izročiti samosilju brezverskih držav? Tudi v naši Avstriji se dannadan bolj družijo sile temè, ki je njih namen: uničiti svobodo Cerkve. Zahteve »ločitev Cerkve od države«, »svobodna šola«, »civilni zakon«, »sežiganje mrličev« imajo samo namen izločiti iz javnega življenja vsak vpliv Cerkve, zadušiti glas Cerkve, glas nje zapovedi in prepovedi, glas vere, glas božjega evangelija o pravicah tlačanih in zatiranih. Zato moramo dandanes bolj kakor kdaj s **plamenečo ljubeznijo ljubiti svobodo Cerkve!** Katoliški shod bodi slovesen izraz je naše ljubezni in odločna izpoved naše volje, da hočemo katoliški Cerkvi priboriti in obraniti tisto svobodo, ki je nje sveta pravica! Naš **jubilejni katoliški shod** naj podžge novo ljubezen in novo navdušenje za sveto Cerkev. To navdušenje naj se kaže tudi v apostolstvu, v delu za edinstvo Cerkve, za razširjenje božjega kraljestva med narodi. To delo bo najlepši spomin velikega letošnjega jubileja!

Naj bi združil katoliški shod ves naš narod v živi zavesti, da je znamenje svetega križa, vera naša, edino resnično poročstvo prave blaginje in da veljajo tudi našemu narodu tiste besede, ki jih je zrl Konstantin plameneče na nebu pod znamenjem svetega križa: **V tem znamenju boš zmagal!**

V tem znamenju vas vabimo na katoliški shod, ki bo 24., 25., 26. in 27. avgusta v Ljubljani.

Katoliški Hrvati! Tudi vas vabimo na katoliški shod v Ljubljano. Hrvati in Slovenci smo eminentno katoliški narod. Taki smo bili, taki hočemo ostati. A prav je, da to v sedanjih resnih dneh tudi javno, slovesno in

solidarno izpovemo. Naj vé zapad, naj vé vzhod: Christianus mihi nomen, catholicus cognomen! Kristjani smo, katoličani smo! Slovenci in Hrvati nismo združeni pod habsburškim žezlom le po naravnih vezeh krvi in jezika, temveč vsled milostivega zvanja božje previdnosti tudi po edinstvu vere in Cerkve. V duhu tega edinstva bomo zborovali ob slovesnih dneh ljubljanskega katoliškega shoda, polni navdušenja za prevzvišene resnice naše svete vere in za našo milo hrvatsko-slovensko domovino.

Katoliški Slovenci in Hrvati! Izrekla se je tudi prelepa misel, naj bi se ob letošnjem katoliškem shodu **slovensko in hrvatsko ljudstvo slovesno posvetilo Brezmadežni**. In zares! Ali bi mogli lepše izraziti svoje težnje in svoje želje? Naša želja je, da bi se mišljenje naše dobe ne zatopilo v svetlu, v svetnem pohlepu in uživanju. Naša želja je, da bi se moglo ohraniti naše ljudstvo neomadežano, čisto in verno vdano Cerkvi in Bogu. Naša želja je, da bi krščanstvo vedno bolj zmagovalo nad močmi temè in da bi zavladal v narodih Kristus Zveličar sveta. A kje je močnejša zavetnica teh naših teženj in želj kot je Brezmadežna? Brezmadežna je »veliko znamenje na nebu« naše dobe, ki s svojo čisto lepoto dviga narode kvišku iz nižav strasti, nevere in greha. Brezmadežna je odčetka velika zmagovalka v bojih z močmi temè. Brezmadežna je sveta Mati Zveličarja sveta. Komu naj izročimo, komu posvetimo z večjim zaupanjem sklepe katoliškega shoda, da jim izprosi blagoslova od Boga, kot Njej, **Devici Brezmadežni!**

V Ljubljani, na veliko soboto 1913.

Pripravljalni odbor za katoliški shod v Ljubljani:

Dr. Josip Gruden,
stolni kanonik,
predsednik.

Fran Povše,
drž. in dež. poslanec,
podpredsednik.

Anton Sušnik,
c. kr. profesor,
blagajnik.

Ivan Štefe,
urednik,
tajnik.

Čudodelna svetinja.

(Dalje.)

Kar se je zgodilo z Ratisbonom, je bilo res čudovito. Drzni zasmehovalec katoliške vere in Cerkve je naenkrat oboževal in ponižno molil, kar je pred par urami še sovražil in preklinjal. Kakor nekdanj sv. Pavel ob

svojem spreobrnenju, tako je tudi zdaj Ratisbon naenkrat veroval v Jezusa in njegove resnice, le da je prišel Ratisbon do te nenadne spremembe po prav posebnem posredovanju presv. Device. »Nič mi ni rekla, ali

razumel sem vse,« s temi besedami je označil kratko, kako ga je božja milost, ki se mu je vlila v srce po Marijinih rokah, sama od sebe spremenila v vernega kristjana.

Zdaj je imel le eno željo še, da bi bil čimprej krščen. Preveč previdni prijatelji so mu svetovali, naj se ne prenaagli. Ali Ratisbon jim je odgovoril: »Kako? Jude so krstili takoj, ko so slišali pridigo apostolov, jaz pa, ki sem slišal kraljico apostolov, naj še čakam na ta zakrament?«

Ali pred sv. krstom je treba za odrasle temeljitega pouka v krščanski veri. Nalogo poučevanja sta prevzela jezuit p. Vilfor in pa Ratisbonov prijatelj Būs Jér. Toda kako sta se čudila, ko sta videla, da spreobrnjencu ni bila vlita v srce samo milost svete vere, ampak tudi neko čudovito znanje verskih resnic, tako da je bil Ratisbon v par dneh v vseh verskih resnicah popolnoma poučen. Zato so določili za sv. krst že dan 31. januarja, in sicer v rimski jezuitski cerkvi al Džezú («pri Jezusu»).

Ratisbon je sicer želel, da bi se vsa stvar vršila tiho in brez slovesnosti. Toda vest o čudežni spreobrnitvi se je razširila bliskovito ne le po Rimu, ampak po vsem svetu. Zato je kazalo ta sv. krst tudi kolikor mogoče očitno in slovesno obhajati.

Že davno pred določenim časom je bila 31. januarja cerkev »pri Jezusu« vsa polna rimskega in tujega občinstva. Ko vstopi Ratisbon sirotišnico v Ain-Karimu, kjer je in p. Vilforta, ga sprejmejo živahni Rimljani z glasnimi klici: »Évviva!« («Živio!») Krstil ga je sam papežev namestnik v Rimu, kardinal Patrici.¹⁾ Ko ga vpraša, kakšno ime da si hoče izvoliti, odgovori Ratisbon: »Marija«. Od tedaj se je imenoval vedno: Alfonz Marija Ratisbon. Po slovesnem krstu pa stopi na prižnico že tedaj sloveči govornik, poznejši orleanski škof Düpanlu²⁾ in slavi v prekrasnem govoru moč in ljubezen prebl. Device in lepoto krščanskih resnic. Po vsem Rimu, da, po vsem krščanskem svetu so prekipela dobra srca veselja nad tako spreobrnitvijo, dočim so brezverci v onemogli jezi škripali z zobmi.

Kmalu nato je sprejel Ratisbona v avdienci sv. oče Gregorij XVI., ki je bil čudežnega dogodka sam neizmerno vesel. V svoji spalni sobi mu je pokazal mojstersko izdelano podobo Brezmadežne od čudodelne svetinje in mu rekel, da ima sam veliko zaupanje in srčno pobožnost do te ljubke svetinje.

Spreobrnitev Ratisbona je bila tako izvanredna, čudežna in obenem tako očitna,

da jo je sv. oče Gregorij XVI. sklenil postaviti na tako trdna tla, da o tem dušnem čudežu ne bi mogel noben pameten človek več dvomiti. V ta namen je sestavil posebno komisijo s kardinalom Patricijem na čelu, ki je imela ves dogodek tako natančno preiskati, kakor se preiskujejo čudeži, storjeni po priprošnji tistih, ki jih hočejo svetnikom prišteti. Čez štiri mesece (3. junija 1842) je nato kardinal Patrici objavil v imenu sv. očeta sledečo izjavo preiskovalne komisije: »Popolnoma dognano je, da je nenadna in popolna spreobrnitev Alfonza Marije Ratisbona od judovstva h krščanski veri po priprošnji prebl. Device Marije resničen in izreden čudež, storjen od neskončno dobrotnega in vsemočnega Boga.«

Ratisbon se je hotel zdaj popolnoma Bogu posvetiti in je še istega leta 1842. stopil v jezuitski red. L. 1848. je bil posvečen v mašnika. Ali vedno jasneje je spoznaval, da ga Bog kliče drugam, da postane apostol za svoje judovske rojake. To so uvideli tudi sv. oče Pij IX. in predstojniki jezuitskega reda. L. 1852. se je torej poslovil od jezuitov in šel k svojemu bratu Teodorju Ratisbonu, ki je bil v Parizu ustanovil posebno žensko redovno družbo »Naše ljube Gospe Sijonske« ali kratko: »Družbo sijonskih sestrá«, ki je imela nalogo, vzgajati judovske otroke h krščanstvu.

Avgusta l. 1855. je odšel naš Ratisbon iz Pariza, da ustanovi Družbo sijonskih sestrá v samem Jeruzalemu. Že prihodnje leto 1856. so sijonske sestre odprle svoj zavod v Jeruzalemu, kjer delujejo še zdaj. L. 1865. je odprl Ratisbon sirotišnico v Ain-Karimu, kjer je 6. majnika 1884 po tridesetletnem bivanju v Sveti deželi umrl srečne in svete smrti.

To spreobrnjenje po čudodelni svetinji je sicer edino, ki je bilo od najvišje cerkvene oblasti v Rimu za čudež proglašeno, ali koliko drugih čudežnih dogodkov, pri katerih se jasno vidi Marijina pomoč, posebno če še pomislimo, kako je bila Marija obljubila: »Vsi tisti, ki bodo nosili svetinjo okoli vratu, bodo prejeli obilnih milosti.« Prav vsled tega je dovolila sv. Cerkev »praznik brezmadežne Device Marije od čudodelne svetinje«, kakor je bila že prej dovolila praznik sv. rožnega venca in pa praznik karmelskega škapulirja. Prav lepo molí zato sv. Cerkev na ta novi praznik (27. novembra): »Gospod Jezus Kristus, ki si hotel, da je preblažena, od vsega početka brezmadežna Devica Marija tvoja mati obdana od sijaja brezštevilnih čudežev, dodeli, da jo vedno pro-

¹⁾ Patrici. — ²⁾ Dupanloup.

simo njenega varstva in tako večno veselje dosežemo.»

Dr. Ant. Zdešar.

(Dalje prihodnjšč.)

Opomba. Lepo izdelane čudodelne svetinje — zahtevajte jih vedno s tem ime-

nom, da dobite pravih! — s slovenskim napisom, iz aluminijskega, pa tudi zlate in srebrne, vsake velikosti, se dobivajo v Ničmanovi prodajalni v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Ko pride majnik čez ravan!...

Ko pride majnik čez ravni
ves lep in svež, s preblaženim obličjem,
ko slavček hvalnico zagostoli,
ko zali log ponaša se s cvetličjem;
ko zemljo krije majniško zelenje,
mi vstaja v duši vroče hrepenenje.

O nji, ki ljubim jo na moč,
ob cvetu cvet se tiho pogovarja;
slavi jo dan, slavi srebrna noč,
zarana že ji poje rujna zarja;
vse, vse pozna njo lepo, njo veliko,
jaz, njen otrok, pa zrem le njeno sliko.

Oh, sliko le! Kdaj se odpre nebo?
Kdaj prvič jo zagledam v hiši večni?
Kdaj sreča z njenim moje se oko?
Kdaj mater bo objel otrok presrečni?
Kdaj tisti zlati majnik mi prisije,
ko bom na Srcu matere Marije?

M. Elizabeta.

O ljudskem petju v cerkvi.¹

(Piše dr. Frančišek Kimovec. — Dalje.)

Dosedanji naš pomenek o ljudskem petju nam kaže, da smo ljudsko petje imeli, in sicer

¹ Najprej moram popraviti par pogrškov, ki so gotovo po zmoti zabredli v zadnjo »Bogoljubovo« številko. Rečeno je bilo, da že tretje leto študiram glasbo na c. kr. dunajski akademiji, sem pa šele drugo leto tu, dasi bi me nobena reč bolj ne mogla razveseliti, kakor če bi se reklo: tri leta boš študiral glasbo; zakaj dve leti ni veliko več kakor škaf vode v velik požar. Hujša pomota se je »Bogoljubu« primerila na str. 142. pod naslovom: »G l a s b a«. Tam je prvi stavek tako iz zveze iztrgan, da r a v n o n a s p r o t n o p o v e, kakor pa to, kar sem v »Cerkvenem Glasbeniku« pisal. Po »Bogoljubu« se tako razume, kakor da mislim, da je Rihar prav posebno dobro zadel narodni slovenski duh, narodno melodiko in da je zato tudi g. Stanko Premrl ta slovenski duh dobro zadel, ker je Riharja posnemal. — Jaz sem pa v »Cerkvenem Glasbeniku« ravno nasprotno trdil: da se mi ne zdi potrebno, da je Riharja posnemal in da se mi zdi, da Rihar v tistih skladbah, ki so res njegove (v prvih dveh zvezkih namreč — ki sta najboljša — je pesmi, ki so jih razni nabiralci med ljudmi nabrali, le harmoniziral) ni zadel narodnega slovenskega duha.

močno razširjeno in negovano. Tudi to je gotovo, da je ljudstvo v dobi, predno se je Luthrova kriva vera začela med Slovence širiti, izvečine pojoc molilo pri službi božji, da je pri procesijah, romanjih skupno prepevalo. Dalje so protestanti stare priljubljene katoliške pesmi krivoversko »popravljali« in tako svojo krivo vero širili. Pa tudi potem, ko se je katoliška vera zopet utrdila, ni ljudsko petje potihnilo. Dokaz za to so nam nekatere pesmi, ki so se nam iz te dobe še ohranile, čeprav jih je malo. Danes in sto do stoinpetdeset let nazaj ljudskega petja splošno več nimamo.

Nastaja vprašanje: Kdaj se je ljudsko petje popolnoma izgubilo in z a k a j ?

Po mojem mnenju — pa ne morem zaenkrat strogih dokazov za to doprinesti² — sta dva poglobitva vzroka, da smo ljudsko petje izgubili.

Prvi vzrok je Luthrova kriva vera. Lutherski pridigarji so precej starih sloven-

² Za tak strog dokaz bi bilo treba precej dela in raziskavanja; vendar pa mislim, da so moje misli zgodovinsko in psihološko toliko podprte, da jih lahko povem. Kar ni popolnoma gotovo, bom vselej sproti omenil.

skih cerkvenih pesmi pač ohranili in jih »krščansko popravili«, kakor so sami pri veliko pesmih pripisali, to se pravi, da so katoliška mesta iztrebili pa s protestantovskimi zmotami napolnili; še več so pa starih pesmi zavrgli in zatrli. To so bile predvsem vse Marijine pesmi, ki so jim bile trn v peti, saj je luthrovstvo tudi ene vrste kača, ki Marijino peto zalezuje in Marijo uničiti hoče. Luther in njegovi privrženci so češčenje Marijino zaničevali in ga proglasili za malikovanje, hinavsko trdeč, češ, da katoličani Marijo, ki je — kakor vsaka druga žena — stvar božja, po božje časte in molijo. Zato so češčenje Marijino strogo prepovedali, se iz njega norčevali in še dandanes protestanti zato Marije častiti ne smejo, ne smejo pravzaprav niti podobe Marijine v svojem stanovanju imeti, češ, da je to malikovanje.¹

Prav zato so tudi vse pesmi, ki jih je slovensko ljudstvo Materi božji na čast prepevalo, preganjali in pokončevali. Ker pa je Marija z delom našega odrešenja in s celo sveto Trojico tako tesno zvezana — kot najljubša, najzlahtnejša hči nebeskega Očeta, izmed vseh žená izvzeta in odlikovana; kot Mati Sina božjega, ki ga je pod Srcem nosila, hranila, se vseh velikih skrivnosti njegovega življenja, delovanja, trpljenja dejansko udeleževala, ž njim živela, ž njim trpela, da o Jezusovem življenju ni mogoče govoriti, ne da bi se tudi Marije in njenih zaslug za naše odrešenje ne spominjali; kot nevesta Svetega Duha od vekomaj za Mater božjo izbrana; kot vedno pripravljena pomočnica v vseh nadlogah in težavah —: zato so se tudi pesmi, ki so imele v prvi vrsti namen poveličevati skrivnosti rojstva Gospodovega (božične), trpljenja (postne), častitega vstajenja (velikonočne), poslanja Sv. Duha (binkoštna) spominjale pri teh skrivnostih zaslug Marijinih in njene udeležbe. Zato je čisto naravno, da so protestanti tudi te pesmi uničili.

Slovenski Luther — odpadli ljubljanski kanonik Primož Trubar nam sam pripoveduje v svojem lutheranskem katekizmu o takih pesmih in se nad njimi spotika, tako n. pr. nad božično, ki se glasi: »Ker Marija Boga rodi, aleluja. O Marija! v preproste plene povije, aleluja. O Marija!« Prav tako nad božično, ki tako-le pravi: »Ta stvar je svojega Stvarnika rodila in dojila.«

Iz istega vzroka so novi krivoverci sovražili pesmi na čast svetnikom in jih odpravili.

Za protestanti je nastopila doba katoliškega prenovljenja. Protestantovske krivoverske knjige so se uničevale in požigale, ž njimi vred tudi njih nove in stare, v protestantovskem duhu »popravljen« pesmi. Katoliški duhovniki s škofom Tomažem Hrenom na čelu so se trudili odločno tudi za to, da so vse take pesmi, kar jih je ljudstvo na pamet znalo, zatrli, bodisi da so bile čisto nove (oziroma od nemških protestantov sprejete in poslovenjene) ali pa stare, pa »popravljen«. Teh se nam brez vsakega dvoma vsem škoda zdi, da so tudi izginile, toda boljše se je zdelo zatreti jih, kakor pa dopustiti priložnost, da bi ljudstvo bilo v nevarnosti in bi mesto starega katoliškega besedila vendarle iz nevednosti »popravljen« krivoversko pelo in tako strup protestantizma počasi in nevede zopet vsrkavalo. Tako je tudi v tej dobi prenovljenja še vedno protestantizem — čeprav ne naravnost — vzrok, da se je zopet uničilo veliko število lepih domačih pesmi neprecenljive vrednosti. Še hujše je bilo to, da v tem času ni bilo med katoličani ljudi, ki bi bili zmogni nove pesmi zlagati in tako nastalo veliko praznoto izpolniti. Prav zato se nam je iz te dobe le malo pesmi rešilo, vendar so med temi pravi biseri prečudne mehkoobe in lepote. Seveda se večini bralcev te pesmi na prvo poslušanje ne bi lepe zdele, zakaj o duhu po harmoniki, po plesu, po lahkoživo se zibajočem napevu ni duha ne sluha, tistega, s čemer se po navadi lepota pesmi meri, da je namreč »za uho« prijetna, to se pravi, da vzbuja neko čutno prijetno razpoloženje, tistega v teh pesmih ni; tudi jih ni mogoče »po domače« dvo-, tri- in večglasno »zadržgoleti«; toda v sebi imajo nekaj, kar človeku tisto veselje daje (ki se pač tudi čutno razodeva, pa ni v prvi vrsti čutno, ampak le izliv in odsev delovanja našega uma in volje, torej ima v prvi vrsti umski izvor), tisto močno, možato veselje, ki ga človek občuti, če je po spoznani resnici ravnal, če se je v kaki težki reči premagal, tisto veselje, ki se ne potaplja samozadovoljno v sladkih občutkih, v mehkobni ganjenosti in v njej počiva v zmotni misli, da je to nekakšen višek svetosti in pobožnosti, ampak veselje, ki rodi navdušenje za Boga, ki utrjuje voljo za boj zoper slabosti in strasti, zoper vsakršno mehkužnost, veselje, ki se ne izgublja v čuvstvih, ampak ki se z odločno voljo poprime dela za svojo dušo. Mehkobni, sladkobni napevi tega ne zmorejo, ampak um in voljo uspavajo in omotijo z nekim mehkim, neodločnim pobožnostnim čuvstvom. Sedajle so ljudje polni tega mehkega genotja, solze jim tekó

¹ Da pa časte Martina Luthra, odpadlega meniha, in njegove podobe na stene obešajo, to se jim pa ne zdi malikovanje.

po licih, pa ne bo dolgo in je vse pozabljeno in strast in grešno čuvstvo je ravnokako dobrodošlo.

Kar ni pregнал protestantizem in pozneje doba katoliškega prenovljenja, to je do dobra — po moji misli — ukončalo naše preprosto, domače narodno večglasno petje; to je skoraj gotovo drugi poglaviti vzrok, da je naše cerkveno ljudsko petje prenehalo in da ga kljub pogosto izraženi želji in tudi po resničnem trudu in prizadevanju že odkar obstoji slovensko cecilijansko društvo, zlasti pa odkar je ljubljansko škofijo začel voditi knezoškof in poznejši kardinal Missia blagega spomina, ni bilo doslej mogoče splošno in trajno vpeljati. Stvar se mi zdi taka-le:

Naši predniki so bili navajeni le enoglasno peti.¹ Od raznih strani, zlasti pa od severozapada, se je Slovencem bližalo preprosto ljudsko večglasno petje, ki ga Slovenci niso bili vajeni. Hkrati so tudi doma slišali po večjih cerkvah v mestih umetno večglasno petje. Brez vsega dvoma je bilo to za uho nekaj prijetnega in zato je hotelo ljudstvo, bržkone na čelu mu duhovščina, tudi v župnijah in cerkvah po deželi večglasno petje imeti. Glasbeno izobraženih ljudi ni bilo nikjer, orgle redko sejane, izučeni organisti po deželi bolj redki nego bele vrane. Kaj je bilo torej naravneje, kakor da je šlo nekaj bolj pevskih ljudi drugam poslušat, kako tam večglasno pojo, in si poizkušalo v spomin vtisniti, kako posamezni glasovi gredo, da bi potem tudi doma tako v cerkvi peti mogli.² Kdo jim je napravil primernih napevov, ne vem, tistih skladateljev imena se v zgodovini

¹ Da so imele večje cerkve, zlasti po mestih, tudi mogočno umetno večglasno petje, da so imeli v eni cerkvi, n. pr. v ljubljanski stolnici, hkrati celo na več korih zборе postavljene, ki so odgovarjajoč si prepevali pri slovesni službi božji, naj mimo grede omenim.

² Tudi dandanes še pevci tistih cerkvâ, kjer nimajo orgel in organista, hodijo v druge župnije poslušat, kaj in kako se poje, da se tistih pesmi nauče in jih potem po svoje predelane v domačo cerkev prenesejo.

slovenskega petja ne bodo svetila. Bil je morda kak za glasbo nadarjen preprost pevec ali kak duhovnik ali organist, ki je po posluhu orglal, saj tudi za narodne pesmi ne poznamo niti pesnikov, niti skladateljev. In tako so ti izbrani pevci nastopili — brez dvoma ljudstvu v veselje. Ljudstvo jih je rado poslušalo, samo večglasja nevajeno, si pa ni upalo »pomagati«. Stare pesmi so se pa opustile, kakor ponavadi vsaka nova reč staro zatre, čeprav morebiti stvari v škodo, Ko so se pa ušesa in grla privadila tej »novi umetnosti«, da bi bilo vse ljudstvo po tem novem načinu peti moglo, se je bila pa že ugnezdila navada, da so v cerkvi le izbrani pevci peli.

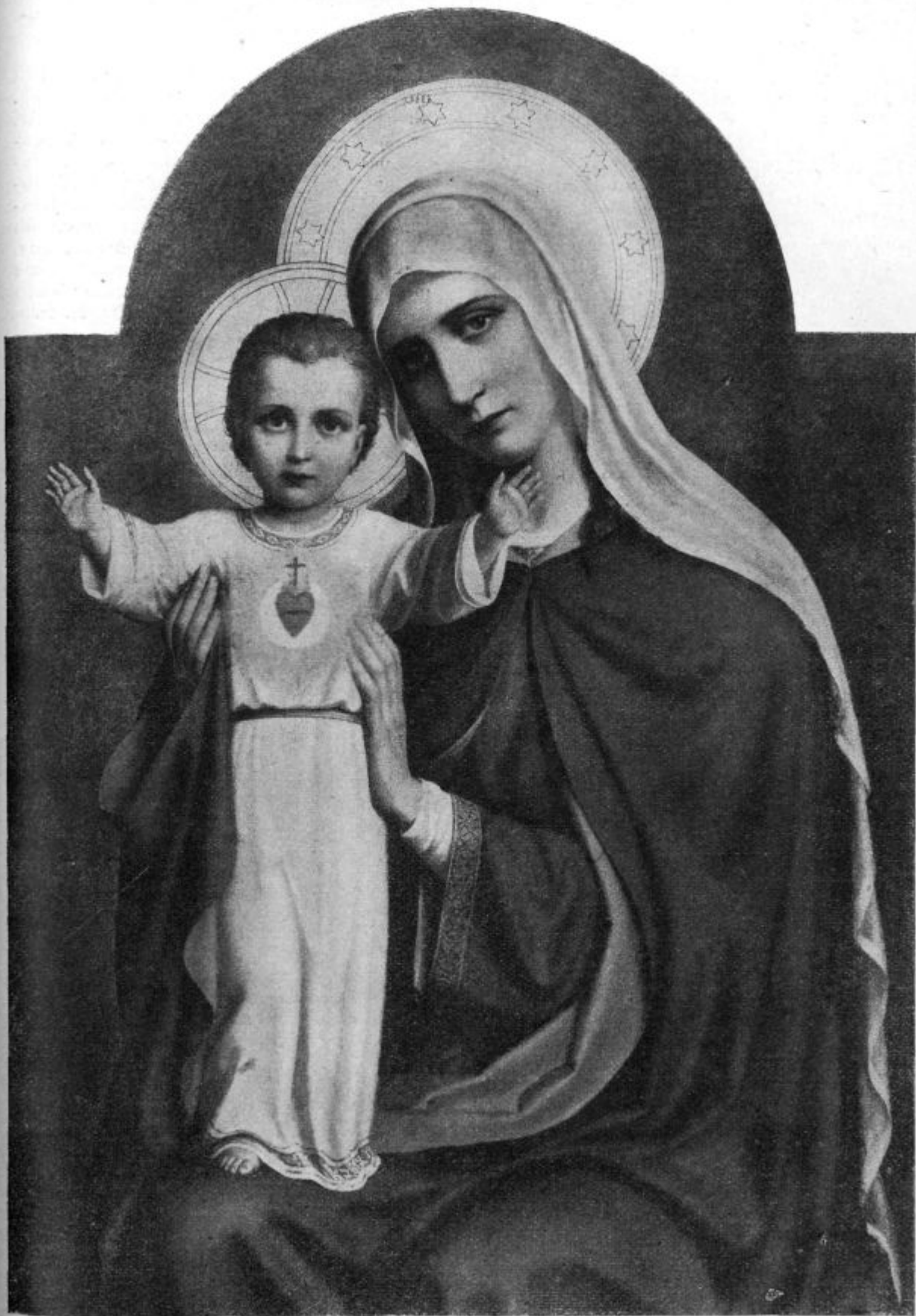
Prišla je medtem doba, ko so si povsod napravljali orgle; ko bi bili imeli tedaj izvežbanih organistov in glasbe večjih duhovnikov, bi se bilo morebiti dalo še veliko starih prelepih enoglasnih pesmi rešiti, rešiti bi se dalo tudi ljudsko petje, tako da bi bili ljudje peli tudi enoglasne pesmi z orglami, ki so bile starejšim ljudem gotovo še dobro v spominu. Te ga pa ni bilo in tako se je le malo ohranilo. Misel, da ima samo poseben zbor pravico v cerkvi peti, se je med našimi ljudmi tako ukoreninila, da se spominjam iz mladih let, kako se marsikom ni zdelo prav, če so se pri petih litanijah kakšne bivše cerkvene pevke — v svesti si svojega znanja in, rekel bi, svojih nekdanjih pravic — če so se malo premočno oglašale; le napol glasno po cerkvi peti se je zdelo ljudem prav.

To je podobna prikazen kakor z glasno molitvijo v cerkvi: vse ljudi je do te ga silno težko pripraviti; ljudem se je skoro čudno zdelo, ko je blagopokojni kardinal Missia vedno in vedno opominjal duhovščino in ljudstvo, naj glasno odgovarjajo v cerkvi; čudno se jim je zdelo, da bi navaden vernik v cerkvi glasno molil, ker so bili nekako mnenja, da sme glasen biti v cerkvi le duhovnik in pevec na koru. Šele ko so se pri nas začela razvijati razna katoliška društva in Marijine družbe, ko se je začela vpeljevati molitvena ura, se je v tem oziru precej doseglo, dasi še izdaleka tudi v tem oziru splošno še nismo na vrhu. Ista pot nekako bo tudi splošno ljudsko petje zopet v cerkev pripeljala. (Dalje.)

Majnikova kraljica.

Bilo je l. 1900., ko sem izstopila iz šole. Odslej sem morala sama zase skrbeti. Prišla sem v veliko mesto kot prodajalka v neko trgovino. V isti sobi sta spali še dve prodajalki, moji tovarišici. Prišel je mesec maj.

Dogovorile smo se vse tri, da bomo vsak večer doma nekoliko molile v čast majnikovi Kraljici. Jaz sem kupila na trgu kip Brezmadežne. Prejšnji dan sem napravila v naši spalnici oltarček. Vsak večer, ko smo prišle

v sobo, sem prižgala lučko na oltarčku pred Marijino podobo. Prvi večer smo molile vse tri. Drugi večer se je ena izgovorila, da je nekam povabljena. Tretji večer sta mi rekli obe: »Škoda v tako krasnih večerih biti doma.« Odšli sta. Kam? V slabo družbo. Jaz sem vztrajala vse majnikove večere pred Marijino podobo. Toda majnikova Kraljica mi je one večere bogato poplačala. Leto pozneje je prišel zopet krasni maj; toda kakšna sprememba! V omenjeni trgovini so bile druge prodajalke. Jaz sem prišla na višje mesto.

Oni dve gospici, ki sta se pred letom veselili »krasnih večerov«, sta bili doma ter zibali. Kip Brezmadežne, ki sem ga tistikrat kupila, hranim še sedaj. Ko pride krasni maj, napravim oltarček, zvečer prižgem lučko in nekoliko molim Mariji v čast. To skromno pobožnost rada opravljam, ker majnikova Kraljica mi za to malenkost bogato plačuje. Ako je katera od »Bogoljubovih« bralk zadržana, da ne more v cerkev k šmarnicam, naj me posnema in kmalu bo spoznala, da majnikova Kraljica bogato plačuje.

N. N.

Pesem od homške Marije.

Mlad pastir je čredo pasel,
čredo krotko, ovce bele;
sam kot jagnje bil je krotek,
duše čiste in vesele.

»Srečni Marko!« so mu rekli.
»Poješ, da se homec stresa,
lahko služiš kruh vsakdanji
in povrhu še nebesa.«

Lep večer je bil na Homcu.
Komaj se je solnce žarko
z griča moglo posloviti,
ko v slovó mu pel je Marko.

In zgodilo se je čudo:
In pastir se je začudil,
od strmenja je premağan
na zelena tla se zgrudil.

Tam na veji lepa ptica
— Marko ni ji znal imena
lepa ptica se je čula
in še lepša pesem njena.

Pela mu je rajsko pesem
o skrivnostni roži sveti:
Kdor jo najde, blagor najde,
vekomaj ne sme umreti.

Odhitela lepa ptica
preko lepe rožne ajde:
Kaj, da Marku ni odkrila,
kje se ona roža najde?

In pastirju v mladem srcu
hrepenenje se je vžgalo:
Da bi našel rožo skrivno,
po vseh gričih ga je gnalo.

Kakor žejen jelen begal
je med upi in trepeti:
»Če te najdem, blagor najdem,
vekomaj ne smem umreti.«

A nogé so oslabele,
komaj Marka so nosile;
in roke so otrpnele,
niso rože še dobile.

In pastir je v duši svoji
muke grenkih vic okušal:
»Če ni rože najti moči,
kaj o njej sem pesem slišal!«

Tih večer je bil na Homcu,
ko se Marko spet je vrnil;
tam na nebu za gorami
žar iskren se je utrnul.

»Ali to je mladi Marko?«
Ljudstvo se je vpraševalo:
»Ali ni ga Bistra vzela?
Ali brezno pokopalo?«

»Kaj, da zopet tam poseda,
kjer se dviga stara hoja?
Kaj je duša zagrešila?
Nima luči, ne pokoja.«

Marko pa je vedno molčal.
Le oči so govorile:
Žar mladosti je ugasnjen,
strte vse so srčne sile.

O ti ptica, rajska ptica,
da molčala ti si tudi;
o ti roža, roža divna,
kdaj te bodo našle grudi?

Silvin Sardenko.

Stebri krščanske omike.

Posvečevanje nedelj in praznikov je največjega pomena za časno in večno srečo vsakega naroda. To uči sv. pismo, to potrjuje izkušnja in zgodovina.

Zunanja lepota sv. katoliške Cerkve v kakem kraju je v prvi vrsti odvisna od rednega in vestnega posvečevanja nedelj in praznikov. Moč in veljava kakega naroda na svetu je sicer dar božji, vendar je navadno navezana na naravne čednosti po eni strani in na vestno praznovanje Gospodovih dni po drugi strani.

O tem bomo še govorili; zdaj smo to le mimogrede omenili, da se zbudi in poveča zanimanje in vnema za to veliko dolžnost.

Danes nadaljujmo razpravo.

Kakor smo že slišali, ima ta zapoved dve dolžnosti v sebi; prva je: bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši, in druga: ne opravljaj ob teh dneh nobenih hlapčevskih in drugih prepovedanih del.

Najprej je treba vedeti, katera so tista prepovedana opravila?

Vsa človeška opravila razdeljujemo v tem oziru v te-le vrste:

1. Hlapčevska dela so opravila za telesne potrebe in s telesnimi močmi opravljena. Rimljani so imenovali taka dela suženjska, ker so jih nakladali sužnjem.

2. Svobodska dela so opravila za duševne potrebe, z močmi duha opravljena. Ker so se le svobodni Rimljani s takimi rečmi pečali, so jih imenovali zato svobodska dela in opravila.

3. Skupna opravila, ki dušnim in telesnim potrebam služijo in se od vseh ljudi enako izvršujejo.

4. Sodna in tržna opravila, ki se vrše na trgu ali na sodišču ali sicer javno in očitno pred ljudmi.

Izmed vseh teh raznih del in opravil so prepovedana ob nedeljah in praznikih le hlapčevska dela in nekatera sodna in tržna opravila.

Katera so hlapčevska dela, morete iz prejšnje razlage lahko sami določiti. Za zgled pa naštejemo tukaj nekatere vrste takih del:

a) poljska, gorska, gozdna in podobna dela, n. pr. orati, žeti, mlatiti, kositi, kopati, sekati, žagati, klati, cepiti itd.;

b) dela rokodelske obrti, n. pr. zidarjev, tesarjev, krojačev, čevljarjev, šivilj, peric, kovačev, sedlarjev, mizarjev itd.;

c) dela po tovarnah, rudokopih, pre-

mogokopih, strojarnah, kamnolomih, opekar-nah, skladiščih itd.;

č) ročna dela domače obrti lahke vrste, kot n. pr. nogavice plesti itd.

Sodna in tržna opravila so tudi prepovedana, pa ne vsa, ampak le nekatera, ki jih tukaj naštejemo.

a) Prepovedana so sploh tista sodna opravila, ki so združena s hrumom in šumom, kjer se ljudje med seboj veliko in glasno razgovarjajo o kakem prepiru ali tožbi, kjer se kregajo, kjer eden zoper drugega pričajo, kjer prisegajo, kjer se vodi preiskava ali obravnavava, ko se razglašča rzsodba v pravdni zadevi.

Kar ima človek sam opraviti s sodnikom, notarjem ali zagovornikom, ko ni treba drugim ljudem o tem nič vedeti, to ni prepovedano ob takih dnevih.

b) Tržna opravila so pa vsa na javnih sejmih, tržnih dneh, shodih se vršeča opravila kupovanja in prodajanja; in poleg tega še nekatera druge kupčijske, najemniške in enake slovesne pogodbe.

Pri nas velja dandanes ta-le pravica:

1. Če pade semanji dan ali tržni dan na praznik, se prestavi na drug prost dan. Le tam, kjer je že stara navada, da se na tak praznik drži sejem, bi se smelo prodajati in kupovati; vendar mora biti že vse blago prejšnji dan pripravljeno, kakor tudi stojnice in lope postavljene.

2. Javne dražbe se ne smejo vršiti ob teh dnevih, ker so navadno s šumom združene in motijo službo božjo.

Potrpi se pa v slučaju, kadar ljudje nimajo časa ob delavnikih, da se napravi taka dražba v nedeljo, pa še-le potem ko je služba božja končana.

3. Prodajati in kupovati po trgovinah, štacunah, barakah, botegah itd. ob nedeljah in praznikih ni dovoljeno; vse take prodajalne morajo biti zaprte. Le v tistih krajih, kjer je taka navada, da ljudje ob nedeljah in praznikih, ko prihajajo v cerkev, obenem tudi kupujejo, kar treba čez teden za dom, le tam in le toliko je dovoljeno odprto držati in prodajati.

Primerjajte s tem tudi ono, kar določujejo državne postave v oziru obrtnege reda in nedeljskega počitka, in pa razne ukaze c. kr. deželne vlade.

Vsa druga opravila so ob nedeljah in praznikih dovoljena. Torej se sme take dni: brati, pisati, računati, risati, slikati, študirati,

poučevati, peti, gosti itd., ker so to svobod-ska opravila.

Prav tako so dovoljena skupna opravila: potovati peš, na konju, na vozu, na železnici ali na ladji. Sme se tudi loviti ribe, tiče in zverino, kolikor se dá brez večjih priprav.

Na podlagi te razpredelbe in razlage zdaj lahko presodite, katera so prepovedana, katera pa dovoljena dela in opravila.

Kdaj in zakaj je pa vendar le dovoljeno opravljati ob nedeljah in zapovedanih praznikih kaka sicer prepovedana dela?

1. Dovoljena so vsa tista hlapčevska dela, ki so v tesni zvezi s službo božjo, kakor n. pr.: zvoniti, križe, bandera, svetilke nositi, pogreb napraviti itd. Cerkev zidati, kriti, beliti itd. ni dovoljeno.

Kamen, pesek, les, opeko itd. za cerkev voziti ni dovoljeno. V sili pa se dobi dovoljenje od škofa.

Po cerkvi pometati, prah brisati, oltarje napravljati, cvetlice nabirati, vence viti in šopke vezati, vse to naj se napravi prejšnji dan; ako se ni zgodilo, se naj stori v nedeljo, a če je lenoba kriva te zamude, ni brez ma-lega greha.

2. Sila in potreba izgovarja tiste delavce, ki delajo pri takem gospodarju, ki ne pozna nedeljskega počitka, ako ne morejo dobiti dela drugod. Vendar se morajo odločno upreti taki zahtevi, kadar vidijo, da prihaja iz hudobije gospodarja, ki zaničuje Cerkev in njene zapovedi.

Sila izgovarja uboge ljudi: matere, ki za otroke kaj zašijejo in operejo, dek-le, ki nimajo za take reči časa med tednom.

Sila izgovarja kmetovalce, ako vsled slabega vremena ne morejo v delavnik spraviti poljskih pridelkov, smejo ob nedeljah, kar je res potrebnega, opraviti. Pravilno pa je v takih slučajih, če so dela očitna, da se zgodi to z vednostjo župnika, ki bo druge ljudi na to opozoril, da ne bo pohujšanja in zgleo-vanja.

Sila izgovarja rokodelce, n. pr. krojače, čevljarje, šivilje itd., kadar treba nenadno na-

praviti obleko za pogreb, poroko, potovanje ali kaj podobnega.

Sila je tudi za peke, mesarje, da pečejo kruh in sekajo meso ljudem, ki ga morajo sproti kupovati. Vendar je živino treba prej zaklati in vse drugo pripraviti.

Sila je tudi v nesreči povodnji, požara, potresa; da se ubrani škoda, so taka hlapčevska dela dovoljena.

Sila in navada opravičuje gospodinje, če kuhajo, postiljajo, pometajo in sploh vsak-danji red napravljajo po hiši in dvoru.

Mleti ni dovoljeno, če ni sile. Briti in striči se sme, da le maše ne zamude.

Tovorov voziti se ne sme ne s konji, ne po železnici, ne z ladjo. Le tisti tovari, ki so bili že pred praznikom naloženi, se smejo prepeljati, ako sicer ne pridejo pravčasno na svoje mesto.

Nasprotna navada bi sicer mogla spre-meniti to prepoved, pa je ne kaže vpeljavati. Železnice in pošte naj torej prepeljavajo ob nedeljah le to, kar je res nujno, drugo naj počaka delavnika. Tako ravnajo pametni ljudje drugod po svetu in se jim obnaša dobro. Celo vlade po nekatoliških državah, kakor n. pr. na Angleškem, v Ameriki to drže, zakaj bi torej pri nas v katoliški državi to ne bilo mogoče.

Kljub temu, da imajo Angleška in Ame-rika nedeljski počitek, so to bogate dežele, pri nas pa bogati le žid in pogán, kristjani pa lezejo v bedo in pomanjkanje, ker nimajo blagoslova božjega.

To so zapovedi o nedeljskem počitku, katere treba dobro poznati.

Zdaj pa zopet pogledimo in presodimo, kako je pri nas?

1. Ali se pri nas izpolnjuje ta dolžnost nedeljskega posvečevanja vestno in natanko, ali ne?

2. Ako se ne izpolnjuje, s čim se ljudje izgovarjajo? Ali so ti izgovori veljavni?

3. Ali smo voljni in pripravljeni storiti vse, da se vsak nered odpravi in vpelje lepo posvečevanje nedelj in praznikov? **Dr. J.**

Odkod in kam?

Popotnik sem, po svetu blodim,
odkod me vodi pot in kam,
ki truden jo v življenju hodim?
Domov? Za dom pač tu ne znam!

Iz boljšega prihajam kraja,
kjer ne razsaja bol in smrt,
in sladka me zavest navdaja:
ta dom zemljanu je odprt.

Moj večni dom je solnčno-krasen,
strop z zvezdami mu je pretkan;
tam večne luči žarek jasen
odseva v večno-trajni dan.

Od tam sem jaz, slabotno bitje,
od tam je solnca zlati zor,
od tam je vse človeško žitje
in vsega dobrega izvor.

Po poti, ki se tukaj vije,
nas vodi v večni dom korak;
tam truden potnik odpočije,
ko ga objame smrtni mrak.

Limbarski.

Zaljubljenost.

(Šola krščanske popolnosti. — Drugi tečaj.)

Oh, kako pa pride ta nepotrebna beseda
v »Bogoljuba«?

Dragi bogoljub, ne sodi prenašlo! Glej,
prvič zato, ker ta-le beseda pomeni lahko
nekaj čisto dobrega in poštenega, kar ti ho-
čem ravno danes dokazati. Drugič pa tudi
zato, ker je prišlo nedavno na našo šolo sle-
deče pismo:

»Velecenjeni gospod, šomašter' na vseučil-
lišču krščanske popolnosti!

Zakaj ste pa zadnjič tako malo po-
vedali o najzanimivejši vseh ljubezni, o
zaljubljenosti? Ali se bojite o tem govo-
riti? In še tisto, kar ste povedali, — da je
namreč zaljubljenost samo zato na svetu,
da pomaža sklepati poštene zakone — mi
ni nič kaj všeč. Veste, kaj?

Ljubezen je bila, ljubezen še bo,
Ko mene in tebe na svetu ne bo!

Saj se mora vsak človek enkrat za-
ljubiti; ima že tako srce, da se ljubezni ne
more in ne more ustaviti. In ker nam je
dal sam Bog tako srce, zakaj naj bi bila
ta ljubezen slaba? Čemu torej prepoveduje
Cerkev to ljubezen? Zakaj grmite po mi-
sijonih toliko proti takozvanemu znanju?
Ali ni kruto, siliti človeka, da v sebi za-
tira in zatre to sladko, plemenito čuvstvo?
Ali ni tako ravnanje protinaravno in
nеспametno? Vem, da se da na to z zvi-

timi besedami odgovarjati, ali mene ne
bodete ugnali. Kar vem, to vem.

Tukaj in tukaj, tega in tega dne, o
pomladnem času, času ljubezni,

brez posebnega spoštovanja
Nevesekdo.«

Tako pismo. In ker ti, dragi moj Nevese-
kdo, gotovo pričakuješ odgovora na ta vpra-
šanja, ti na tvoja zgorajšnja verza o ljubezni
odgovorim tako-le:

Pamet je bila in pamet še bo,
Ko mene in tebe na svetu ne bo.

ali pa, če hočeš malo bolj učeno:

Je logika*) bila in logika bo,
Ko mene in tebe na svetu ne bo.

Nič zvitih besedi ne bo treba, samo
zdrave pameti in pravičnega mišljenja pri tebi,
pa se lahko prepričaš, da je tvoja sodba o
zaljubljenosti — če že hočeš to besedo ra-
biti — nejasna in napačna. Zato se zdaj lepo
usedi v našo šolo in poslušaj, kar govorim tu
za naše bogoljube!

Da, dragi bogoljub, pomeniva se enkrat
pametno in na vso lašč o takozvani zaljub-
ljenosti, o ljubezni med moškim in med žen-

*) Veda, ki uči pravilno, pametno misliti,
ene misli iz drugih pravilno izvajati, da se pride
do resnice.

sko, o takozvanih znanjih! Ali je vse to dovoljeno ali ni? Ali je vse to greh ali ne?

Prva resnica, ki jo je treba tu pribiti, je ta, da ima vsak človek v svojem srcu sposobnost, zmožnost za tako ljubezen, nagnjenje do nje. Da, gremo še dalje in pravimo: In sam neskončno modri Stvarnik je ustvaril to sposobnost, to nagnjenje v človeško srce. To nagnjenje ni prišlo v srce šele po izvirnem grehu, ni v vsakem slučaju kaj pregrešnega, ampak je nekak del občečloveške narave, ki smo jo dobili od Boga.

In čemu nam je Bog dal tako srce? Kajti neskončno modri Stvarnik je moral imeti pri tem moder in dober namen. Če že moder človek dela vse iz modrega namena, kaj šele tisti, ki je sama Modrost!

Glej, če se stvar z zdravim umom dobro in vsestransko premisli, se mora priti do te-le resnice: To naravno nagnjenje, ta ljubezen do oseb različnega spola ima edino le ta namen, da pomaga sklepati poštene zakone in da pomaga nositi in da lajša težka bremena zakonskega življenja. Po božji naredbi ima človek to nagnjenje zato, da se ga posluži takrat, da se mu vdaja takrat in edinole takrat, ko misli in če misli stopiti v zakonski stan in ko že enkrat živi v tem stanu.

In čemu to?

Glej, da si poedini človek ohrani življenje, mora jesti in piti, ne res? In zato je modri Stvarnik dal jedem okusnost in dal tebi čut okusa, da te ta okusnost in ta tvoj čut vabita, da se po pameti hraniš in si tako ohraniš zdravje in življenje. Ne res? — to je modro in pametno.

Dobro! Ali Bog je hotel in hoče, da si ne ohranjuje življenje samo poedini človek, temveč tudi, da se ohrani ves človeški rod na zemlji. In Bog je s svojimi večnimi postavami zelo modro uredil, da se ima človeški rod na zemlji ohranjovati edino le po poštenih in pravilno sklenjenih zakonih.

Ali zakon ni šala. Koliko bremen, koliko skrbi! Mož ima svoje napake, sitnosti, neprijetne in nadležne lastnosti, žena pa tudi svoje. Saj pravi že sv. pismo (Sir. 25, 23—25): »Boljše je stanovati zraven leva in zmaja, kakor prebivati pri hudobni ženi. Hudobija ženi obliče spremeni; ona otemni kakor medved svoj obraz, da se kaže kakor žalno oblačilo.« Neki razlagalec sv. pisma temu pristavlja: »Togotna ženska gleda grdo in čukasto, njen

obraz je ves nağrbnan, črnorumenkast in sivkast, kakor (iz kozje dlake stkan) žalno in spokorno oblačilo.« Zato pa tudi govori sv. pismo dalje: »Njen mož je čí med svojimi sosedi in na tihem zdi-huje.« — In potem vsakdanja in večna skrb za družino, za otroke, da se prerede, vzgoje in preskrbé za prihodnost! Ne, zakon ni šala.

Zato torej, da se ljudje iz strahu pred bremeni zakonskega življenja zakonu ne bi odtegovali in da ne bi tako izumrl človeški rod, zato je premodri Stvarnik ustvaril v človeško srce sposobnost za to ljubezen, to nagnjenje do oseb različnega spola, in zato je dal tej ljubezni neko prijetno sladkost, da bi ta ljubezen nagibala ljudi k zakonskemu življenju in jim dajala moč, nositi bremena tega življenja. Še več: ta ljubezen tudi srce blaži. Mož, ki v resnici ljubi svojo ženo, ji ne bo delal žalosti, n. pr. s pijančevanjem; žena, ki res ljubi svojega moža, ga pa tudi ne bo »čukasto« gledala. Kjer je prava ljubezen, tam so nemogoči prizori, kakor enega opisuje narodna pesem:

Oh, žena me krega,
Ker sem se napiv,
Pa prav špičast' me gleda
Ko b' njenin ne biv.

Res, v mnogih slučajih prava, globoka ljubezen marsikaterega moža popolnoma pre-naređi in ublaži in preustvari marsikafero ženo v boljši značaj.

Težka bremena imajo torej zakonski čisto nositi, in tako važne in težke dolžnosti imajo izpolnjevati, da jim bi bilo to ob sami naravni medsebojni ljubezni vsled pokvarjenosti in slabosti človeškega srca — in ta slabost in pokvarjenost sta se vselila v srce po izvirnem grehu — splošno nemogoče. Zato pa je naš božji Zveličar povzdignil zakon v z a k r a m e n t, to se pravi, odredil je, da se podeli tistima, ki se v zakon jemljeta, pri sklepanju zakona, če sta v posvečujoči milosti, tudi vse polno dejanskih milosti, ki po-svečujejo, krepe in večajo to njuno medsebojno ljubezen in jima dajejo nad-naravno moč za mnogovrstne težave, ki so nerazdružne spremljevalke zakonskega življenja.

Glej, zato je zakon, dragi bogoljub, in zato ta medsebojna ljubezen med moškim in med žensko. Ali ni vse to velemodra in pametna naredba neskončne Modrosti? In ti, ljubi naš Nevesekdo, kdo umeva to ljubezen globokejše, resničnejše in pametnejše, mi ali ti?

Zdaj pa leži pred nami tudi čisto jasna ta resnica, da je ljubezen ženina do neveste in neveste do ženina, da je medsebojna ljubezen med možem in ženo popolnoma po božji volji, dobra in dovoljena, da, celo potrebna. Zakoni, ki jih ne sklepa medsebojna ljubezen, temveč v prvi vrsti ali celo edino — recimo — ljubezen do nevestinega denarja, premoženja, so nekaj protinaravnega, so nekaj, kar ni po božji volji. Zdaj bomo pa tudi lahko razumeli, da je čisto dobra dekletova molitev pri Gregorčiču, če moli pred Brezmadežno:

Pred tabo klečim.
Izvoljena Deva,
Ihtim in drhtim
Objokana reva.
Saj tebi odprto
Je moje srce,
Saj tebi je znano
Vse moje gorje...

Zakaj more — le recimo: — zaljubljeno dekle gledati z mirnim očesom v obraz Prečisti, Brezmadežni? Zakaj more moliti:

Kot solncece čist
Moj srčni je žar,
Ne bo me ga sram
Pred tabo nikdar —?

Prvič zato, ker je nevesta in ne kakšna kar tja v en dan zaljubljena trapa. Tako govori:

Ti mene in njega
Obrani bolesti,
Ti ženina vrni
Ljubeči nevesti!

Drugič pa zato, ker se mora v vesti zavedati, da je ta njena ljubezen tudi drugače poštena in popolnoma čista. O da, le pošteno, čisto ljubezen tu zagovarjamo, le taka je dovoljena. Kdaj pa je taka, o tem pa prihodnjic. Ne gre drugače: na struno ljubezni svet izvečine že tako nemarno igra, da ob tej godbi ne rajajo sveti angeli, ampak — Bogu bodi potoženo! — nečisti duh. In vendar je prava ljubezen tako plemenito čuvstvo, da ga nikakor ne smemo dati v suženjstvo temu plesavcu.

Dr. Ant. Zdešar.

Kdo njemu je enak?

Kdo njemu je enak,
ki mi nad vse je drag?
Povej mi, žarno solnce, o kedaj
si srečalo že lepšega na zemlji kaj?
Si videlo v katerih že očeh
nebes preblaženi nasmeh,
kot je v njegovih spal?

Kdo njemu je enak,
ki mi nad vse je drag?
Govori, Betlehem, je li še kdo
na tvojih svetih tleh bil reven kdaj tako?
Povej, je prišel kdaj že k tebi kralj,
ki si mu borne jasli dal,
kot njemu, ki je Bog?

Kdo njemu je enak,
ki mi nad vse je drag?
Ciborij zlati, ti, ki slednji hip
ob te udarja božjega Srca utrip,
ti dobro veš, da nihče ni bolj blag,
da nihče njemu ni enak,
ki mi nad vse je drag.

Kdo njemu je enak,
ki mi nad vse je drag?
Ti srečni Nazaret, ti dom njegov,
ki te kropil njegovih rok je blagoslov,
si videl kdaj že limbar tako bel,
ki bi tako deviško cvel,
kot on, vseh čistih vzor?

Kdo njemu je enak,
ki mi nad vse je drag?
Na križ si ga pribil, Jeruzalem,
pa proži ti roke v preblaženi objem...
Povej, povej, te je že ljubil kdo
tako srčno, tako gorko,
kot on, tvoj mučenik?

M. Elizabeta.

Ponočno čuvanje pri mrličih.

Piše se nam od nekod: Večkrat smo že imeli priliko opaziti, kako slabo je za mlade ljudi čuvanje pri mrliču. Neženo drugo nočno delo ni za нравnost tako nevarno, kakor ravno to čuvanje mrliča. Pri drugih nočnih opravilih, kjer pridejo skupaj mladi ljudje obojega spola, je navadno navzoč gospodar, gospodinja ali kak drug starejši človek, ki se ga mladina boji. Drugače je pa pri čuvanju mrliča, ki se smatra za kmetih bolj za nekako priliko za zabavo, kakor pa za kako pobožnost ali da bi pokazali spoštovanje umrlemu. Starejši ljudje pridejo kropiti podnevi, zvečer se pa zbere mladina, in po 10. ali 11. uri navadno ni nikogar starejšega več pri mrliču. Domači ljudje, ki so od prejšnjih prečutih nadi utrjeni, se umaknejo v drug konec hiše in mladina ostane sama

brez nadzorstva. Dokler je v hiši kak pameten človek, se pojó Marijine pesmi, potem se pa začnejo pohujšljive pesmi, klafanje in nevarne ali naravnost nespodobne igre. Ko se pa vsega naveličajo, pa gredo proti jutru domu, seveda — vsaka s svojim spremljevalcem. Za tako mlado družbo zadošča, da je eden razuzdan, pa postane vse razuzdano. Če je pa več razuzdancev in razposajencev, je pa še toliko hujše. Posebno po Dolenjskem je ta navada razširjena. Ali bi se ne dala na noben način odpraviti?

Odgovor ured. S krepkim nastopom bi se dala že odpraviti, ali vsaj omejiti. Posebno Marijine družbe so poklicane, da delajo za odpravo razvad v župniji.

Duhovno obhajilo.

Kako je silno lahko in kako neizmerno koristno.

Ne pričakujte dolge in učene razprave o duhovnem obhajilu, ampak le nekaj kratkih, a jasnih, vzpodbudnih besed.

Kaj je duhovno obhajilo? Duhovno obhajilo je duhovno združenje z Bogom.

Kako se duhovno obhajilo napravi ali izvrši? S pobožnimi mislimi in svetimi željami. Da, ena sama misel ali želja zadostuje! Kakor se z eno samo (popolnoma prostovoljno in zavedno) grešno mislijo hitro smrtno greši, in kakor se lahko popolni kes z enim pobožnim zdihljajem obudi, tako se tudi lahko z eno samo pobožno željo — »Jezus, pridi v moje srce!« — v hipu duhovno obhajilo izvrši. — No, navadno pa, kakor se kes z nekoliko daljšimi mislimi ali besedami obudi, tudi za duhovno obhajilo nekaj daljših besed rabimo, oziroma nekoliko bolj na široko svoje misli razpletemo. Vendar v nekaj sekundah — minut še treba ni — se duhovno obhajilo navadno opravi.

Kaj je torej lažjega kakor duhovno obhajilo?! Kaj je lažjega kakor je ena misel ali ena želja? Niti časa in niti posebnega truda te ne stane. Treba ti ni ne ene stopnje storiti in celo niti besede spregovoriti, — treba ti je samo ljubečega srca za to . . .

In kaj je koristnejšega kakor duhovno obhajilo? — Vprašamo še enkrat: Kaj je duhovno obhajilo? Duhovno združenje z Bogom. — Združenje z

Bogom! Vsa naša sreča je v združenju z Bogom . . . Čim bolj smo z Bogom združeni, tem bolj smo sami — božji. Bog je vir in vsebina vse sreče, vsega bogastva, vse slave in sladkosti. Čim bolj smo torej z Bogom združeni, bolj smo tudi mi deležni božje sreče, bogastva, slave in sladkosti; bolj smo torej mi sami srečni, bogati, slavni in z resnično sladkostjo napolnjeni.

Torej še enkrat: Vsa naša sreča je v združenju z Bogom. O, da bi se tega vedno in vsi dobro zavedali! Vsa sreča in slava in bogastvo izven Boga je le — bliščeča pena. Pa prav zares: samó bliščeča pena — v primeri s srečo v Bogu. V Bogu pa je resnična in trdna in trajna sreča naša.

Zato pa še enkrat: Vsa naša sreča je v združenju z Bogom. Združujemo se pa z Bogom po milosti in ljubezni. Če smo v milosti božji, smo že na neki način (trajno) združeni z Bogom. Če pa ljubezen do njega obujamo, se pa z njim v resnici le še bolj tesno in prisrčno združujemo. Ljubezni do njega pa ne moremo bolje obujati, kakor če se z njim v duhu in srcu združujemo, z drugimi besedami: duhovno obhajamo.

Združeni smo pa z Bogom tem bolj, čim večkrat se z njim združujemo. Najbolje bi bilo, da bi se naš duh, oziroma naše srce neprestano združevalo z Bogom; to je pa na zemlji nemogoče, ker teža telesa našega duha siloma vleče na zemljo, ker naš duh mora na toliko drugih reči misliti in ker

je naše srce na toliko drugih reči navezано. Ko nam je torej nemogoče združevati se z Bogom neprestano, pa skušajmo združiti se z njim (duhovno se obhajati) čim naj večkrat moremo.

Ne pozabi se torej v duhu obhajati vsa kida n vsaj enkrat; in sicer če ne drugičkrat vsaj zvečer, preden greš spat ali preden zaspiš! Kakor nikar ne pozabi na izpraševanje vesti in popolni kes, tako ne na duhovno obhajilo! Izpraševanje vesti in kes je nekaka duhovna spoved. Za duhovno spovedjo naj pa pride duhovno obhajilo! Po duhovnem obhajilu z Jezusom najtesnejše združen boš najlepše dan sklenil in najvarnejše počival. Če bi tudi ponoči nenadno smrt pote prišla, — saj si v pristrčni ljubezni združen s tistim, pred katerega boš poklican!...

Obudi pa duhovno obhajilo še večkrat, zlasti pri vsaki sveti maši, kadar v resnici nisi pri sv. obhajilu. Ravnotako pa tudi vsako jutro, kadar k sveti maši ne moreš. Dalje: pri vsakem obisku Najsvetejšega; če ne večkrat, vsaj na koncu, ko se od njega poslovliš. In še pogosteje: kadar se sploh na svojega Jezusa spomniš, kadar cerkev zagledaš, kadar ura bije itd. . . .

Spredaj je bilo rečeno: Čim bolj smo z Bogom združeni, tem bolj smo sami — božji. Ali ni to preveč rečeno? Ali je mogoče, da bi bili mi pri svojih velikih človeških slabostih nekako — božji? Da, mogoče je — ne sicer nam samim, ampak mogoče nam je to po božji milosti in dobroti. Po milosti božji postanemo nekako deležni božje nature, to je — božji. — Primera iz narave naj vam to

pojasni: Če železo, ki je sicer mrzlo, leži v žerjavici, se razgreje in razbeli, da samo postane vroče in žgoče kakor ogenj; dobi tako rekoč naturo ognja; postane deležno njegove nature. Tako postanemo mi, ki smo sami na sebi veliki reveži, deležni božje nature: njegove sreče, bogastva, slave in sladkosti. — Seveda se pa železo, če se ognju odtegne, zopet kmalu ohladi. Tudi naše srce se med svetnimi opravki za Boga kmalu ohladi. Čim večkrat se to železo — naše srce — združuje z božjim ognjem Jezusovega Srca (duhovno obhajila), tem bolj trajno in tem bolj močno je razgreto in razžarjeno od ljubezni do Boga.

Se enkrat torej: kaj je lažjega in kaj je koristnejšega kot je duhovno obhajilo? — Pač, nekaj je še v tem oziru duhovnemu obhajilu podobnega, namreč: obuditi dober namen. Tudi to nas ne stane nič drugega kakor eno pobožno misel, in ta misel požlahtni in pozlati vsa naša dejanja.

Dober namen pa duhovno obhajilo: dve silno lahki in neizmerno koristni pobožni vaji. Oh, izvršujmo jih pogostokrat, kar naj večkrat! — Pa duhovno obhajilo je še za eno stopinjo boljše od dobrega namena, ker je močnejši izraz naše ljubezni do Boga in ker nas še tesnejše in srčnejše združuje z Bogom. V združenju z Bogom pa je vsa naša sreča. Da je to res, — čutili bomo šele v nebesih. Ker nebesa bodo obstala ravno v tem, da bomo — večno združeni z Bogom . . .

Pomlad pred Marijo.

«Kako si lepa rajske slave dika,
Marija s solncem, z venci rož obdana!
Obleka tvoja z zvezdami pretkana,
prekrasna si,« cvetoča vesna vzklika.

Vse, kar se v solnčni vigradi premika,
ti složno v mladem siju čast oznanja;
pomladno cvetje tebi se priklanja,
ki si lepote maja lavorika.

Kot cvetje naših dni mladostna leta,
cveto naj v tvojem vrtu, k tvoji časti,
saj tebi hrepenimo le dopasti.

O kolika se sreča nam obeta,
kako bo večna tam pomlad vesela,
če ti boš za mladostni cvet skrbela.

Limbarski.

Iz knjige življenja.

(Resnične zgodbe.)

II.

Petek.

Pri poštnem ravnatelju se je po njegovi poroki danes prvič zgodilo, da so bile v petek postne jedi na mizi. Pa hvala Bogu, kakor se vidi na zadovoljnih obrazih, jim je »Bog blagoslovil«, ker gospodu ravnatelju in njegovi gospej dišijo: vinska juha, postrvi ter močnik prav dobro. Da so se stvari v ravnateljevi hiši tako čudovito in naenkrat spremenile, je bila zasluga njegove odločne nečakinje. Málíka, nečakinja gospoda ravnatelja in njegova posebna ljubljénka, zdrava in brihtna deklica, šele 15 let stara, je bila prva svetovalka Marijine družbe v B.

Ko je Málíka ravno pred enim tednom obiskala svojega strica, zagleda na mizi — dasi je bil petek — mesne jedi. Málíka zmaje z glavo, sklepa prestrašeno roke ter se glasno čudi: »Teга pa bi si še v sanjah ne upala misliti, moj ljubi stric, da ste vi protestant!«

»Jaz protestant, Málíka?«

»Vsaj želo dec, striček, imate popolnoma protestantski.«

»A, tako, zavoljo mesa danes v petek? Veruj mi, Málíka, v petek mi meso prav tako diši, kakor druge dneve.«

»Da vam diši, to že verujem; ali je pa tudi prav, ljubi stric, ker Bog pač vendar tega noče?«

»Ali pa ti res misliš, Málíka, da se neskončno veliki Bog briga za take malenkosti, kaj mi jemo?«

»Čisto gotovo to verujem!«

»Ali meniš, da Bog vpraša potem, ali jemo danes pečenko ali pa ribe?«

»Brezdvomno! Že kar od začetka sveta se je neskončno veliki Bog zelo zanimal, ali bosta prva človeka jedla od določenega — prepovedanega sadu, ali ne. To se vidi še bolj malenkostno.«

»No, že; od tistega časa je pa že tudi precej dolgo. Medtem je prišel, kakor veš, Kristus na svet in je razločno učil, da to, kar gre v usta, ne omadežuje srca!«

»Saj tega nihče ne trdi, striček, da bi v petek meso srce omadeževalo! Sicer bi ga tudi v četrtek ali nedeljo umazalo.«

»No, torej?«

»Pa nepokorščina umaže srce!«

»Nepokorščina? Kakšna nepokorščina, Málíka?«

»Nepokorščina nasproti sveti Cerkvi, ki je dala zapoved . . .«

»To so človeške zapovedi, Málíka, samo človeške.«

»Za božjo voljo, dragi stric, to je pa strašno! Potemtakem pa nimaš samo protestantskega želodca, ampak tudi protestantsko glavo! Za nas katoličane je vendar Cerkev namestnica božja. V imenu Boga nam ukazuje in mi jo moramo slušati zavoljo Boga.«

Ni znano, kaj je hotel gospod-ravnatelj na to odgovoriti. Ali Málíka mu v svoji govečnosti niti ni dala prilike za odgovor.

»Glejte, ljubi striček, ravno isti Kristus, katerega besede ste prej navedli, pravi: »Kdor Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik!« In to je ravno, oh, tako grozno . . .«

»Da moraš danes sedeti pri nevernikih in očitnih grešnikih,« je dostavil ravnatelj. »Kaj pa ti praviš k vsemu temu?« se obrne do svoje žene.

Gospa se ni pri tem pogovoru nič kaj dobro počutila. Pa vendar nekaj mora odgovoriti in Málíko potolažiti, zato pravi s silno resnim obrazom:

»Čuj, Málíka, saj midva zelo rada imava dober močnik ter okusne fine ribe. Včasih se morava že kar siliti in premagovati, da meso jeva namesto postnih jedi. In to je vendar volja in namen Cerkve, da se premagujemo . . .«

»Tetka,« jo prekine Málíka, »tega pač sama ne verjamete! Stric pa še manj; glejte ga, kako strahovito se smeja Vašim izmišljotinam!« — In res se je stric kar tresel in majal samega smeha. — »In če bi tudi bilo res, kar pravite, vendar prvo je, kar zapoveduje Cerkev. In ravno dandanes, ko jih v vašem mestu toliko odpade k luteranski veri, bi morala biti Vam trikrat bolj sveta in častna dolžnost, zvesto se držati svoje Cerkve in natančno izpolnjevati njene zapovedi.

Tetka, ali bi Vas smela prositi, da mi napravite kakšno jajčno jed?«

»Ti, ženka, daj tudi meni danes jajčnik!«

»Samo danes, striček, kaj pa danes teden, danes dva tedna?«

»Málíka, veselje ti hočem napraviti in ti obljudim, da se bo od danes naprej pri nas,

pri tvojem stricu, postna zapoved natančno izpolnjevala. Tukaj moja roka!»

Málíka je strastno objela svojega strica. Nič manj ljubeče tudi teto.

Čez nekaj dni dobi Málíka prisemce od strica, »od spreobrnjenega pógana in očit-

nega grešnika«, in krasno zlato Marijino svetinjo ter na zadnji strani svetinje vrezan dan pomenljivega petka: 24. sušec 1905, in zraven besede: Marijini družbenki za spomin spreobrnjeni »nevernik«.

Marija, Kraljica Bolgarov.

Veselili smo se zmag krščanskih Bolgarov nad nevernimi Turki, a še mnogo večje bi bilo naše veselje, če bi med Bolgari zmaga katoliška vera. Nekateri misijonarji upajo, da bo Bog Bolgarom njih zares krščansko junaštvo poplačal z milostjo prave vere in da bo po sedanjí vojski katoliška vera med Bolgari hitreje napredovala kakor doslej. V tem upanju nas potrjuje goreče čiščenje Materé božje na Vzhodu, posebno med Bolgari. Saj je bila nekđaj Marija kraljica Vzhoda, saj je bila Bolgarija še posebej posvečena Mariji.

Rafael Popov, prvi odrinski katoliški škof in obenem škof vseh katoliških Bolgarov vzhodnega obreda, je na poti z vaticanskega cerkvenega zbora dne 21. avgusta 1870 maševal na sloveči Marijini božji poti v La Salet na Francoskem. Pri tej priliki je svojo bolgarsko domovino posvetil Mariji. Med sveto mašo je po evangeliju slovesno prebral tole posvetitev Devici Mariji:

»O Marija, posvetiti ti hočem svojo domovino in svojo Cerkev. Ti si vladarica Vzhoda, pomoč kristjanov, zaščitnica duhovstva in vse naše upanje. Toda kdo bi mogel popisati vse nesreče mojega ljudstva v preteklosti in njegove zveličavne težnje v sedanjosti in prihodnosti!

Komaj so se Bolgari naselili v vzhodnem grškem cesarstvu, že so začeli odpirati oči pred krščansko lučjo. Naš kralj Boris, izpreobrnjen po svoji sestri in po sv. Metodu, je sam pokristjanil mnogo svojih podložnikov; potem je poslal papež Nikolaj poslance in misijonarje, da je bolgarski narod združil s katoliško Cerkvijo. To je bila zlata doba naše Cerkve. A kmalu potem je carigrajski patriarh Bolgare zapeljal v razkol in v vse nesreče razkolnega Vzhoda. Ko je bilo

vzhodno cesarstvo osvojeno od Turkov, se je gorje našega naroda še pomnožilo. A sredi tolikih nesreč je bila duševna nesreča še največja; vsi poizkusi za zedinjenje Bolgarov s katoliško Cerkvijo so se ponesrečili.

Toda ti, o Marija, ki te je moje ljudstvo vedno klicalo na pomoč v svojih največjih nesrečah, ti, ki si brez grešnega madeža, ti si prišla v naše dežele, da bi si še bolj zaslužila častni naslov: pribežališče in sprava grešnikov. Ti si torej nedavno sredi mojega ljudstva na skrivnosten način prižgala luč resnice.

Ti o Marija, Bolgarom še vedno pripravljaj pot za vrnitev k pravi prostosti otrok božjih in k pravi Cerkvi. O dopolni svoje delo! Dokončaj svoje prizadevanje! Blagoslovi ljubezen, s katero te ljubi tvoj služabnik Pij IX. On nas vse kliče k sebi, on hoče vse Bolgare združiti s katoliško Cerkvijo. Moj dobri in plemeniti narod, ki šteje sedem milijonov duš, bi v edinosti s katoliško Cerkvijo lahko postal trdnjava za rešitev Vzhoda in za razširjanje prave vere.

Sprejmi torej, o Marija, moje domovino pod svoje posebno varstvo; tebi jo posvečujem, tebi jo izročam; bodi ji odslej priprošnjica, kraljica in mati. V moji osebi, v osebah prijateljev mojega ljudstva, ki tukaj pred teboj padamo na svoje obličje, v nas glej mojo domovino, ki vzdihuje pri tvojih nogah. Vzdigni, o Marija, moje ljudstvo in položi ga v svoje materinsko srce; pripelji nazaj v naročje edinosti toliko duš, ki vzdihujejo ločene od prave Cerkve!»

Nad 40 let je minilo, odkar je odrinski škof Rafael Popov vso obširno odrinsko katoliško škofijo in vse Bolgare tako prisrčno in slovesno izročil v Marijino varstvo ter ne-

beško Kraljico izbral za kraljico in mater svojemu ljudstvu. V zadnjih tednih se je slavno mesto Odrin rešilo turškega jarma. Vsi Bolgari bodo odslej združeni v eni krščanski državi. Obnovimo ob tej priliki posvetitev in molitev odrinskega škofa Popoval

V Marijinem mesecu majniku še posebno goreče molimo, naj bi po Marijini priprošnji napredovali katoliški misijoni med Bolgari, da bi se kmalu ves junaški in plemeniti bolgarski narod povrnil v naročje katoliške Cerkve.

Sv. oče Pij X.

Revščina v Plovdivu.

Misijonar pater Gisler, predsednik Vincencijeve družbe v Plovdivu, nam piše:

»Ker že vladni časopis »Mir« piše o veliki revščini v Bolgariji, naj še nekoliko popišem revščino v Plovdivu. Ko so ljudje zvedeli, da delimo podpore vsled vojske stradalnim družinam, je bil dva dni pred našim zavodom tolik naval ljudstva, da se je ustavil ves promet v ulici. Posredovati je morala

policija, ki nam je naročila, naj na kak drug način delimo podpore. Zatorej sem prosil ljudi, naj nikar več sami ne prihajajo k našemu zavodu, ker si bom sestavil zapisnik najrevnejših družin in jih obiskal na njih stanovanjih. Sicer imam malo časa, ker smo v našem zavodu pričeli že s šolskim poukom, a s pomočjo nekaterih dobrih učencev se mi je posrečilo urediti delo za pomoč siromakom.

Sestavili smo zapisnik tisoč najrevnejših oseb, potem smo si pa razdelili okraje in ulice. Učenci mi pridno pomagajo. A naše delo postaja vedno težavnejše, ker nas pri osebah, ki smo jih sprejeli v zapisnik, velikokrat čaka po pet drugih ravno tako potrebnih. Najstrašnejše je pa to, da smo šele ob začetku velikanke revščine. Okoli večjih trgovin se zbirajo trume stradajočih; velika izložna okna jim vzbujajo upanje, da bodo dobili kaj podpore. Toda trgovci so že dali svoje prispevke in so gluhi za nove prošnje. Ljudje postajajo v svoji stiski vedno bolj drzni. Nekateri se

bojijo, da bodo po končani vojski nastali resni nemiri vsled velike revščine, katere oslabljena država ne bo mogla izdatno omejiti. Kakor je drugod navadno, tako so tudi v Plovdivu ravno najrevnejši najbolj boječi. Zato je naša Vincencijeva družba, ki po svojih odbor-nikih obiskuje siromake v njih stanovanjih, velika dobrota za ljudstvo. Le žal, da je moja blagajna zopet prazna. Ne upam se vas več nadlegovati s prošnjami, a vendar se bo med bratskimi Slovenci, ki so že toliko žrtvovali, morebiti odprlo še kako dobrotno srce.«

Slovenske usmiljenke na balkanskem bojišču.

V zadnji številki »Bogoljuba« smo poročali, da na balkanskem polotoku za razširjanje katoliške vere deluje veliko slovenskih usmiljenk iz zagrebske province. Danes pa prinašamo o delovanju teh usmiljenk še nekoliko podrobnejše poročilo. Neka slovenska usmiljenka v Zagrebu nam je v imenu svojih sosester poslala naslednje poročilo o slovenskih in hrvaških usmiljenkah v onih krajih, kjer je divjala najhujša vojska:

»O delovanju naših sosester na Balkanu v sedanjem burnem času vam morem le kratko poročati, ker iz onih krajev v vojnem času ni lahko dobiti poročil.

V Prizrenu in Skoplju so videle naše sestre takoj v začetku vse strahote vojske; iz njih prvih poročil se vidi, da morajo za grehe očetov trpeti otroci v poznejših rodovih in na sedanjih Turkih se je izpolnilo podobno, kakor so njih očetje v preteklosti storili kristjanom. Sestre so se ob začetku bale, da bo nastalo splošno klanje in so se lepo pripravile na smrt; a ni se jim zgodilo nič hudega, ker so jih varovali avstrijski konzuli.

Toliko so sestre ob začetku vojske naznanile č. m. prednici v Zagrebu. Sedaj delujejo v svojem delokrogu kakor ponavadi. Iz zadnjih glasov, katere so sporočile te dni iz Skoplja, smo prepričani, da bodo ob sodnem dnevu tam od mrtvih vstali mnogi katoličani, ki so bili ob sedanji vojski zaradi vere pomorjeni. (Skoplje bo glavno mesto nove Srbije;

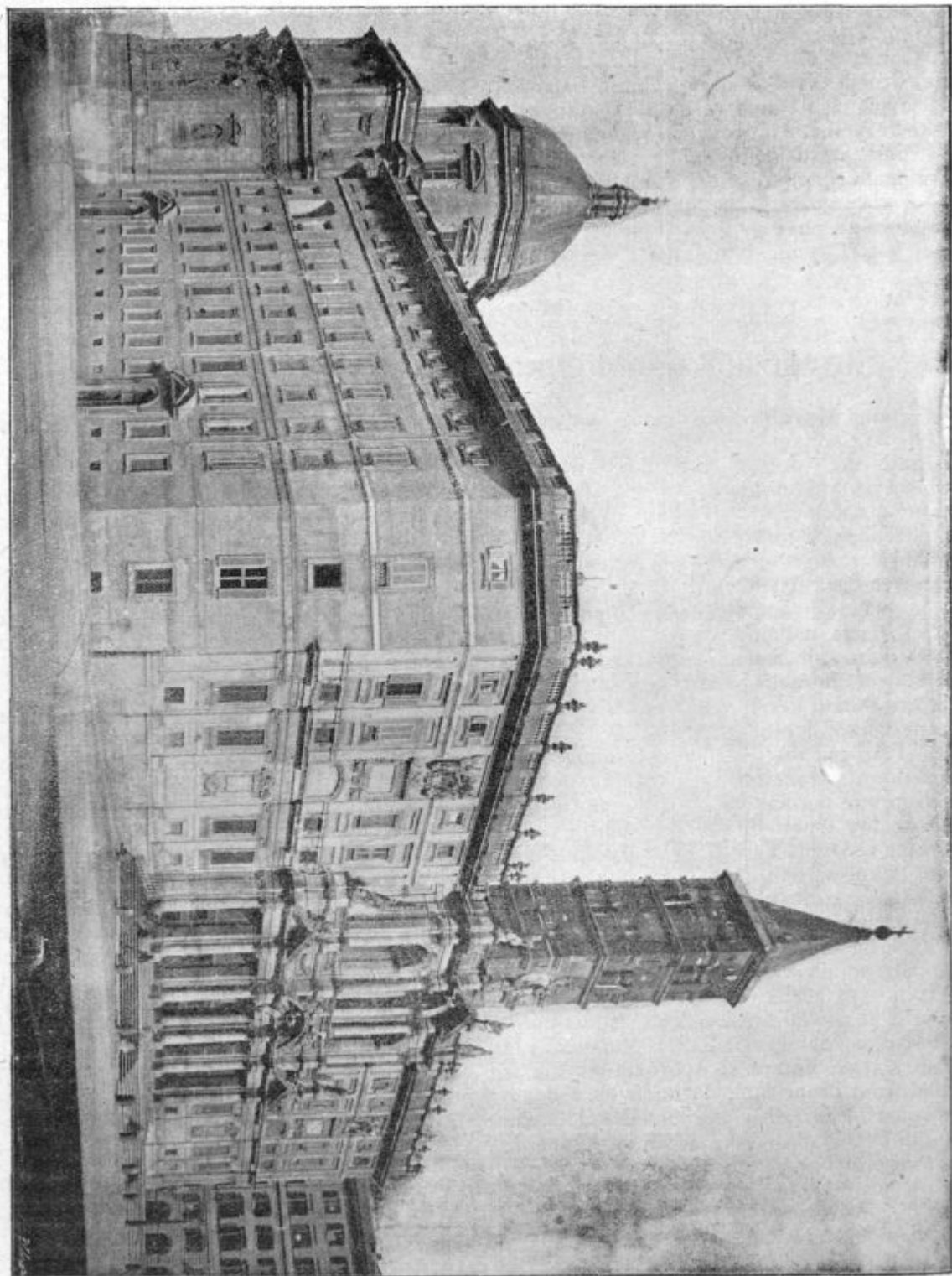
v tem mestu je šola in bolnišnica usmiljenk pod vodstvom slovenske prednice sestre Dionizije Kacijan.)

Iz Kalmeti, malega mesta blizu Skadra, so se zdaj sestre oglasile, da so še žive, a da se ljudem strašno hudo godi. Dolgo časa potem, ko so Srbi osvojili Leš ob Jadranskem morju, so nam sestre iz tega mesta sporočile, da strežejo srbskim ranjencem; ena slovenska usmiljenka streže v neki bivši turški cerkvi (mošeji), kjer je 70 ranjencev, druga pa v vojašnici.

Iz Skadra, kjer delujejo naše sestre (med njimi dve Slovenki) v bolnišnici, ves čas vojske nismo dobile še prav nobenega glasu, zato smo zanje najbolj v skrbeh, kako jim je.

Iz Odrina so se sestre (med njimi so tri Slovenke) med vojsko samo enkrat oglasile, in sicer ob koncu februarja; pišejo, da so še vse žive in da se jim ni nič hudega zgodilo. Iz mesta Malko Trnovo, katero so Bolgari osvojili, nismo dobile nobenega pisma; a prednica naše bolnišnice v Plovdivu nam je pisala, da se sestram v Malkem Trnovu zelo hudo godi. Omenjena prednica iz Plovdiva (v Plovdivu je šest slovenskih usmiljenk) nam je tudi naznanila, da je iz Ljubljane prejela obilno podporo za uboge Bolgare; od te podpore je nekoliko poslala našim ubogim sestram v Malko Trnovo. Bog naj stotero povrne vsem dobrotnikom!»

Maria Maggiore — Cerkev Marije Snežnice v Rimu.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Sveto leto. Izredno »sveto leto« razpisujejo sv. oče Pij X. z apostolskim pismom dne 8. marca 1913, in sicer v 1600 letni spomin, odkar je sveta katoliška Cerkev prejela svobodo in prostost. Podrobnosti o svetem letu, o duhovnih milostih in o izrednih pravicah spovednikov se bodo vernikom prebrale pravočasno po cerkvah. — Ugodnosti svetega leta so dovoljene za čas od 30. marca do 8. decembra 1913.

Zdravje sv. očeta Pija X. se je zopet poslabšalo. Da dobé cenjeni čitatelji nekoliko pojma o naporu sv. očeta, je treba pomisliti, da sprejemajo sv. oče Pij X. danzadnem več ali manj tujcev, romarjev, visokih oseb, kar je zelo utrudljivo, ker je treba mnogo govoriti in paziti na vsako besedo. Kako ogromno je število sprejemov, dokazujejo sledeče številke: Lani so sveti oče sprejeli v avdienci (zasebni in javni) nič manj kot 49.597 oseb. V tem številu pa niso zapopadeni romarji, ki pridejo s posebnimi vlaki v Rim in ki jih sv. oče sprejmejo kar skupno. — Toda ta posel (sprejemanje) je le postranski; glavna stvar je delo in skrb za vlado vesoljne svete katoliške Cerkve!

Sv. oče Pij X. so si, kakor je to običajno, že določili prostor za svoj grob, pa tudi obliko nagrobnega spomenika. Grob papeža Pija X. bo v kripti cerkve sv. Petra. Skromnost odlikuje sedanjega poglavarja sv. Cerkve, skromen je tudi njegov nagrobni spomenik: preprosta marmorna plošča s kratkim napisom.

1600letne jubilejne slavnosti v Rimu so se pričele na belo nedeljo, in sicer v raznih katakombah. Lepa je misel, da se najprej pokliče v spomin doba preganjanja in trpljenja sv. Cerkve, kajti spomin na čase, ko so se kristjani morali zatekati v podzemne prostore, kjer so se na grobeh svetih mučencev s prejemanjem svetih zakramentov krepili za svete boje, še najbolj dokazuje, kolike vrednosti in kolikega pomena je bil cesarja Konstantina ukaz, ki je dal Cerkvi in kristjanom popolno svobodo. V katakombah sv. Kalista je poleg drugih slovesnosti bila tudi velika sv. maša, ki jo je opravil msgr. de Waal, vodja nemškega zavoda Campo Santo.

Dunajski škof. Za dunajskega nadškofa je imenovan opat Friderik Piffel, doslej prošt v samostanu Klosterneuburg.

P. Marko Avianski, ki je bil za časa turških vojsk papežev poslanik na Dunaju in je 12. marca

1683 ob Leopoldovi gori obhajal poljskega kralja Ivana Sobieskega, bo prištet med svetnike. Dne 8. marca se je v Rimu pričel tozadevni proces.

† **Pietro Respighi.** Na veliko soboto je umrl v Rimu kardinal Pietro Respighi, ki je bil obenem namestnik sv. očeta kot rimskega škofa, zato je imel naslov kardinal-vikar. Bil je sin vseučiliškega profesorja ter svojčas 18 let navaden župnik. Papež Leon XIII. so spoznali njegove zmožnosti ter ga imenovali za škofa. Od l. 1899. je bil kardinal.

Grški kralj Jurij je bil pred Veliko nočjo v Solunu umorjen. Morilec Schinas je bil prijet. Časopisi vseprek pišejo o tem groznem zločinu, pomilujejo kraljevo rodbino itd. Nismo pa zasledili, da bi se diplomati, časniki ali druge vplivne osebe posvetovala, kako preprečiti delo anarhistov in drugih prekucuhov, ki so se zarotili zoper kronane glave. Ako bi se posvetovali, bi jim mi povedali in svetovali kratko a izdatno zdravilo, ki je zapopadeno v besedah: Nazaj k praktičnemu krščanstvu. Brez vere in brez življenja po veri pa bodo vsa druga varnostna sredstva brez uspeha, brez moči in brez veljave. Žal, da zaslepljenec zastoj te reči pripovedujemo.

Zmaga. Druga turška prestolnica — Odrin — je padla vendar srečno v roke združene srbo-bolgarske krščanske armade. Ves krščanski svet se veseli in raduje te zmage. Upati je, da se bo posrečilo turško móro popolnoma izgnati z evropskih tal.

Katoličani v Odrinu so obleganje srečno prestali; noben ni bil ubit. Tudi zavod zagrebških usmiljenk je ostal skoraj nepoškodovan.

Katoliško semenišče, kjer se bodo vzgojevali katoliški mladeniči, poklicani za duhovski stan, bodo Srbi otvorili v Prizrenu. Srbska vlada v kratkem razpiše natečaj za napravo načrtov.

Pomožno društvo za sklepanje krščanskega zakona, ki je bilo ustanovljeno na Dunaju l. 1907., je v tem času storilo že silno veliko dobrega v socialnem in verskem ter npravstvenem oziru. Samo leta 1911. je društvo pripomoglo, da je bilo 1600 parom s 1556 otroki omogočeno, stopiti v veljavni cerkveni zakon. — Pokroviteljica tega blagotvornega društva je Nje Visokost soproga našega prestolonaslednika, vojvodinja Zofija Hohenberg.

Lurška statistika za leto 1912. Lani je prišlo v Lurd 446 posebnih vlakov. Zdravniško pisarno.

kjer se preiskuje resničnost ozdravljenj, je obiskalo 560 zdravnikov, med njimi 90 profesorjev. Čudežnih ozdravljenj je bilo čez 100; sv. maš je bilo opravljenih 65.000.

Kdo je kriv, da se število prebivalstva na Francoskem krči? Visoki gospodje po akademijah si belijo glave ter skušajo učenjaško rešiti vprašanje, kdo je kriv, da na Francoskem na leto več ljudi umrje kot je rojenih. Kako so smešni ti učeni gospodje! Pri nas jim bo vedel in znal povedati na to vprašanje vsak še tako preprost človek, ki vé, da je Francija povečini zabredla v brezboštvo in dosledno v tako življenje, ki ne pospešuje družinske sreče in ne družinskega blagoslova. — V akademiji npravnostne in politične znanosti v Parizu je akademik Passy pač tudi poudarjal, da je vzrok tej žalostni prikazni na Francoskem razpad družine; grof Laussonville je dolžil tiste, ki se bojujejo zoper Cerkev in ki so razdrli tudi npravstvenost zakona, kar je pač vse resnično, a tisti, ki so krivi, tega ne marajo priznati. Zoper novodobne maltuzijance zahtevajo nekateri dobri Francozi stroge postave; a kaj pomaga postava, ki se ji vsakdo lahko izogne! Kaj pomaga svetna postava, kjer se še božja postava ne vpošteva!

Doslednost? Med velikim številom odlikovanih bolniških strežnic na Francoskem je 80 odstotkov katoliških redovnic, ki jim je framasonska vlada dala častna in priznalna odlikovanja za požrtvovalno delo na polju krščanske ljubezni. To so tiste redovnice, ki jih drugače francoska vlada iz domovine izganja!

Pod vplivom časopisja (nemškega namreč) so tudi uredniki sicer krščanskih in zglednih nemških listov. Znano je namreč, da je nemško časopisje vseprek v nekem nasprotstvu do zmagujočih krščanskih narodov na Balkanu. Ako se le količkaj napačnega zgodi, porabijo vse za svoje namene, da lopnejo po balkanskih zaveznikih. Sledeče besede, ki jih je zapisal zgleden krščanski list, pričajo, kako hudo sodbo napravijo nekateri ljudje o raznih, še dokaj dvomljivih dogodkih: »Črnağora grozno preganja katoličane v Albaniji; pomagajo ji Srbi. Pregarjanje ne zastaja za onim v prvih časih krščanstva . . . Če se je kaj hudega zgodilo, — nekaj je že moralo biti — so krivi posamezni fanatični ljudje, ne pa vlada, ne Črnağora. Pomisliti je treba tudi, da je vse v bojnem razpoloženju.

Katoličanstvo na Angleškem je v zadnjih letih močno napredovalo; vseh katoličanov v Britaniji in na Škotskem je že 13 milijonov, ki so razdeljeni na 6 nadškofij in 21 škofij.

Moderno suženjstvo. Dokazano je, da se peča v Združenih državah Severne Amerike okrog 2000 mož s sramotno kupčijo in da je še drugih tisoč mož, ki imajo od takega nečastnega podjetja obilne dobičke. Koliko je pa še drugih

oseb, ki so oblastem neznane! V kolike nevarnosti se podaja marsikatero slovensko dekle, ki sili brez potrebe v Ameriko!

Sedanji predsednik Zedinjenih držav v Severni Ameriki, Wilson, je globoko veren mož in pobožen kristjan. Nedavno je v javnem govoru poudarjal, da ne more biti nobenega drugega programa za razne preosnove, razen programa, ki je zapisan v naukii našega Gospoda in Zveličarja.

Kako osrečuje »razporoka«. V New-Yorku obstoji komisija, ki ima nalogo, da preuredi postavo o ločitvi zakonov v »svobodni« Severni Ameriki; ta je objavila dne 15. januarja, da je bilo tekom zadnjih 40 let v Združenih državah ločenih nič manj kot 1,850.000 parov. Samo lani se je izvršilo čez 100.000 razporok; čez 70.000 otrok je bilo na ta način samo leta 1912. v Severni Ameriki oropanih očetov in mater. Te strašne številke naj bi naštevati ljudem tisti brezvestneži, ki tako hrepené, da bi se tudi v Avstriji po državni postavi dovolila razporoka. Kdo more popisati gorjé, ki ga provzroča taka postava!

Po domovini.

Rimski romarji. Točno ob sedmih zvečer je oddrdral dne 6. aprila romarski vlak iz Ljubljane. Skupno število vseh udeležencev je naraslo do 650. Vlak je imel čedne vozove, nekaj jih je bilo prav udobnih in lepih. Tudi vodstvo italijanskih železnic je preskrbelo lepe dolge vozove, samo preveč je štedilo z vozovi. Vreme ni bilo ugodno. Romarji so bili ves čas veseli, zadovoljni in dobro razpoloženi. V Padovi so presvetli knezoškof ljubljanski maševali in pridigovali, med sv. mašo so slovenski pevci lepo popevali. V Florenci je bila težava s prenočišči, ker so vsi hoteli prenapolnjeni. Za drag denar se je posrečilo, da so bili vsi romarji v hotelih. V sredo zjutraj je bila v odnotni stolnici sv. maša. Zopet krasno slovensko petje. Na večer so došli romarji v Rim. Vso pot so peli, molili in bili dobre volje. — Ker so sv. oče Pij X. nevarno oboleli, ni bilo več upanja na avdienco, ki so jo romarji seveda vsi močno pogrešali. — Stanovanje v Rimu je bilo udobno. Stalno pobožnost so imeli romarji vsak večer v krasni baziliki Marije Snežnice. Namesto obolelega sv. očeta je sprejel Slovence kardinal De Waal. Sv. očetu je bilo močno žal, da niso mogli sami nakloniti avdiencie. — Iz Rima je došlo »Slovincu« to-le poročilo o naših romarjih: Tudi drugih romarjev je v Rimu veliko, posebno gospode, da so vsi hoteli zasedeni. Rimljan je sicer navajen gledati gručo 100 ljudi po ulicah, a vedno je še radoveden in povprašuje ali ugiblje: odkod so ti? Vreme imamo prav aprilsko. Zdravje je bilo še precej ugodno. Romarji vstajajo zgodaj, ko je še vse mirno v mestu;

čakajo, da se cerkev odpre, kjer so pri obhajilu in maši. Ob 7. uri so že doma in zajtrkujejo; ob 8. uri je skupna sv. maša, potem ogled po okolici. Romarji so zadovoljni s hrano in postrežbo. Hospici so oddani za laške romarje, saj jih je iz okolice Riese blizu 7000 tu; mi moramo stanovati po hotelih, kar je sicer dražje, a ugodneje. Podnevi vidimo toliko lepih reči, zato se posebno zvečer radi vsedemo k mizi, in komaj je večerja končana, se oglasi slovenska pesem. Ljubljana, Idrija in njuni okolici imajo skupno stanovanje. Med njimi je več dobrih pevk in pevcev, zato je vsak večer pred hotelom več radovednih Rimljanov, ki radi poslušajo, ploskajo in prosijo, naj še zapojemo. Celo gostje, nastanjeni v hotelu, silijo k nam ali pri vratih poslušajo. Traja pa vse to le eno uro, ker je treba zgodaj spat in zgodaj vstati. Večina teh romarjev je drugi dan že ob tri četrt na 6. uro pri sv. obhajilu, potem treba doma zajtrkovati in hajdi zopet po določenem programu. Ko smo šli k sv. Neži v katakombe, smo vsi naenkrat zapeli pesem o sv. Neži. Skupina italijanskih romarjev je ginjeno poslušala. Ko prenehamo, pride duhoven iz Treviza k pevodju in ga prosi, naj vendar še kaj zapoje; tako peti ne znajo v Italiji. (Prihodnjič kaj več.)

Iz Rima smo prejeli od gosp. urednika ta-le pozdrav:

**Vsem naročnikom in bralcem »Bogoljuba«
iz večnega mesta srčne pozdrave!
Urednik.**

Katoliški shod Slovencev in Hrvatov. Na veliko soboto je bil objavljen v »Slovincu« pristrčno in obenem ognjevit sestavljen oklic, ki napoveduje jubilejni katoliški shod v Ljubljani. Vršil se bo 24., 25., 26. in 27. avgusta. Oklic izreka tudi prelepo misel, naj bi se slovensko in hrvatsko ljudstvo slovesno posvetilo Brezmadežni. Oklic smo sprejeli tudi v to številko »Bogoljuba«, in sicer na uvodno mesto. — Priprave za katoliški shod so v najboljšem tiru. — Katoliški shod avstrijskih Nemcev bo 15., 16. in 17. avgusta v Lincu.

Imenovanja. Č. g. Fr. Vovko, kaplan na Vrhniki, je imenovan za župnijskega upravitelja v št. Petru pri Novem mestu; č. g. Frančišek Zorko, ekspozit v Nadanjem selu, je prišel v Košano za župnijskega upravitelja. — Kanonično sta bila umeščena dne 1. aprila čč. gg. Frančišek Hoenigman za župnijo Vrhnika in Fr. Češarek za župnijo Brezovica. — Župnija Cerknica je podeljena č. g. Jožefu Juvanec, župniku v Borovnici.

Novi opat v Zatični. Dne 31. marca je bil za opata v Zatični izvoljen P. Bernard Widmann, bivši prior (prednik) v Mehrerau na Predarlskem. Posvečenje novega opata so izvršili pršvetli knezoškof ljubljanski v nedeljo, dne 6. aprila. Opat Bernard je rojen leta 1867. v Vorderburgu

na Predarlskem; za duhovnika je bil posvečen leta 1890.

Umrli je v ljubljanskem Leonišču č. g. Karel Lenasi, župnik v Košani. Pokojni je bil rodom Ljubljčan in star šele 44 let. Trudil se je z veliko vnemo za gospodarsko povzdigo svojega okraja. Deloval je neumorno v številnih društvih svoje župnije; ljubil je iskreno svoje farane, zato ga bodo bridko pogrešali. R. i. p.!

Duhovske vesti iz tržaške škofije. Č. g. Krašovec Alojzij je nastavljen kot župni upravitelj v Brezovici; č. g. Peterlin Alojzij kot kaplan za Černikal in za Loko; č. g. Defar S., župnik v Voloski, je postal konzistorialni svetnik; čč. gg. Dubrovič M., kaplan v Opatiji, in Kratzig Bruno, katehet v Trstu, sta postala častna komornika sv. očeta.

K umivanju nog na veliki četrtek so bili letos sprejeti naslednji starčki: Kadunc Martin iz Ljubljane, star 91 let; Kerč Tomaž iz Predoselj, 89 let; Grašič Martin iz Kranja, 86 let; Koselj Jakob iz Kamne gorice, 85 let; Zalar Janez iz Borovnice, 84 let; Janc Janez iz Predoselj, 81 let; Demšar Jakob iz št. Jurija pri Kranju, 80 let; Arhar Anton iz št. Vida nad Ljubljano, 79 let; Brezovar Janez iz Ljubljane, 79 let; Sajovic Matej iz Gorič, 79 let; Trtnik Jakob iz Ljubljane, 76 let; Patermost Franc iz Postojne, 75 let. Skupna starost starčkov znaša 984 let, povprečna starost pa točno 82 let.

Škofovska stolica v Poreču je dobila novega nadpastirja v osebi dr. Trifona Pederzoli. Novi škof je rodom Dalmatinec ter je nazadnje služboval kot župnik in častni kanonik pri Sv. Antonu Novem v Trstu. S svojim zglednim duhovskim življenjem, s svojo marljivostjo si je znal pridobiti srca vseh svojih faranov in vseh, ki so z njim občevali. V Trstu je užival splošno velik ugled. Ima tudi veliko jezikovno izobrazbo, ker govori štiri jezike, seveda tudi slovensko. Ni dvomiti, da bo novi cerkveni dostojanstvenik mož na svojem mestu, da bo delal i v bodoče na čast božjo in v dušni blagor vseh podložnih vernikov.

Cerkvene vesti iz celovške škofije. Umrli je 16. svečana č. g. Karol Kirchner, župnik v Črni, star 48 let; dne 10. sušca je umrl č. g. Oton Denk, kaplan v št. Andražu v Labudu, 33 let star. N. v m. p.! — Provizorjem v Črni je imenovan tamošnji kaplan č. g. Vinko Razgoršek; v št. Andraž je prestavljen kot kaplan č. g. Franc Posavec iz Trbiža; v Trbiž pride z Vestfalskega v škofijo sprejeti č. g. Vilj. Krandik. — Prezentirani in umeščeni so: na župnijo Volšperg č. g. msgr. dr. Robert Klimesch, tajnik Jožefove družbe v Celovcu, na župnijo št. Peter pri Grabštanju č. g. Franc Schenk, provizor istotam, na župnijo Penk tamošnji provizor Severin Jabornig. — Stalno upokojen

je č. g. Jožef Svaton, župnik v Št. Vidu pod Ino.

† V spomin č. g. Andreju Petek, zlatomašniku in župniku v pokoju. Dne 28. januarja t. l. je umrl v Ljubljani č. g. Andrej Petek, zlatomašnik in župnik v pokoju. Pokojni je bil rojen 26. novembra 1833 v Ribnici. V mašnika je bil posvečen 25. julija 1858. Služboval je v več župnijah. Posebno pa je ostal v blažem spominu svetokrižkim župljanom, kjer je služboval celih 20 let. Od tu je šel v pokoj 26. oktobra l. 1910., ki ga je pa malo časa užival. Bog ga je poklical po boljše plačilo, ki si ga je pokojni gotovo zaslužil. — Kako je bil priljubljen pri nekdanjih svojih župljanih, je pričalo to, da so se v obilnem številu udeležili njegovega pogreba. Čeprav v hudem mrazu, so prišli in mu izkazali zadnjo čast kot svojemu nekdanjemu dušnemu voditelju. Zlasti je bil priljubljen kot katehet pri nedolžni mladini. Kako živo se še spominjamo njegovih zlatih nauk, ki nam jih je pokladal na srce in kako smo se veselili, kadar je on imel priti v šolo. Za vsakoogar je imel prijazno besedo in nikdar ga nismo videli nevoljnega. Dragi sošolci in svetokrižki župljani: Spominjajmo se ga v molitvi in se zvesto ravnajmo po njegovem zgledu in naukih, ki smo jih od njega slišali v šoli, v cerkvi in izven cerkve!

Na Svetih Višarjah se začne božja pot dne 1. maja ali na praznik Vnebohoda Gospodovega.

Duhovne vaje za organiste so bile od 31. marca do 3. aprila v Celju pri Sv. Jožefu. Udeleževalo se jih je kakih 100 organistov, največ štajerskih, a prišlo jih je nekaj tudi s Koroškega in Kranjskega. Med udeleževalci so bili tudi učenci celjske orgljavske šole. Ob službi božji so organisti krasno prepevali. Skupno obhajilo so jim ob sklepu delili mil. g. opat Franc Ogradi, ki so imeli nato na udeleževalce prvih duhovnih vaj za organiste prav lep, v srce segajoč nagovor. Dal Bog, da se misel o duhovnih vajah za organiste ne bi opustila, ampak še pogosto, tudi izven štajerske, udejestvovala!

Iz Dobrnica. Ne morem si kaj, da bi ne izražal veselja tudi v »Bogoljubu«, ker se duhovno življenje v naši župniji tako lepo razvija. O veliki noči smo imeli tako lepo procesijo, da še nikdar kaj takega. Udeležili so se vstajenja člani izobraževalnega društva s svečami, enako tudi člani tretjega reda. Najbolj so se pa seveda odlikovali Orli, ki smo jih letos prvič videli v lepi uniformi. Pridružili so se jim tudi tovariši iz trebanjske župnije.

Javorje na Koroškem. Naša majhna planinska župnija je doživela prav izredno slovesnost, kakršne še nikdar ni videla. Obhajal se je od 23. februarja do 2. marca pod vodstvom čč. gg. frančiškanov s Svete Gore pri Gorici, P. Klementa in P. Emilijana, prvi sv. misijon.

Nebo nam je bilo ves čas prijazno in naklonjeno in je očitvidno blagoslavljal veliko in naporno delo gorečih misijonarjev v naš časni in večni blagor. Razun starih in bolehnih so se župljani z malimi izjemami polnoštevilno udeležili redke pobožnosti. Vsaki dan so prihajali k lepim pridigam in stanovskim naukom, katerim so vedno z veliko pozornostjo sledili. Vsi so, po stanovih razvrščeni, opravili svojo krščansko velikonočno dolžnost v dobro pripravljene sv. spovedi in pobožnem sv. obhajilu, katero so mnogoteri sprejemali vsaki dan. Obhajanih je bilo nad 500, kar je za majhno župnijo, ki šteje komaj nad 300 duš, dosti veliko. Nad vse lepo se je zaključil sveti misijon v nedeljo, 2. marca, z molitveno uro in veličastno procesijo z Najsvetejšim. Lansko leto mesca decembra se je že ustanovila bratovščina češčenja presv. Rešnjega Telesa, h kateri je pristopilo do 134 udov, v trajni in praktični spomin dunajskega evharističnega kongresa, na katerem je bila tudi naša župnija prav častno zastopana. Kakor vsako prvo nedeljo v mescu, smo posebno ob misijonu skupno počastili presv. Rešnje Telo z molitvami in ubranim petjem; ob koncu so se pa vsi v skupni pesmi posvetili presv. Srcu Jezusovemu. Nato se je vršila z jako lepim misijonskim križem na čelu veličastna in prelepa procesija z Najsvetejšim, katero je ob azistenci drugih duhovnih sobratov vodil č. g. Jan. Rožman, župnik v Zavodnem. Med procesijo so se pele litanije presv. Srca Jezusovega. — Na obrazih vseh v ogromnem številu navzočih, ki so prihitali ob blizu in daleč, se je zrcalilo le eno, čisto duševno veselje, v srcih presrečnih župljanov pa je molila tiha hvaležnost do Kristusa, delivca vseh milosti, in do čč. gg. misijonarjev za požrtvovalnost tako velikega dušnopastirskega dela. Zato jim kličemo: Bog plačaj stotero in na svidenje enkrat pri Mariji na Sveti Gori!

Iz Št. Jerneja na Dolenjskem. Ker je »Bogoljub« glasilo Marijinih družb, naj sprejme od nas veselo poročilo, da je bilo 31. marca pri vojaškem naboru v Kostanjevici potrjenih 7 mladeničev iz naše Marijine družbe. No, pa je včasih rekel kakšen zabavljivec, da so v Marijini družbi sami slabičiči! Fantje! Le veselo pristopajte v Marijine družbe, saj v Marijini družbi biti, pa cesarja služiti — to je častno! — Član Marijine družbe in vojak na dopustu.

Zetale. Pri nas smo ustanovili kat. bralno in izobraževalno društvo. Imamo tudi nov, krasen oder. Pa tudi Marijini družbi, dekliska in mladeniška, se pod novim vodstvom kaj lepo razcvitata. Komaj par mescev čez eno leto je, odkar obstojita, in že imamo prekrasni zastavi, ki sta bili blagoslovljeni 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva leta 1912. Lani je odšlo v samostan pet vrlih družbenic. Res redek slučaj. V časnikarskem odseku še tudi dokaj pridno delu-

jemo. Letos imamo nad 20 novih naročnikov »Bogoljuba«. Koliko je starih, ne vem. Pa tudi drugih krščanskih listov ne manjka. Bog daj in Marija, da bi naša Marijina družba vedno tako lepo napredovala in v dobrem do konca stanovitna ostala! Z ljubljnim Sinom nas blagoslovi Mati Marija! — Pa še nekaj! Marsikatero oko se je orosilo ob pogledu na naše Marijine sinove in hčere pri procesiji od smrti vstalega Zveličarja na veliko soboto. Naša poštena žetalska mladina je pokazala, da se ne straši pred drznimi nasprotniki. Ne vem, če ima katera Marijina družba toliko sovražnikov kot naša. Sinovi in hčere one Matere, ki je rodila najvišjega kralja nebes in zemlje, se pač zanje ne zmenimo. Dobro vemo, da nas poštene ljudje puste v miru; onim pa, ki nas sovražijo, odkrito rečemo, da so zapravili dušno srečo, zato pa nam zavidajo. — Na velikonočni pondeljek in torek smo uprizorile krasno šalohigro »Pri gospôdi«. — Pristavimo še, da nas je zopet zadela huda uima. Sneg je zapadel dva pedanja visoko, da so nam vsi pridelki, ki so nam obetali bogato jesen, zmrznili. Bog nam pomagaj!

Bizeljsko. Tudi med bizeljsko mladino se je začelo hvalevredno napredovanje. V Marijini družbi je tako urejeno, da pri nekaterih shodih tudi članice same nastopajo z govori. Dne 6. aprila je govorila naša predsednica M. Kovarčič o tem, kako naj napreduje naše dekliško življenje; M. Nemeč je govorila o ponižnosti, ki je nam vsem potrebna. Prav bi bilo, ako bi se katera znašla, ki bi govorila materam o vzgoji otrok. Kolikor znano, nekatere matere prav slabo skrbe za vzgojo, ker jih ni nihče poučil. Kako malo se nečuje pokorščina in pa spoštovanje do dušnih pastirjev, ki imajo toliko skrbi za otroke v šoli. Torej — več ljubezni do staršev, do vzgojiteljev: duhovnikov in učiteljev!

Sv. Martin pod Vurbergom. Smrt nam je pobrala zgledega in pridnega mladeniča Frančiška Dvoršak. Pogreb je bil 14. marca. K zadnjemu počitku so ga nosili fantje iz Marijine družbe; spremljalo ga je številno navzoče ljudstvo. — Pokojni je bil zares zgled poštenega, resnega in treznega mladeniča, ki se je po svojem skromnem in tihem značaju vsem priljubil. Poznal je le dve poti: na delo in v cerkev. Da je prav posebno in iskreno častil nebeško mater Marijo, ni treba poudarjati. Na bolniški postelji je bil samo teden dni. Previden s sv. zakramenti je mirno čakal zadnjega trenutka.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Sv. misijon pri Sv. Lovrencu nad Mariborom ali na mrzlem Pohorju, ki se je vršil od 9. do 17. marca, se je kaj dobro obnesel. Obhajancev je bilo 2300. Procesija z Najsvetejšim je bila sijajna ob krasnem vremenu. Sv. misijon so vodili vlč. gg. lazaristi iz Celja, kar jim naj ljubi Bog poplača.

Marijine družbe.

Šmartno v Rožni dolini pri Celju. Pri nas je bila ustanovljena dekliška Marijina družba dne 15. decembra lanskega leta. Takoj v začetku je bilo sprejetih 100 mladenk. Dobro ljudstvo je bilo z ginjenim srcem navzoče, ko so se dekleta v beli obleki zbrale pred oltarjem Brezmadežne. Slovesnost je vodil prof. dr. Hohnjec iz Maribora. Na dan sv. Neže in na Svečnico smo imele zopet skupno sv. obhajilo in sprejem novih članic. Da je družba veliko pripomogla do večjega sijaja pri velikonočni procesiji, je umevno. Skupno molitveno uro imamo vsako drugo nedeljo.

Selnica ob Dravi. Naša Marijina družba šteje že nad 100 članic. Vsak mesec imamo shod, oziroma nauk, v kojem nas preč. gospod voditelj v jedrnatih besedah navdušujejo k pobožnemu in bogoljubnemu življenju. — Nadalje imamo tudi ob večjih Marijinih praznikih med slovesno sveto mašo skupno sv. obhajilo in primeren nagovor. Tudi »Bogoljub« prihaja že v prav lepem številu k nam. Kaj naj bi pač tudi rekli dekletu, ki je v Marijini družbi, pa bi ne čitala »Bogoljuba«, ki nam ponudi za tako nizko ceno toliko lepega in koristnega! — Ob raznih slovesnostih, kadar je izpostavljeno presv. Rešnje Telo, se zbirajo družabnice v beli obleki in z venčkom na glavi k »častni straži« ter molijo skupno sv. rožni venec ali pa iz knjige »Večna molitev«. Želeti bi bilo, da bi vse članice delale čast družbi. Še večje veselje bi pa imela z nami Marija, ako bi me bile »stalni gostje« pri mizi Gospodovi ter obiskale prav pogosto ljubelega Jezusa v presv. Rešnjem Telesu.

Breznica. Dne 19. marca je umrla vzorna Marijina hčerka Frančiška Svetina iz Brega. Bila je večletna svetovalka v Marijini družbi. Pogreba so se udeležile Marijine hčerke z zastavo in se v milih žalostinkah poslovile od nje.

Loka pri Zidanem mostu. Letos obhaja naša mladeniška Marijina družba desetletnico svojega obstanka. Ob tej priliki si jo malo bliže oglejmo, našim udom v premislek. Mladeniško Marijino družbo je predvsem treba zbuditi iz zimskega spanja in ji vliti veselje do družbe. Ob ustanovitvi je štela okrog 60 članov. Sedaj jih je na papirju mogoče še okrog 25. Naš dobri gospod voditelj je prišel v zadrego, videč, da pride k shodu komaj osem fantov; vsled tega sklicuje shode zelo poredko. Žalostno je, da naši fantje raje iščejo slabe družbe, nego Marijino. Namesto da bi se sramovali grdo govoriti, po gostilnah se klatiti, ponoči pohajkovati, se pa raje sramujejo poštene Marijine družbe. Mladeniči, ki ste pri družbi, bodite ponosni nanjo in se vselej tako obnašajte, da boste njej v čast.

Z Vranskega. Lansko leto je bil dvakrat sprejem v Marijino družbo, vseh skupaj je druž-

benk blizu 200. Od teh jih mnogo živi v tujini, umrle so lani 4, omožilo se jih je 6, žal, bilo jih je tudi nekaj izbrisanih. Štirikrat v letu imamo skupno sv. obhajilo, vsak mesec molitveno uro vse skupaj pred Najsvetejšim; z malimi izjemami imamo vsak mesec shod. Večkrat nam dekleta zapojejo v cerkvi. Tudi abstinenca se razširja pri nas. V septembru lanskega leta smo imeli tridnevno v čast evharističnemu Zveličarju, letos od 16. do 19. januarja pa ponavljanje sv. misijona, kateri je bil tistim, ki najbrž v cerkev niso hodili poslušat, trn v peti. Letos je bila tudi obletnica ustanovitve Dekliške zveze. Kako rajsko lepo bi bilo, ako bi vsa dekleta (saj z malimi izjemami so itak) Dekliške zveze pristopile tudi v Marijino družbo.

Iz žabnice pri škofji Loki. Mesca marca t. l. se je pri nas ustanovila Marijina družba za žene. Slovesen sprejem članic v družbo je izvršil na Cvetno nedeljo popoldne po prav primernem, spodbudnem nagovoru preč. gosp. stolni kanonik dr. Josip Gruden iz Ljubljane, kar mu Bog poplačaj. Sprejetih je bilo 32 članic.

Trboje. Pri nas je nova župnija in nova Marijina družba. Deklet je že sprejetih 41, kandidatkinje pa so sedaj 3. Splošno kažejo vse članice dobro voljo in napredujejo. Bog daj vstrajnosti in stanovitnosti! — »Bogoljubov« imamo naročenih 21. Upamo, da ga brez izjeme vse pridno bero. Čemu denar proč metati, ako ne bi brale? — Družba je imela od 23. do 26. februarja duhovne vaje, po dva govora na dan, nazadnje skupno sv. obhajilo z zahvalno pesmijo in ponovljenjem posvečenja. Vseh pobožnosti so se družbenice pridno udeleževale in stvar resno vzele. Ne pozabiti lepih sklepov! — Imamo tri odseke: olepševalnega, evharističnega in abstinencnega. Zlasti poslednji ima pri nas lepo in široko polje. Dekleta, pridno na delo z lepim zgledom, priigovarjanjem in molitvijo, da zavlada v vsaki hiši naše mlade fare treznost in poštenost! — Fantje so pa bolj trdi. Morda jih ogreje pomladno solnce, da tudi oni odločno in v obilnem številu stopijo pod zastavo Marijino. Kaj ne da?

Vič. Neznatno je število tistih deklet naše župnije, ki imajo pogum stopiti v Marijino družbo; zakaj mnogokrat so izpostavljene bolj zasmehu, nego odlikovanju. A še iz te male vrste nam je smrt ugrabila eno najpogumnejših, namreč delavko tobačne tovarne Ivano Kozamernik. Komaj 24 let stara, je podlegla dolgotrajni boleznici dne 16. marca 1913. Pokojna Ivana je bila članica naše družbe od njene ustanovitve — vedno delavna, vedno marljiva. Vsa leta je delovala v predstojništvu in v raznih odsekih. Lepota hiše božje, za katero skrbi evharistični odsek, ji je bila posebno pri srcu. Kadar se je šlo za cerkev, takrat bi bila žrtvovala vse. V

dolgi boleznici je bila zelo potrpežljiva in vdana v voljo božjo. Večkrat se je celo izrazila, da bi rada več trpela. Še v zadnjih zdihljajih so njene slabotne ustnice šepetale ime Marije in sv. Frančiška, katerega je pokojna kot tretjerednica posebno častila. — Nadvse veličasten je bil njen pogreb. Udeležila se ga je S. K. S. Z. z zastavo, dekliška Marijina družba z zastavo. Pevci kat. slov. izobraževalnega društva so ji kot bivši odbornici zapeli dve žalostinki. Cvetje, znak mladega življenja, se je nosilo pred krsto v številnih vencih, za krsto pa se je pomikalo nebroj ljudi. — Ivana, zgodaj si končala! Tvoje truplo počiva; a tvoj duh gotovo uživa v srečnejši domovini zasluženno plačilo. Kakor si med nami delala požrtvovalno, tako upamo, da tudi sedaj spremljaš in podpiraš naše delo s svojimi priprošnjami.

II. kongregacija pri uršulinkah. V naši kongregaciji, ki je ustanovljena za učiteljice, učiteljske kandidatkinje, kontoristinje itd., je umrla dne 14. svečana t. l. zglebna članica gdč. Marija Feigel, stanujoča v Spodnji šiški. Dokler je bila zdrava, je prav redno hodila k mesečnim shodom. Da ji je bila Marijina kongregacija res pri srcu, je pokazala, ko je izrazila svojim staršem svojo poslednjo voljo. Naklonila je kongregaciji velikodušen dar 200 kron, katerega so tudi njeni starši hvalevredno kmalu izplačali. Marija naj obilno povrne zgledni članici to iskreno naklonjenost do kongregacije.

Cerklje na Gorenjskem. Naša dekliška Marijina družba je ustanovila dva odseka, in sicer: cvetlični in abstinencni odsek.

Iz Sedla v kobariškem kotu. Na praznik varstva sv. Jožefa je prišlo pri nas do uresničenja že dolgo gojene želje po ustanovitvi Marijine družbe za žene. Domači gospod vikar je kot voditelj zbranemu ljudstvu v navdušenem govoru poudarjal in lepo pojasnil pomen in namen Marijine družbe ter je potem slovesno sprejel 50 žen v Marijino družbo. Družabnice so pristopile k sv. obhajilu z gorečimi svečami v rokah. Ta slovesni dan ostane nam vsem v nepozabnem spominu. Marija, pomočnica kristjanov, naj varuje novo družbo in družabnice utrdi v dobrih sklepih, da bodo v edinosti in miru z združenimi močmi pospeševale pravo krščansko življenje. To je dosedaj šele prva in edina Marijina družba v celi kobariški dekaniji.

Osek (Goriško). Ni še preteklo eno leto, odkar se je pri nas ustanovila dekliška Marijina družba, in vendar se pozna že dobro njen blagodej vpliv. Članice se močno ločijo od drugih deklet, ki niso v družbi! Nikjer se ne sliši, da bi katera članica hodila na javne plesne ter tam iskala razvedrila, dočim druga dekleta kot znožela koprne po plesnih zabavah ter hodijo celo

v daljne vasi na javne ples; ne zmodri jih noben slab konec! Dekleta Marijine družbe se kaj pridno zbirajo v cerkvi okoli Marijinega oltarja; v znak zvestobe do nje ji hočejo pokloniti zastavo, katera jih bo še tesneje združila pod mogočnim njenim okriljem. V ta namen je priredila naša Marijina družba v nedeljo, dne 13. aprila, veselico, ki je donesla lepo svotico 182 kron vstopnine. S krasnim nagovorom je pozdravila navzoče poslušalce članice Lizika Remec ter v kratkem razložila tudi pomen igre »Dve materi«, ki se je nato uprizorila v splošno zadovoljnost. V dvočgovoru »Najlepši kinč« sta nastopili sestra g. vikarija Rozalija Franke ter Ivanka Rožič, hčerka bivšega župana, z najboljšim uspehom. Nestrpnost pa so čakali poslušalci na že omenjeno igro. V vlogi otroka Olge je nastopila štirinajstletna članica J. Kosovel tako naravno in ljubko, da je mnogo navzočih ganila do solz. Da je igra vsestransko tako izborna uspela, gre zahvala gđni. učiteljici Mariji Jug, ki se je pri pouku zares veliko trudila.

Rajhenburg. O priliki velikonočnega izpraševanja si je zabeležil voditelj Marijinih družb velezanimive podatke, ki niso poučni samo za rajhenburško faro, ampak utegnejo zanimati tudi širše kroge. Imamo Marijino družbo za mladeniče in dekleta. V mladeniški Marijini družbi je do 130 fantov; pri izpraševanju so bili 103, a nevpisanih 58. Sv. zakramente prejemajo mladeniči tako-le: 24 % večkrat v letu, 35 % približno vsaka dva mesca, 36 % vsak mesec, 5 % večkrat na mesec. Seveda te številke niso popolnoma sigurne, ampak približen oris mladeniškega zanimanja za dušni napredek. Deklet je bilo pri izpraševanju 220, izmed katerih samo 2 nista v Marijini družbi. Sv. zakramente prejemajo tako-le: Vsaka dva mesca dve, t. j. 1 %, vsak mesec 134, t. j. 57 %, večkrat na mesec 101, t. j. 42 %, izmed teh jih pristopi k sv. obhajilu večkrat v tednu do 20. V fari imamo 24 okolice, a vsaka okolica ima svojega prednika, oziroma prednico Marijine družbe. Iz teh podatkov se učimo dvojnega. Prvič, kako vpliva prejetanje sv. zakramentov na mladino; drugič tozadavnega razmerja med mladeniško in dekliško družbo. Naši farani se pritožujejo čez fante, kako se vedejo ob nedeljah v cerkvi in izvun cerkve. Kaj je temu drugega krivo, kakor zanemarjanje svetih zakramentov. Le 36 odstotkov jih prihaja mesečno, pa še o teh ne moremo zagotovo trditi, da so vedno zvesti. Vsi drugi pa očitno zanemarjajo dušno hrano. Kakor se pa navadi mladenič, tak ostane tudi potem, ko je samostojen. Vse drugače je pri dekletih. Ali bo prišel kdaj čas, da se bodo mladeniči v tem oziru, glede prejetanja sv. zakramentov, mogli postaviti vzporedno z dekleti? Ali bodo tekmovala posamezne okolice medsebojno, da si pridobijo

odlično mesto? O vsem tem hočemo poročati v »Bogoljubu« prihodnje leto. Da bo poročilo tem lepše, zberite mladeniči in dekleta vse svoje sile in delujte vse leto vztrajno in pogumno v čast božjo in v svoj blagor.

Prihova. Na Marijin dan, t. j. v soboto, dne 29. sušca smo spremljali k večnemu počitku 18-letnega, upapolnega družabnika Marijinega, vrlega mladeniča Antona Ratej iz Barj. To je prvi slučaj smrti in naši Marijini družbi fantov tekom petletnega obstoja. Z veseljem je rajni Anton pred leti pristopil k Marijini armadi, redno je obiskoval shode in rad je prejemal sv. zakramente. S tem je spodbudil marsikaterega bolj mlačnega in ga je ohrabil za dobro sveto stvar. Saj besede samo mičejo, zgledi pa vlečejo. Bolezen je trpel voljno in je združeval svoje trpljenje s trpljenjem Jezusa in Marije, rad se je pogovarjal o svetih rečeh, v katerih je dobil v boleznih največ tolažbe. Dne 27. marca ga je smrt rešila hudih bolečin.

Vurberg. Naša dekliška Marijina družba se je pomnožila za 11 deklet, ki so bile sprejete dne 25. marca po službi božji. Sedaj je v družbi 160 družabnic. Zborovanje imamo vsak mesec. Pri zadnjem zborovanju 6. aprila je nastopilo 8 deklet s krasnimi govori. Sedaj vendar enkrat upamo, da se bo naše društveno življenje lepo razvijalo, posebno ker imamo za predsednico dekliške zveze Pavlo Krefl, ki močno spodbuja dekleta k vztrajnemu delu ter povsod deluje za napredek dekliške zveze, kakor tudi Marijine družbe. Bodi ji na tem mestu izrečena najsrčnejša zahvala.

Gorica. Od nas se v »Bogoljubu« ne bere mnogo dopisov. Enkrat v letu se moramo pa tudi me oglasiti; treba je pač dati račun. Hvala Bogu, račun ni težak, ker lahko rečemo: Goriška Marijina družba je leta 1912. delala in napredovala v vsakem oziru. Danes šteje naša družba s hospitantinjami vred nad 500 članic iz vseh slojev goriških slovenskih deklet. Kar nam daje poseben pogum, je dejstvo, da zanimanje za družbo raste in se očitno kaže ne samo med priprostim ljudstvom, ampak tudi med izobraženci. Če me vprašaš, kateri so bili svetli in veseli dnevi naše Marijine družbe v preteklem letu, ti odgovorjam, da je bilo takih veliko, posebno pa štejem med nje: 22. do 25. marca, ko je družba imela duhovne vaje in je dvakrat na dan napolnila svojo lepo družbeno cerkvico sv. Antona. Prekrasen je bil 9. junij, ko nas je romalo nad 200 na Sveto Goro. Pred Marijino čudapolno podobo je bilo sprejetih 29 deklet v Marijino družbo. Važen dan je bil 8. december, ko je pri posebno lepi slovesnosti pristopilo zopet 21 članic. Veseli so bili sploh vsi nedeljski popoldnevi v »Marijinem domu«. Ta »dom« nas stane sicer vsako leto

dragih denarcev, ampak nič za to; ure, ki smo jih v »domu« preživele, so bile vredne še veliko več. Poleg predpisanih govorov pri shodih v cerkvi se nam je v dvorani nudila priložnost, da smo vsak mesec slišale vsaj po en podučljiv govor, najmanj po eno zabavno branje ali deklamacijo. V dvorani smo se zbirale k različnim veselim in šaljivim prireditvam — Miklavža ni še nobena pozabila. Prav posebno lepe pa so bile štiri veselice, ki so privabile v »Marijin dom« ne samo vse Marijine hčerke, ampak tudi mnogo družbi naklonjene gospode. — Tudi Marijin vrtec, dasi še majhen in slaboten, se je izkazal povsodi, pri skakanju, pri veselem smehu, na odru in kar je največ vredno, izkazal se je tudi, da je sposoben za življenje in napredovanje. Če povem še, da so tudi odseki izpolnjevali svoje dolžnosti in s tem marsikje povzdignili ugled naše družbe, nisem niti od daleč še izčrpala družbenega dnevnika, kjer so vestno zabeleženi vsi dogodki našega društvenega življenja, vendar upam, da sem dovolj pokazala, kako tudi goriška Marijina družba zvesto hodi po poti, ki naj naša slovenska dekleta privede do Marije in po njej k zveličanju.

Vače. Na belo nedeljo smo imeli nadvse lepo slovesnost. Presvetli gospod knez in škof dr. A. B. Jeglič so prišli ustanovit Marijino družbo za mladeniče in »Marijin vrtec« za šolsko mladino. S tem je naša mladinska organizacija izpopolnjena in postavljena na trdno podlago. Vsekako je častno za našo župnijo, ker se je takoj v začetu vpisalo v Marijino družbo 31 fantov, v »Marijin vrtec« pa do 60 »mladih junakov« obojega spola. Mladina, ki svoje srce posveti in daruje nebeški Devici ter se pogosto zbira pri mizi Gospodovi, bo nosila srečo in blagoslov v krščanske družine ter delala veselje svojim staršem.

Trbovlje. Čez leto dni prosimo zopet za mal prostorček v »Bogoljubu«. Lani je bila bolj srednja letina. Skupno število vpisanih članic je 179, na novo sprejetih 10, izključene 4, poročeni 2. »Bogoljubov« je naročenih 63; seveda enkrat premalo v primeri s številom članic. Da so tudi taki slučajji, ko so pri eni hiši 3 ali 4 sestre v družbi, je že res, a vsejedno ne bere vsaka »Bogoljuba«. Ročna blagajna, ki smo jo letos napravili, gre še zadosti dobro. Iz blagajne se je dalo letos 9 K za bosenski misijon, 6 K pa za nabavo neke potrebne knjige. V treznostnem odseku jih je sedaj 16 prve in 58 druge stopnje. Zapustila nas je in šla v drug kraj naša priljubljena prednica Ana Keše. Bila je neutrudljiva, veliko je storila z besedo, a še več z zgledom. Zato se ji tukaj iskreno zahvaljujemo za vso skrb, ki jo je imela z družbo.

Misijoni.

Marijino kraljestvo na Jutrovem. Spisal Silvin Sardenko. Cena 50 vinarjev. — Knjiga obsega 12 mičnih beril in povestic o češčenju Matere božje pri vzhodnih in južnih Slovanih in Grkih. Vsled vojske se je obrnilo splošno zanimanje na Balkan; Marijine častilce bo pa gotovo zanimalo, kako v onih deželah častijo Devico Marijo. Knjiga se prodaja v korist onih balkanskih misijonov, ki so vsled zadnje vojske največ trpeli. Krasno vezani izvodi po 1 K 20 vin. so primerni za darilo ob raznih priložnostih.

Iz Odrina. Dne 26. marca so Odrin po petmesečnem obleganju osvojili Bolgari. Med obleganjem so prebivalci trpeli manj kakor se je mislilo. Le zadnje tedne je začela hudo pritiskati lakota in splošno pomanjkanje. Izmed misijonskih zavodov v Kara-Agaču ni bil nobeden porušen. Zavod zagrebških usmiljenk v Odrinu je zadela topovska krogla, predrta streho in podstrešje, a ni nobenega človeka ubila. Misijonarji v Kara-Agaču so svoj zavod (deško semenišče) spremenili v bolnišnico. Zadnje tedne so z ročnim mlinom mleli žito in so mnogo ljudi rešili smrti. Vsi misijonarji so še živi. — Nikolaj Dimitrov je dne 30. marca obiskal Odrin in nam sporočil, da je v mestu veliko pomanjkanje. Misijonarji so sicer še živi, a se jim pozna, da so veliko trpeli vsled lakote, skrbi in splošnega pomanjkanja. Ako bi bilo obleganje trajalo še nekoliko dni, bi mnogo ljudi od lakote pomrlo.

Razno.

Voditelji »Dejanja sv. Detinstva« imajo mnogo izrednih pravic, ki naj bi se jih pravilno posluževali. (O nekaterih važnejših fakultetah in tudi o vprašanju, kateri voditelji so dolžni opraviti za člane svoje župnije dve sveti maši, bomo poročali prihodnjič.) Nekaterih pravic se pa smejo krajni voditelji posluževati le, če jih dajo potrditi od svojega škofa. Voditelj »Dejanja sv. Detinstva« za ljubljansko škofijo je vsled tega vložil prošnjo, naj se dovolijo vsem duhovnikom ljubljanske škofije, ki so voditelji vsaj ene skupine članov (Eini-gung = 12 članov), da bi se smeli posluževati vseh dovoljenih pravic.

Presvetli knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura so odgovorili sledeče:

»Na Vašo vlogo s tem dovolim vsem duhovnikom ljubljanske škofije, ki so voditelji vsaj ene skupine članov »Dejanja sv. Detinstva«, da smejo uporabljati vse fakultete, ki jih je sv. stolica voditeljem dovolila.

Želeti je, da bi ugodnost dobili tudi duhovniki drugih slovenskih škofij, da bi se tako poživila vnema za toli potrebno in koristno dejanje.

Prenos ostankov sv. Martina. Grof Janez Mikes, škof v Steinamangerju na Ogrskem, se je potrudil, da bi dobil za svojo škofijsko cerkev vsaj nekoliko svetinj sv. Martina, ki je pokopan v mestu Tours na Francoskem. Ondotni nadškof je prošnji z veseljem ugodil. Početkom junija bo šlo posebno ogrsko odposlanstvo na Francosko, da sprejme v last dragocene svetinje. V Steinamangerju bodo pa priredili takrat velike svečanosti. — Sv. Martin je bil rojen v nekdanjem panonskem mestu Sabaria (sedanje mesto Szombathely [Steinamanger]) leta 316. V Galiji (sedanji Francoski) je oznanjeval sveto vero. Njegovi starši so bili pogani. V 18. letu je prejel sv. krst. Po želji svojih staršev je bil vojak; a kmalu se je ločil od tega stanu in šel v Galijo, kjer je prejel nižje duhovniške redove. Podal se je še enkrat domov v skrbi za svoje poganske starše. Mater je rešil poganstva, oče pa je ostal trdovraten v svoji zmoti. Takrat so bili ob Donavi na Ogrskem že naseljeni Slovenci, ki jih je sv. Martin mnogo pridobil za Kristusa. — Iz Panonije je šel sv. Martin zopet v Galijo, kjer je bil izvoljen za škofa turonske (tourske) cerkve. Vsled njegove gorečnosti in mnogih čudežev so neštete množice zapustile krivoverske in poganske zmote. Sv. Martin je umrl leta 397. Njegov grob je bil kmalu znamenita božja pot, ker se je ondi zgodilo mnogo čudežev. Franki so častili sv. Martina kot svojega zavetnika. Tudi Slovenci so ga ob vseh časih zelo častili. Nad sto cerkvâ je v naših krajih njemu posvečenih. Svoj čas je bil pri nas njegov god zapovedan praznik.

Skupil jo je. Dobijo se ljudje, ki so se odtujili veri in Cerkvi, pa si dovoljujejo netečne šale n. pr. z redovniki ali z duhovniki. Takih brezvestnikov ne kaže učiti, ker se jih navadno nič ne prime. Pač pa jim je treba dobro zasoliti, da imajo za vselej dosti. Pripoveduje se o duhovitem jezuitu (pisal se je Roh, umrl leta 1872.), kako je znal pikro zavriniti take nasilneže. Nekoč se je peljal proti Parizu. Pridruži se mu na železnici trgovski popotnik, ki si je mislil »preprostega« jezuita privoščiti. Nagovori ga in pravi: »Ali ste že čuli, da so svoj čas, kadar so sežgali na grmadi kakega jezuita, obenem sežgali vselej tudi enega osla?« Pater Roh premeri predrzneža z živimi očmi od nog do glave, pa reče smehljaje: »No, ljubi prijatelj! Zahvaliva ljubega Boga, da midva takrat nisva bila v Parizu.« Po teh besedah je nedvorljivi nadležnež obmolknil in tiho premišljeval svojo blamažo. — Nekoč se je isti pater sprehajal po kolodvorskem hodniku čakajoč na vlak. Nedaleč proč je stala družba lahkoživih in nadutih gosposkih hlačarjev, ki so delali neokusne dovtype na razne potnike. Eden izmed njih opazi patra, pa reče: »Čakajte, jaz ga hočem malo podražiti.« Stopi k njemu, pa ga nagovori:

»Vi ste, če se ne motim, jezuit, kajneda?« — »Na uslugo, dragi gospod!« — »Slišal sem vedno,« nadaljuje nagajivec, »da so jezuitje zelo prebrsani gospodje; gotovo mi boste mogli pojasniti, zakaj imam že sivo brado, ko so moji lasje še čisto črni.« — »O tem vas prav lahko poučim,« pravi dokaj glasno pater Roh. »Vi ste vse življenje že silno veliko čekali, mislili pa še prav malo.« Porednež se za odkrito pojasnilo ni nič zahvalil, pač pa se je oddaljil kot polit koder.

Iz nemškega Kolina. Tudi tu sva dve slovenski kongreganistinji. Je pa za naju tu težavno. Nemški ne znava, drugi pa slovenski ne. Edina najina tolažba je »Bogoljub«. Ko ga dobim, ga poljubim in preberem po večkrat, da bi si bolj gotovo zapomnila, kaj piše, kako doma Slovenci napredujejo. Življenje Slovencev tu pa ni ravno čednostno. Koliko fantov in deklet pride dobrih in poštenih sem! Ko odhajajo od doma, obetajo očetu in materi, da bodo ostali pridni in pošteni tudi v tujini, komaj pa pridejo staršem izpred oči, se že začne ples, zabave, veselice in druge velikomestne nerodnosti, ki vodijo v časno in večno pogubo. Pozabljajo na starše, govorico, vero in Boga in postanejo popolnoma podivjani. Slovenci so vendar doma veren in pobožen narod; komaj pa začno dihati tuj zrak, že vdihajo vase tudi tuje brezverstvo. Drugače je pa za nas Slovence res hudo v verskem oziru, ker slovenskih duhovnov ali takih, ki bi vsaj razumeli slovensko, ni. Mi Slovenci pa zopet ne znamo toliko nemščine, da bi mogli verske dolžnosti opravljati v nemškem jeziku. Slovenskih pridig ni. Ker naši ljudje pridige ne razumejo, še k maši ne gredo. Kaj bi ne bilo mogoče, da bi se tu nastanil slovenski duhovnik? ... **O p. uredništva.** Od tukaj pač ni upanja, da bi kdo gori šel; morda pa se dobi tam gori kak dober gospod, ki bi se naučil slovensko, kakor je drugod po Nemškem takih duhovnikov že več.

Še zmerom ni konca teh vraž! Še ni dolgo tega, ko so po Ljubljani in tudi drugod razne bolj odlične osebe dobile po pošti dopisnice z neko — sicer nedolžno — molitvijo ter s pozivom, naj jo tekom devetih dni prepíšejo in razpošljejo zopet sedmerim znanim osebam. Ta zveza — tako je bilo pisano — se ne sme trgati, če se hočete udeležiti posebne sreče itd. ... Kdo bi se ne smejal takim neumnostim in babjevernim čenčam! — Od druge strani se piše uredništvu: »Pri nas in v drugih župnijah tu okoli se širi neka molitev, katera baje velja za deset rožnih vencev. Pravijo, da je neka dekla dobila za pokoro (pri spovedi) deset rožnih vencev; ker pa ni imela časa toliko moliti, je pred Marijinim oltarjem bridko jokala. Marija ji je pa rekla, naj se ne joče, da jo bo že naučila molitev, ki bo prav toliko vredna kot deset rožnih vencev; toda pod tem pogojem, da jo bo dalje širila. Sledi moli-

tev . . .« — Da je to prazna izmišljotina, ki utegne samo škodovati ter nima nobene podlage, ampak si jo je izmislila kaka zlobna ali pa z mešana oseba, je jasno kot beli dan. Kjer se kaj takega zasledi, naj se naznani dotičnemu dušnemu pastirju, da bo ljudem pojasnil, kaj so grešne vraže, in da bo ustavil take čenčarije med svojimi farani.

Poučite nevedne! Piše se nam: »V neki važni zadevi se obračam do vas. Nekateri trdovratno trdijo, da se lahko zveliča vsak človek, katerega koli veroizpovedanja, ako le po veri pošteno živi in zvesto opravlja stanovske in verske dolžnosti; dalje trdijo, da bo vsak po svoji veri sojen . . . Blagovolite to stvar razložiti in zraven še pojasniti zmoti tistim modrijanom, ki venomer zagotavljajo, da je vsaka vera dobra.« Najkrajše odgovorimo na zgorajšnje vprašanje s katekizmom, ki ima o tej stvari ta-le pouk: 1. Ali se more zveličati, kdor ni ud katoliške Cerkve? — Kdor iz lastne krivde ni ud katoliške Cerkve, se ne more zveličati, ker je Jezus Kristus edino katoliško Cerkev določil kot redno pot, ki naj vodi ljudi k zveličanju. — 2. Ali se more zveličati, kdor brez lastne krivde ni ud katoliške Cerkve? — Kdor brez lastne krivde ni ud katoliške Cerkve, se sicer more zveličati na izreden način, če odkritosrčno išče resnice in vestno izpolnjuje božjo voljo tako, kakor jo spoznava, vendar pa pogreša mnogo pripomočkov, s katerimi bi se lažje in gotovejše zveličal.

Ujeti duhovniki na Portugalskem. Angleški list »Catholic Times« objavlja sledeče pismo, ki ga je poslal dopisnik iz Lizbone: »Pišem na velikonočno nedeljo, ki jo praznujem kot v poganski deželi. Samo pogumni katoličani si še upajo v cerkev, kjer se prav tiho opravlja služba božja. Ako bi to-le pismo poslal po pošti, bi gotovo ne prišlo do svojega cilja . . . Lepo vas prosim, obrnite pozornost na strašno usodo, ki je zadela toliko duhovnikov v portugalski republiki. Povem vam nekatere grozote samo o takih mučenikih, ki sem jih sam videl. Sramota za Anglijo, da se smatra za zaveznico take dežele, ki duhovnike samo radi vere tira v zapore, kjer jim manjka najpotrebnejšega za življenje. — Tu je izsušen, častitljiv starček, neobrit, ne-očejen, s cunjami pokrit, poln mrčesa. Sodil bi, da je najhujši razbojnik, a oči ti izdajo mučenika. Ne vé, zakaj so ga zaprli, nihče izmed vseh tega ne vé. Le to vedó, da nimajo upanja, da bi mogli kmalu dokazati svojo nedolžnost. — Neki drug duhovnik, ki se ga spominjam solznih oči, je stal s svojimi tovariši na temnem mostovžu pred celicami, ki so bile prenapolnjene. Spoznal sem ga po zlatoobrobjenih očalih, ki jih je nosil, dočim je druga njegova zunanost bila strašno

revna. Poleg njega je ležal na slamnici mlad duhovnik, plemič po rodu, ki je umiral. Ta duhovnik je bil poprej kanonik znane stolnice na Portugalskem. Dve leti je čakal preiskave. Največ duhovnikov ni niti več spoznati, ker se jim je stanovska obleka že razdrapala. Prašal sem, koliko je duhovnikov med 800 političnimi jetniki. Odgovorili so mi: »Bog sam vé!« Ujetniki ne smejo o veri med seboj nič govoriti; še imena »Bog« ne smejo izustiti. — To so podatki o nekaterih duhovnikih-trpinih, ki po nedolžnem trpe strašne muke, o katerih svet skoraj nič ne vé. Ali naj olikani svet mirno gleda in samo pomiluje? Angleškemu ministru za zunanje zadeve bi bilo treba izgovoriti le eno besedo in vrata portugalskih ječ bi se odprla. Katoličani na Angleškem naj se zganejo!« — Tako dopisnik lista »Catholic Times«.

Resnica v smešni obleki. Kakšno mora biti krščansko dekle? Znani pridigar in pisatelj Abraham a Sancta Clara († 1709 na Dunaju) piše o tem vprašanju to-le: Krščansko dekle mora biti: 1. Kakor zvon na veliki petek, ki se ves dan nič ne oglasi. Ali veste, zakaj nam je Bog dal dvoje ušes, dvoje oči in samo en jezik? Zato, da ne govorimo preveč o vsem, kar slišimo ali kar vidimo, ampak da molčimo, ko je treba molčati. Kdor vedno govori, je podoben raglji, ki se oglašja veliki petek namesto zvonov. — 2. Kršč. dekle mora biti kakor orgle, ki takoj zapoje, kakor hitro se kdo dotakne tipk na igralniku. V takem slučaju pa ne gre molčati, ampak zakričati in povedati, kar gre, ako bi se približevala zlobna roka. — 3. Biti mora kakor »špitalska juha«, ki na njej ni videti nobenega očesa (cinka). Ne imej oči tam, kjer jih ni treba, ne opazuj tega, kar te nič ne briga, zapiraj oči, ko preti nevarnost. »Oči so okna, ki skozi vanje gre greh v človeško srce, ako jih pravočasno ne zapreš.« — 4. Biti mora kakor sova, ki je skrita ves dan in ljubi bolj samoto. Tega seveda ne trdim, da bi se morale skrivati, ko treba delati. Skrivaj se in béži, ko preti nevarnost, ogni se, ko bi imela priti v slabo tovarišijo, izmuzni se, ko te vabijo na plesno zabavo ali na druge nepotrebne in šumne veselice! — 5. Biti mora kot ogledalo. Če je ogledalo zamazano, ne kaže dobro. Ako je dekle zamazano, zanemarjeno, če ne kaže nič kaj vneme za snago, je znamenje, da ne mara tudi ne za notranjo snago in čednost: za čistost. Nikakor pa ne hvalim tistih deklet, ki se lepotičijo in stojé po cele ure pred ogledalom. Gizdavost in ničemurnost nobenemu dekletu nič ne pristojata. — 6. Biti mora kakor sveča v svetilki. Če vzameš svečo iz svetilke, pride veter pa jo ugasne. Če je sveča skrbno zaprta v svetilki, pa mirno gori, četudi je zunaj viharo. Dekleta! Skrbite in pazite, da vam vihar skušnjav ne po-

gasi gorečnosti srca! — 7. Biti mora kakor želva. Želva se drži svojega bivališča; nikamor se ne oddaljuje. Krščanske deklice! Držite se tudi ve doma; ne hodite ne na plesišča, ne ponoči čuvat k mrličem, ne na ponočna dela; povsod vas čaka nevarnost. Pregovor pa pravi: Kdor nevarnost ljubi, se v nevarnosti pogubi. — 8. Krščanska dekle bodi kakor popir. Kaj vse prenese popir?! Pišejo, rišejo in tiskajo nanj lepe, dobre in koristne stvari, a žalibog tudi mnogo in še več slabih. Popir mora vse potrpežljivo in molče prenesti. — Bodi ponižna, krotka in potrpežljiva tudi ti, krščanska mladenka, in sicer ne le takrat, kadar te vsi pri miru pusté, kadar ti gre vse gladko izpod rok, kadar te vse hvali, ampak tudi takrat, kadar te vse draži in moti, kadar se ti vse napak obrača, kadar te svet zaničuje ali zapostavlja. Pomisli, da Bog ponižnim daje svojo milost!

Krščansko ženstvo v boju proti alkoholu.

(Predavanje c. kr. vadniške učiteljice gđne. Ant. Štupca.)

Mnogočislano občinstvo, premile rojakinje! Ko se je preselil pred 53 leti naš nepozabni Anton Martin Slomšek iz Sv. Andraža na Koroškem v Maribor, je našel tukaj mnogo bede in zapuščenosti. Nikdo ni skrbel za reveže, nikdo podpiral ubogih družin, mnogo bednih otrok se je potikalo po ulicah brez nadzorstva in pouka!

Slomšek je hotel odpomoči. A kam se je obrnil, kje je iskal sotrudnikov za svoj blagi namen? Iskal ga je tam, kjer je vedel, da ne bo trkal in prosil zaman, obrnil se je do tebe, — **plemenito žensko srce!** In zbral je blage krščanske gospe mariborske, jih nagovoril s prisrčnimi besedami in med drugim izrekel krasne, za nas toli častne in spodbudne besede: »Kdor se zanaša na **plemenita ženska srca**, on se ne bo varal nikdar!«

Da, mnogočislane poslušalke! To je res in mora biti res! Ista misel, isto upanje je morda navdajalo prireditelje današnjega slavnostnega kongresa, ko so tudi slovensko ženstvo povabili na to odlično in prepomembno slavlje in moji malenkosti izročili nalogo, prevzeti govor: Kako se naj ženstvo uspešno bojuje zoper alkoholizem.

Zanašali so se na ono čudežno struno v ženskem srcu, ki se zove **požrtvovalnost**, obsegajočo vse, karkoli utegne koristiti posamezniku pa tudi celokupnosti.

Zanašali so se na naš **pogum**, ki se ne bo ustrašil ovirajočih zaprek in težkoč:

zanašali so se na našo vztrajnost, ki se hoče najlepše izkazati prav takrat, kadar omagajo drugi!

Zanašali so se pa tudi na tisto veliko lastnost ženskega srca, ki se zove **usmiljenost**, in se najkrasneje javlja ondi, kjer je potrebno pomagati, rešiti, olajšati trpljenje, celiti rane, ozdravljati bolezni — na to krasno lastnost in prednost ženskega srca, ki mu šele dá pravo milobo in vrednost.

In prav te lastnosti: požrtvovalnost in usmiljenost ženskega srca hočejo najti torišča, na katerem se lahko udeležujejo, iščejo priložnosti, kjer lahko pokažejo svojo moč in vztrajnost.

A kje dobiti take prilike? Ondi, kjer trpijo naši bratje, kjer trpe družine in otroci, kjer tečejo solze našim vrstnicam, ondi na bojnem polju življenja, kjer krvavijo in skelé rane nesrečnikov.

Ozrimo se širom naše ljube domovine. Res je, hvala Bogu, ne razsaja v naših deželah ljuti boj, da bi nam jemal tisoče in tisoče zdravih ljudi kar mahoma — a vsekako krvavi naš narod na ranah, nič manj skelečih, nič manj morečih, kakor so rane bojnega polja! In sovražnik, ki nam jih vsekava brez usmiljenja, dobro ga poznate; vsaka izmed vas mu je že gledala v lice. Ta naš sovražnik, ljut, neizprosni, je alkoholizem.

Koliko bede in nesreče, koliko gorja in solz povzročuje dan na dan! Koliko zapuščenih posestev, razrušenega družinskega življenja, za svojo srečo prevaranih ženâ in deklet, neozdravljivo bolnih otrok ima demon alkohol na vesti!

Kdo izmed nas tega ne vé! Naše oči so se takorekoč že navadile tužnih teh prizorov, da se ne zgražamo več toliko nad njimi, kakor bi zaslužili pravzaprav. Nepregledna vrsta bi stopila pred nas, ako bi zaklicali v svet: naj pridejo semkaj tisti, ki jih je že oškodoval sovražni nasprotnik, ki ga nazivljemo — nezmernost — alkoholizem! Koliko krasnih mož, velikanov na umu, orjakov po telesu, je premagal, mladeničev, ki so bili up in nada svojih staršev, ljubkih kakor jutranja rosa, ponižal in zapeljal na pot neznačajnosti, podlega, nizkotnega življenja. Alkohol napolnjuje hiše nesreče, kakor bolnišnice, ječe in hiše za umbolne. Da, dr. Sonderegen pravi: »Vzemite ljudstvu polovico njegovih gostiln in zaprete lahko v kratkem času polovico norišnic in bolnišnic, a zaprete tudi lahko polovico naših ječ.«

Točno je označil delovanje sovražnika alkohola nadučitelj Grad, ko je rekel: »Vaše domove prodaja: alkohol! Vaše sinove goni po svetu: alkohol! Vašo mladino kvari in uni-

čuje: alkohol! Vero očetovo in milo domovino nam bo vzel: alkohol!»

In kdo trpi najbolj pod vplivom tega sovražnika? Nikdo bolj kakor ženstvo: mati in žena. Ona mora oskrbeti hišo in gospodinjstvo, ona priskrbeti hrano in obleko, a denar ji je vzel alkohol. Tam, kjer nosi mož denar v gostilno, je prisiljena žena, da nosi svoje blago v zastavljalnico.

Znan mi je slučaj, da je mož pograbil žito, ga zapeljal k trgovcu, izkupljeni denar zapravil z vinskimi brati, doma pa je stradala žena z otroki! In ko ga je nekoč nalašč spremila na tržni poti ter ga po končani kupčiji prosila, naj se vrne, zgrabil je za nož ter zažugal, da jo hipoma zabode, ako se takoj ne odstrani.

Poznala sem obitelj, mož je delal v pivovarni, pet otrok je bilo; razen najstarejšega so bili vsi pohabljeni, da niso mogli hoditi. Zakaj? On je denar zapravljaj, za živila ga ni bilo, le pivo so dobivali zastonj, mati ga je dajala otrokom brez razlike starosti, dojenčkom ga je vlivala v steklenico. Nobeden ni bil pravilno razvit, alkohol jim je uničil mlada telesa, pogubil torej družini ves zarod.

Drugi prizor! Zvečer najdem ženo slo- nečo pri neki hiši, zraven nje fantka in deklico. »Koga pa čakate?« jo vprašam. — »Očeta! Že od sinoči ga ni domov.« — »Kje pa je?« — »Oh, pije v gostilni!«

In nekoč se vračam ob pol 11. uri proti domu. Pri grajski gostilni stoji deklica kakih 12 let. Bridko joka. »Kaj ti je, dete?« jo vprašam. — »Noter si ne upam,« zašepeta. — »Zakaj pa hočeš noter?« — »Oče so notri, mati pa so mi rekli, naj grem jaz ponje.« — »Zakaj pa mati niso šli?« — »Bojijo se, ker so jih oče natepli. So pa rekli, naj grem jaz, mene ne bodo — «

O blage poslušalke! To je le nekaj prizorov, ki sem jih sama doživela, izmed tisočih in stotisočih! Le kapljica iz morja bridkosti, morja globokega, nepregledno velikega, ki preplavlja našo domovino in pre- množe kulturne dežele.

In če zopet vprašamo: kdo pa trpi tukaj največ? — Žena! Kdo mora nositi najtežje posledice moške razsipnosti, podivjanosti in razbrzdanoosti, provzročene po alkoholu: žena! Kdo si mora odreči in pritrgati najpo- trebnejšega za življenje — žena! Kdo mora gledati stradajoče otroke, bolehnne in blede, solznih oči — žena! Kdo je torej po alkoholu najbolj oškodovan, najbolj prizadet — žena! Da, žena je ogoljufana za svojo srečo! Ona je teptana, onečaščena in zaslužjena!

Ona vé, da mož, ki ni trezen, ne umeje vpoštevati njenih zaslug, ne ve ceniti njene

miline in blagosti, da je sploh nezmožen za vsako plemenito družinsko srečo.

Ona ve, da ji morejo odvracati moža, najboljšega soproga in očeta, brezvestni pri- jatelji, brezstidne ženske le s pomočjo alko- hola! Česar hudoba sama ne premore, to zmo- re v zavezništvo z alkoholom.

To je spoznalo in zavedlo se je probujeno ženstvo v Švici in Angliji, v Švediji in Norve- giji, v Ameriki, a tudi že v širni naši domo- vini Avstriji.

In podale so se v boj proti krutemu so- vražniku naše sreče ter se vojskovale toli smotreno in modro, da so dosegle krasnih uspehov. Niso bile v tem boju same! Podpirali in navduševali so jih zanj plemeniti možje, polni idealne ljubezni za blagor člo- veštva! Možje, katerim je trajna, plemenita sreča naroda več nego trenutni lastni užitek, možje, ki sočuvstvujejo z ženskim srcem, z njegovo nesrečo in bedo. In kaj so dosegli v skupnem boju? Norvegija, ki je bila pred 80 leti prava žganjarska dežela, tako da je vsled žganjepitja umiralo 30 odstotkov vseh novorojenih otrok, ta dežela je sedaj skoro popolnoma abstinentna, to je, ljudje ne pijo več alkoholnih pijač — ter je zdaj prekosila vso Evropo, kar se tiče zdravja in čvrstosti novorojenih otrok, dočim jih umira sedaj naj- več, to je 30 odstotkov vseh, na Bavarskem, v deželi, kjer se konsumira največ piva.

Kaj so še dosegli! V glavnem mestu Šve- dije, v Kristjaniji, se ob nedeljah in praznikih ne smejo točiti alkoholne pijače. Pomislite, nedelja, prazniki brez ostudnih prizorov pijancev in razgrajačev! Ali ni to krasna misel! Kakor da gledamo pred seboj košček raja.

Še več! Po vsem svetu se je od- reklo do leta 1910. celih 23 milijonov ljudi alkoholnim pijačam. To se pravi, 23 milijonov ljudi ne pije nikdar več ne žganja, ne vina, ne piva. Večina teh abstinentov živi v Angliji in Ameriki.

V Berlinu je predlagal dr. Po- pert celo vrsto točk kot reformo v državni obrtni red, med drugimi kot § 33. sle- deče:

Vsaka občina nemške države ali njenih naselbin ima pravico, prepovedati v svojem področju uvoz, pripravljanje, kuhanje, pro- dajo alkoholnih pijač. Prepoved se določi po glasovanju vseh polnoletnih državnih po- danikov moškega in ženskega spola v občini. Uradno se ima glasovanje razpisati, ako to zahteva desetina prebivalcev ali tisoč prebivalcev sploh. Pri glasovanju je tripetin- ska večina odločilna.

Imenitno je, da izročijo ženstvu v teh do-
ločbah tolik vpliv, lahko rečemo, merodajno
besedo. Saj nobena pametna žena ne bo gla-
sovala za vzdrževanje nepotrebnih gostiln.

Otvorili so v mnogih državah brezalko-
holne gostilne, ljudske kuhinje in dome. V
Nemčiji jih imajo že v Berlinu, Kasselu,
Monakovem, Draždanih itd.

V Ameriki so žene začele celo kri-
žarsko vojsko in so združene z blagimi so-
bojevniki dosegle uprav velikanske uspehe.
V nekaterih državah, kakor v Kansas, Maine,
Kanadi, Novi Zelandiji, je celo državno
prepovedano uvažati alkohol.

In z ozirom na nepričakovane uspehe
inozemstva je pozival nekoč Viljem Loh-
mann, boritelj v treznostnem gibanju, nem-
ško ženstvo in ga navduševal takole: »Kar
so dosegle Američanke in vrle žene švicar-
ske s tem, da so uveljavile ves svoj vpliv,
napele vse svoje moči, to naj doseže tudi
nemška žena. Ona ne sme zaostati, ampak
dvigne naj se, da si ohrani najsvetejše, kar
ima, svojo družinsko srečo.«

In prav tako vprašam danes vas, mnogo-
čislane poslušalke, vprašam vas, mile Slo-
venke: Ali hočemo roke križem držati? Ali
moremo, ali smemo ostati brezbrizne, ko gle-
damo toliko gorja in vidimo, kaj so že dosegli
drugod? Ali smemo prepustiti lepo našo slo-
vensko domovino, da se potaplja in slednjič
potopi v morju alkoholizma, medtem ko se
gibljejo mogočni rodovi in delajo z vso vne-
mo, z iskrenim navdušenjem, z brezprimerno
požrtvovalnostjo, da se rešijo suženjstva al-
kohola?

Ali kako začeti? Katera so
sredstva proti alkoholizmu?
Katero je uspešno, zmagonosno
orožje, da se preмага sovra-
žnik naše sreče?

Sredstva so dvojna: posredna in nepo-
sredna. Primerjala bi posredna sredstva var-
nostnim okopom, močnim trdnjavam, s ka-
terimi se ščitimo proti sovražniku, da nam
ne prestopi meje ter nas ne prehitijo v lastnem
domovju. Najvarnejši okop, najbolj zanes-
ljiva trdnjava proti sovražniku alkoholu je
pravo krščansko družinsko živ-
ljenje, katerega steber je žena. Saj pravi
o vrli gospodinji Slomšek, da hiši tri vogale
podpira in še četrtega možu pomaga!

Lep, snažen, prijazen dom! Kako pri-
kupljiv je! In v njem krotka pohlevna žena,
ki ve s potrpežljivostjo nositi pezo življenja,
z ljubeznivostjo in modrostjo svojo vsaki dan
pridobiti na ugledu in spoštovanju.

To je prvi, najmočnejši okop. Ako tega
ni, potem je sovragu alkoholu prosta pot.

Mladi nevesti je svetovala starejša pri-
jateljica na vprašanje, kaj naj stori, da si za-
gotovi ljubezen in zvestobo svojega moža in
ga odvraca od obiskovanja gostiln, to-le:
»Nikoli mu ne ugovarjaj. Vedi, da moža s tem
najbolj odvracaš, ako hočeš vedno imeti prav
ter se kosaš z njim. Molči, potrpi, prijazna
bodi! Nikar mu ne pripoveduj vseh sitnosti,
kadar prihaja utrujen domov, ampak skrbi,
da ga malo razvedriš in mu olajšaš trud, ki
ga je imel ves dan.«

V nekem abstinencnem listu beremo:
»Snaga in red, srčna ljubeznivost, miroljub-
nost, mnogo zraka in svetlobe v stanovanju
in vedno prijazen obraz gospodinje, to so do-
mača čaroviča, ki jih ni mogoče nadomestiti
z ničemer na svetu.«

Učena žena ne pride v tem boju toliko
v poštev kakor dobra, modra, pametna žena.
Pa še nekaj! Star stric mi je rekel nekoč kot
mladi deklici: »Pomni, ljubo dete, da vsa lju-
bezen gre skozi želodec.« Ko pa mi to noče
v glavo, nadaljuje: »Vidiš, če ima mož svojo
ženo še tako rad, ona pa mu prinese vedno
slabe jedi na mizo, bo ljubezni kmalu konec.«
To mi je bilo zdaj jasno. In ko je ljubezni kon-
ec in zdravje pokvarjeno, si pojde mož jezo
hladit in zdravje popravljat v gostilno.

Povsod, kjer se hoče kaj povoljnega do-
seči v treznostnem gibanju, se gleda s po-
sebnostjo na izvežbanje vrlih gospo-
dinj. V Švediji se deklice že v najvišjem raz-
redu dekliških šol uče gospodinjsva in prak-
tičnega kuhanja.

»Malo mesa, mnogo prikuhe in sadja,
močnate jedi, kolikor najmanj dražil-
nih dišav (kakor popra, poprike itd.), ki
vzbujajo žejo,« priporoča nek abstinenci
list. To si je res treba zapomniti. Večje važ-
nosti je, kakor se nam dozdeva na prvi
pogled. To so nujni pogoji, ki zapirajo pot al-
koholizmu.

Tudi dobra nadomestila za al-
koholne pijače so neprecenljive vrednosti. V
Hamburgu na pristanišču so vedno vozički z
dobro in ceno kavo, čajem brez ruma, s sodo-
vico in sokovi sadja po letu. Ista nadomestila
za žganje delijo tudi v Švici brezplačno de-
lavcem. V Genevi je to lepo nalogo prevzela
protialkoholna ženska zveza. Delavci so se že
tem potom v mnogih krajih popolnoma od-
vadili pogubonosnega žganjepitja. V Belgiji
po nekaterih rudokopih dobe rudarji vsaki-
krat, preden se popeljejo v rove, s seboj do-
loženo, precejšnjo mero (po 1 do 1 in pol
litra) kave. Trde, kako jih hladi in krepuje
pri težkem delu. Drugod primaknejo gospo-
dinje nekaj vinarjev k dnevnemu zaslužku
tistim delavcem in težakom, ki ne zahtevajo

žganja. Marsikatera skrbna žena da svojemu možu sadje seboj v urad, le da ga tako odvadi alkohola predpoldnem.

To je prava pot, to so posredna sredstva, da se obranimo sovražnika alkohola.

A treba nam je še več! Trebamo direktnega orožja, da ubijemo sovražnika, kajti na premnogih krajih je že prekoračil mejo, prodril v svetišče družinskega življenja in ondi razsaja in mesari kakor pravcati Turek. Da, prav kakor Turek! Gorje ranjencu, ki mu pade v roke! Iztakne mu oči, poreže mu ušesa in jezik, odseka roke in noge, potem ga pa prepusti žalostni usodi. Ali ne dela alkohol prav tako? On oslepi človeka, da ne vidi prepada pred seboj, oglušči ga, da ne sluša svarilnih besed, govoriti ne more, roke in noge mu odpovedo, prepusti ga največji nesreči.

Kje je dovolj ostro orožje za tega ljutega Turčina? Prvo najboljšje, da smrtno kopje, ki ga uniči gotovo, poznam, to kopje se imenuje abstinenca.

Teга kopja, torej abstinence, so se oprijeli milijoni in milijoni mož in ženâ, fantov in deklet in mu napovedali boj. Ne kaplje alkohola več! Res je junaštva treba in nekoliko samozatajevanja: ne kaplje žganja, ne vina, ne piva!

A mogoče je. Nekemu zdravniku na Nemškem, ki je deloval na zdravilišču za pijance, a ni imel pravih uspehov, je rekel prijatelj: »Dragi moj, dokler te vidijo naši bolniki piti, četudi zmerno in le vino, ne bodo prav verovali tvojim besedam, da je mogoče izhajati brez alkohola! Od tistega dne ga zdravnik ni pil kaplje več. Ako torej hočemo kaj storiti v prilog dobri stvari, začnimo sami pri sebi. Dajmo se vpisati med abstinentne! Prva stopnja zahteva, da se popolnoma odrečemo vsaki alkoholni pijači; najprej za gotovi čas, najmanj za eno leto. Druga stopnja pa, da se odločno odpovemo žganju, brinjevcu, rumu v čaju, vino ali pivo pa uživamo le v majhni meri, en dan na teden pa se držimo popolnoma. Tule druga stopnja je tako lahka, da vas prosim in vabim danes z velikim upanjem in vso prisrčnostjo, vstopite, dajte se vpisati. Le malo odločnosti je treba. Kdor pa ima v sebi junaško srce, ki se upa na boj v prvi vrsti, naj se zapiše v prvo stopnjo.

Žrtev — premagovanje, trda beseda za malodušne ljudi!

Žrtev, premagovanje — krasna beseda za junaško srce, ki je že okušalo srečo zadovoljstva, plačilo nebeško za vsako dobro delo v prid bližnjega! Ali ni to vzvišena, ple-

menita zavest, ako si lahko rečem: tudi jaz sem pomagala osuševati solze, popraviti nesrečo bližnjega!

Saj nismo sami! Milijoni so že vstopili v vrsto abstinentov! Zakaj bi zaostali mi? Ne ugovarjamo: Od enega ni nič zavisno! Ali sem zraven ali ne! Ne, obratno! Od vsakega je mnogo zavisno! Tvoja odločnost, tvoj zgled, tvoje junaštvo bo ojačevalo druge, jih okrepilo v dobrem, da bodo vstopili v vrsto bojevnikov! Ne bodo zaostali, in to je tvoja zasluga!

Še več orožja!

Zelo uspešno, nujno potrebno sredstvo proti alkoholu je pouk! Pri nas so še premnogi takorekoč zakopani v starokopitne nazore: žganje daje moč, pivo redi, brez alkohola se delati ne more! Prosim vas, ne zabimo, kar smo slišali danes iz ust strokovnjakov zdravnikov in bomo še slišali in videli. To je seme, ki ga moramo sejati naprej; ne le danes, ampak tudi jutri, naprej, kadarkoli in kjerkoli se nam nudi priložnost. Ne bojmo se priti vsepovsod z resnico na dan, bodimo v tem napredni, najbolj napredni, kar se dá, a nikoli nazadnjaški po starokopitnem prepričanju. Ne silimo torej nikdar, nikogar k pitju; ne prigovarjamo! Bodimo zmerni sami, a podpirajmo tudi zmernost drugih. Ostanimo vselej in vsepovsod zvesti svojemu prepričanju. »Resnica se mora vedno zopet na novo poudarjati — in sicer zato, ker se nam zmotava s kledan pridiguje in od vseh strani.« Pomagajmo torej z agitacijo od ust do ust, najbolj pa z agitacijo v dejanju — s treznostjo.

V Švici je protialkoholna ženska liga posebno poudarjala potrebo pravega pouka o škodljivosti alkohola. Razpisala je nagrade za mladino, in sicer so bile te nagrade vložne knjižice po 10 frankov! Šole so tekmovali in vposlanih ni bilo nič manj kakor 989 nalog, razposlanih 51 odlikovanj in zraven še 80 knjig! Koliko dela, truda — a tudi važnega spoznanja resnice tiči za temi številkami. Tudi pri nas na Slovenskem se je že začelo in se bode še nadaljevalo, osobito ako nam vrlo slovensko ženstvo priskoči na pomoč.

Matere, poučujte Vam izročeno mladino, otroke Vaše, gospodinje svojo družino, hlapce in deklet, prijatelji drug drugega — soseda svojo sosedo. Prvi nauk jim bodi naš zgled. Ne dajajmo otrokom ne kapljice vina, ne piva, še manj — oh, nikdar, nikdar žganja, ne kapljice ruma v čaj! Otroci nam bodo nekoč hvaležni za to, prav kako sem jaz hvaležna za to svoji materi.

Vadimo sploh mladino samozatajevanja, čvrste možatosti! Jaz hočem dobro, nočem hudega — torej se odpovem!

A še več! Dajmo se sami vedno zopet poučiti! Kar smo slišali danes in jutri, bo le prehitro pozabljeno, le prekmalu bodo zopet zavladale stare razvade — a to ne sme biti! Sicer ne bomo dosegli nikoli tega, kar so dosegli drugod! Ogenj se je sicer danes zanetil — a goreti mora dalje, brusiti in rabiti se mora orožje naprej — drugače zarjavi in roka postane nestrpna. Kako hočemo to za-
braniiti?

S tem, da ostanemo v neprestanem stiku z voditelji abstinenčnega gibanja, da si naročimo časnik, ki nas obvešča o uspehih, o delovanju naših boriteljev, »Zlato dobo«, ki nas bodri, spodbuja in navdušuje skoro vsak mesec! O, ne skoparimo tukaj, radi darujmo ta prispevek, zlati sad sreče bo obrodil v bodočnosti!

Ali se ne bomo vsega naveličali? — Ozrimo se, draže poslušalke, po svetu! Kdo pa dela za abstinenco, kdo dela z nami?

Tu delajo katoliki, protestantje in frama-
soni — Angleži, Nemci in Slovani — vsi stanovi od najbolj učenega moža do preproste-
ga delavca! Slovenke, ne dajmo se osramo-
titi od drugih; srčno stopimo na bojno polje! Da je včasih težko — to nas še osrečuje. Blago žensko srce se ne z boji truda in trpljenja, o-
bito ako vé, da velja dobri stvari!

In na Vas, blaga ženska srca, so se za-
našali in se zanesejo vojskovodje v naši sveti
vojski, prireditelji današnjega shoda. Doka-
žite, da se niso varali, dokažite, da je imel
Slomšek prav, ko je pred 53 leti dejal: »Kdor
se zanaša ne plemenita ženska srca, on se
ne bo varal nikdar!«

Medvedov nagrobnik.

Tretje leto že poteka, odkar nam je zasul prerani grob pesnika Antona Medveda. In še danes ni na njegovi gomili na pokopališču v Kamniku nagrobnika. Sam ni zapustil niti toliko, da bi se bili povsem pokrili pogrebni stroški. Toda zapustil je slovenskemu narodu toliko sadov svoje duševne izvirne sile kot pesnik, da je naša dolžnost, preskrbeti mu dostojen, dasi skromen nagrobnik. Zaraditega so sklenili njegovi spodaj podpisani intimni prijatelji, da se združijo v odbor in naprosijo prispevkov za njegov spomenik.

Da bi pa spomenik ne bil neokusno in umetniško brezvredno delo, zato se je poveril načrt kiparju g. profesorju Peruzziju v Splitu. Ta je zasnoval jako umesten, klasično resen nagrobnik, kakor je bila poezija pokojnega Medveda. Spomenik predstavlja sarkofag iz sivega kraškega marmorja, v katerem je vdelan relief iz belega kamna. Na reliefu je Orfej v spremstvu dveh genijev in pastirček-pevec s piščalko, iz srede reliefa se pa dviga antični dobri pastir in Kristov monogram. V dnu spomenika, nad grobovo glavo, je lira. Skozi potrgane strune se zvija kača. Ob straneh stojita na podstavkih dve kameniti žrnvi, iz katerih kipita kot zelen okvir ob spomeniku dve cipresi. Po tem povrnem opisu lahko vsak spozna, da bo spomenik sam res nekaj izvirnega in umetniškega, morda prvi takega značaja na naših pokopališčih. Delo samo po načrtu in mavčnem odlivku Peruzzijevem izvrši podobar g. Pavlin v Radovljici.

Podpisani odbor vabi slavno občinstvo, da draže volje prispeva s skromnimi darovi za spomenik, da prireja ob prijateljskih in društvenih večerih male zbirke v krogu onih, ki so pokojnika poznali osebno ali ga vsaj uživali po njegovih delih. Priporočamo to prošnjo raznim denarnim zavodom, občinam, posebno župnijam, kjer je služboval pokojnik, in njegovim tovarišem-duhovnikom. Vsi prispevki naj se izvolijo pošiljati odborovemu blagajniku g. Urbanu Zupancu, Ljubljana, Križevniška ulica št. 8.

V Ljubljani, 1. aprila 1913.

Odbor za zgraditev Medvedovega spomenika:

Urban Zupanc, Andr. Kalan, Fr. S. Finžgar,
blagajnik. načelnik. tajnik.

Dobre knjige.

Jubilejna igra. K. s. izobraževalno društvo v Mekinjah je ravnokar izdalo lepo, času primerno petdejansko zgodovinsko igro: »V tem znamenju boš zmagal«. Knjižica je krasno opremljena ter ima na uvodnem mestu precej obširen opis zmaže krščanstva nad poganstvom za časa cesarja Konstantina Velikega. Isto snov ima tudi zgoraj navedena igra. Knjižico toplo priporočamo našim odrom in knjižnicam, še posebno v letošnjem jubilejnem letu! Dobi se pri k. s. izobraževalnem društvu v Mekinjah, p. Kamnik. Cena: 1 izvod 80 vin., s poštino 85 vin., 6 izvodov 4 K 30 vin., s poštino 4 K 50 vin. (Kdor naroči šest izvodov, pridobi pravico za uprizoritev igre.)

GLASBA.

12 pange lingua — tantum ergo. Za mešani zbor zložil Fr. Gerbič, založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena partituri 1 K 80 vin., glasovi po 40 vin. Naš velezaslužni skladatelj ravnatelj Gerbič je našim cerkvenim zborom podal zopet zbirko, katera obsega 12 njegovih najnovjših napevov, namreč pange lingua — tantum ergo. Teh napevov, posebno tujih skladateljev, nam ne manjka, vendar moramo prištevati Gerbičeve tantum ergo v vrsto najbolj praktičnih in za naše razmere posebno po deželi najbolj porabnih. Napevi so zloženi v tako lahkem, melodijoznem in vendar cerkvenem slogu, da jih lahko izvaja vsak še tako majhen zbor. Sopran nikoli ne sega višje kakor do f (fis), kar je za zборе, kateri razpolagajo z otroškimi glasovi, velike važnosti. Zbirka je vredna vsega priznanja in priporočila. Želeti je, da jo uvrsti vsak pevovodja v svoj repertorij, ker bode z malim trudom sigurno dosegel lepe uspehe.

Dr. Anton Faist, cerkvene pesmi za mešani zbor, dva zvezka: I. Velikonočne, binkoštna, Marijine; partitura 1 K 50 vin., glasovi po 25 v.; II. Marijine pesmi (šmarnične); partitura 1 K 80 vin., glasovi po 25 vin. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Dr. Faist, gimnazijski profesor v Gradcu, predsednik sekavskega Cecilijinega društva, je izdal te pesmi z nemškim besedilom. Podpisani jih že več let uporablja s slovenskim besedilom v cerkvi. Pesmi so našim razmeram tako prikladne, da sem se obrnil do skladatelja in založništva s prošnjo, naj bi se te pesmi izdale v slovenskem jeziku. Graška »Styria« je prošnji ugodila in sedaj so prišle pesmi na svetlo. Ker sem povzročil izdajo, dolžan sem pesmi vpeljati s priporočilnim pismom. Le-te pesmi so jako lahke, homofonne, blagoglasne, vendar jih diči neka noblesa, ki se skrbno varuje vsake banalnosti. Marsikatera izdaja pesmi ostane na papirju, pesmi se pa malo pojó. Faistove pesmi se bodo pele vse, samo da jih pevovodje dobe v roke. S partituro se morajo kupiti tudi glasovi, zato so natisnjeni; cena je nizka. Upam, da Faistove pesmi zbude občno pozornost in da sem s to izdajo ustregel našim zborom. — P. Hugolin Sattner.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neko dekle za zdravje nog. — Marijina družba v Z. — Marijina hči za dušni mir in tolažbo. — Neka družina za zdravje in potrpljenje v križih in težavah. — Članica Marijine družbe za vredno prejemanje sv. zakramentov in za čednost čistosti. — Rajna družbenica Franja

Andrašič. — Umrle članice Marijine družbe L. Vidic. — Neka deklica, da bi kmalu dobila primerno službo v domači župniji in dušni mir. — Članica Marijine družbe priporoča svojega brata, da bi opustil slabo tovarišijo in pijančevanje. — Umrle članice Marijine družbe: Alojzija Menart, Frančiška Klavžar, Ana Žonta, Marija Kanduč, Lucija Močilnik. — Marijina hči za zdravje, za vredni prejem sv. zakramentov in za mir in zmagó v skušnjavah; priporoča tudi svoje starše in brate. — Neka oseba za dušni mir, zmagó v skušnjavah, potrpežljivost v križih. — Neka Marijina hči za vreden prejem sv. zakramentov, za darove Sv. Duha in da bi bila uslišana v neki zadevi. — Neka deklica iz Marijine družbe priporoča svojega očeta v neki zelo težavni in grozni zadevi; prav tako priporoča tudi svojorajno sestro in mater ter dva bolna brata. — Neka deklica priporoča svoje in vse rodbine sovražnike, da bi prišli skoraj do spoznanja.

ZAHVALE:

J. M. se zahvaljuje sv. Antonu v štangi za zdravje pri živini. — A. K. se zahvaljuje presv. Družini, sv. Antonu Padovanskemu, č. Janezu Bosku in vernim dušam za večkratno uslišanje v važnih zadevah in da se je poravnal družinski prepir. — N. se zahvaljuje najsv. Srcu Jezusovemu in svetogorski Materi božji za pomoč v smrtnonevarni bolezni. — M. Š. iz Mengša se zahvaljuje lurški Materi božji in sv. Notburgi za uslišano prošnjo. — N. T. se zahvaljuje sv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Antonu za uslišano molitev. — Duhovnik ljubljanske škofije se zahvaljuje Kraljici majnikovi, ker je okreval od dolgotrajne bolezni le z njeno pomočjo in priprošnjo. »Pri ljudeh« — tako piše — »ni bilo usmiljenja in tolažbe, pri Mariji pa sem našel tolažbo. Rešila me je silno mučne, desetletne bolezni. Zato pa naj iz celega srca doni Kraljici čast in hvala prav vse dni! V Marijino pomoč sem zaupal in nisem bil osramočen. Naj bi v tem svetem letu prav vsi Slovenci obljubili Mariji neomahljivo zvestobo in zaupanje!«

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Če komu izmed cenj. naročnikov ne bo vse všeč, kar prinaša, oziroma ne prinaša današnja številka »Bogoljuba«, naj ne obsoja g. urednika, ki je bil odsoten ter je v Rimu priporočal Bogu »Bogoljuba« in njega naročnike, ampak zvrne naj jezico na namestnega urednika, ki ima polne roke drugega dela in ni mogel vsega tako izvršiti, da bi bilo vsem ustrezno.

17. Sobota. Sv. Paskal. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 13. dan.

18. Nedelja. Presveta Trojica. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

19. Ponedeljek. Sv. Ivo. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 13. dan.

20. Torek. Sv. Bernardin. Popolni odpustek tretjerednikom kakor včeraj.

22. Četrtek. Praznik presv. Rešnjega Telesa. 200 dni odpustka vsem vernikom, ki prejmo sv. obhajilo in gredo za procesijo. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa danes ali v osmini kakor prvi dan; b) udom bratovščine za uboge duše v vicah; d) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

24. Sobota. Marija Pomočnica kristjanov. Popolni odpustek udom bratovščine naše ljube Gospe vedne pomoči.

25. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek tistim, ki trikrat na teden skupaj molijo sv. rožni venec.

30. Petek. Praznik presv. Srca Jezusovega. Sv. Ferdinand. Popolni odpustek: a) vsem vernikom v cerkvah, kjer se obhaja praznik presv. Srca Jezusovega; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine naše ljube Gospe; d) udom apostolstva molitve; e) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

31. Sobota. Praznik naše ljube Gospe presv. Srca. Udom bratovščine popolni odpustek danes ali v osmini.

Mesečne pobožnosti. 1. Šmarnice. Kdor hodi k šmarnicam ali pa sam zase vsak dan kaj moli v čast Matere božje, dobi vsak dan 300 dni odpustka, enkrat v mesecu pa popolni odpustek. — 2. Kdor gre povrsti šest petkov ali šest nedelj pred praznikom presv. Srca Jezusovega k spovedi in sv. obhajilu in moli v namen svetega očeta v cerkvi, v kateri se ta praznik obhaja, dobi vselej popolni odpustek. Prvi izmed šestih petkov je 18. aprila in prva izmed nedelj je 20. aprila. — 3. Sestnedeljska pobožnost v čast sv. Alojziju se začne v nedeljo dne 11. maja. Kdor šest nedelj povrsti prejme zakrament svete pokore in sv. obhajilo in kaj moli ali premišljuje ali drugače kaj dobrega stori v čast sv. Alojziju, dobi vsako teh nedelj popolni odpustek. Ko bi pa kdo katero nedeljo ne mogel iti k sv. obhajilu, bi moral pobožnost iznova začeti.

Darovi.

Za bolgarski vsakdanji kruh: M. Koželj 20 K; A. Ploj 20 K; neimenovana z Goriškega 20 K.

Za bolgarski misijon: Iz Komende 2 K; A. Mejač 6 K; M. Vilar 10 K; ob predavanju na

Homcu 24 K; dve neimenovani 6 K 34 vin.; F. Šmid, župan v Selcih, 50 K; ob predavanju v Selcih 40 K; neimenovana, Stara Loka, 10 K; P. Rat, župnik, št. Ilj, 5 K; Alojzija Vrečko, Dunaj, 3 K; M. Sušelj, Zagorje na Krasu, 20 K.

Za bolgarske ranjence: Neimenovana 3 K; Stuhec 5 K.

Za reveže v Plovdivu: J. Hutter 10 K.

Za bolgarske sirote: Kanonik Kajdiž 5 K.

Za zvon v Derviški Mogili: Kanonik Kajdiž 5 K; neimenovana 2 K; z Dunaja 2 K.

Za sv. očeta: Dekl. Mar. družba, Slavina, 20 K; T. Gilčvert, Dunaj, 10 K; A. Radej, podobar, Rajhenburg, 4 K; Zofija Pirc, Trzič, 22 K; Fran Vovko, žup. upr., Vrhnika, 7 K; Kati Berce, Mouthain, Mich., 54 K 02 vin.; Franč. Petrič, Trst, 1 K 80 vin.; Josip Godnič, vikar, Ravnica, 11 K; Dekl. Marij. kongreg., Novomesto, 25 K.

Za cerkev sv. Jožefa: Ivanka Sunčič, Gradec, 10 K; Marijina družba, Trebnje, 2 K.

Bolgar. princez. za stavbo sirotišnice: Gerta Gomilšak, Gradec, 10 K.

Najpotrebnejši misijoni: Dekl. Mar. družba, Trebnje, 4 K; Mar. Jakše, Rošica, Vel. Lašče, 1 K; Fran Marčinko, župnik, Vranja, 4 K.

Za afrikanse misijone: Fr. Vovko, Vrhnika, 10 kron.

Dejanje sv. Detinstva: Dekl. Mar. družba, Trebnje, 2 K; župnija Cerklje, Gorenj., 15 K.

Za kruh sv. Antona: N. Sovdat, Kobarid, 3 krone.

Balkanski odsek Apostolstva: P. Rat, župnik, št. Ilj, 5 K; za sirote: P. Rat, župnik, št. Ilj, 5 K; za sirote: Jož. Dobrovč, Velikovec, 32 K.

Za bratov. sv. Dizma: župnija Cerklje, Gor., 15 kron.

Za varuhe božjega groba: župnija Črni vrh nad Idrijo 16 K.

Za bosenske misijone: Mar. družba, Trbovlje, 9 K; Ana Sedej, Idrija, 5 K; Filomena in Tilka, Trst, 4 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali do 10. aprila sledeči čč. gg.: Janko Barle, mestni župnik šentjakobski v Ljubljani, 169 K 50 vin.; Jos. Eppich, župnik, Mitterdorf pri Kočevju, 7 K; Viktor Cadež, kaplan v Trziču, 60 K; Ivan Opeka, kaplan v Komendi, 16 K; Ivan Trpin, župnik v Mošnjah, 15 K; Rafael Grobljar, kaplan v Ormožu (Štajarsko), 1 K 70 vin.; M. Kerin, župnik v Boštanju, 14 K 90 vin.; Jos. Godnič, vikar v Ravnici (Goriško), 27 K; Ignacij Oberstar, kaplan v Bohinjski Bistrici, 11 K 59 vin.; Ivan Strajhar, kaplan v št. Rupertu na Dol., 32 K; prof. dr. Jos. Marinko, žup. upravitelj v Mavčičah, 33 K; Martin Poljak, župnik v Ajdovcu, 10 K 76 vin.; Jakob Razboršek, župnik v Tunich, 12 K; Janez Langerholz, kaplan v Dobu pri Domžalah, 63 K 84 v.; M. Kastelic, župnik, Dol pri Ljubljani, 13 K; Fr. Bleiweis, župnik v Lešah, 4 K; Karel Lachainer, hišni posestnik in cerkovnik v Ljubljani, 500 K; gojenci v ljubljanskem Marijanišču 61 K 2 vin.

Slovenski mladeniči, ako mogoče vojaščine prosti, ki imajo poklic do redovniškega stanu, zlasti veselje do revnih in pomoči potrebnih bolnikov, se sprejemajo v samostan usmiljenih bratov v Gradcu. Prošnji za sprejem je priložiti krstni in domovinski list ter župnijsko spričevalo nravnosti. Želeti je tudi, da prosilec ume vsaj nekaj nemški. Naslov: Konvent usmiljenih bratov v Gradcu, Annenstraße Nr. 4.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča cerkvenim zborom sledeče skladbe:

Dr. A. Faist: Cerkevne pesmi za mešani zbor dva zvezka:

I. Velikonočne, binkoštna in Marijine. Part. K 1'50, gl. à K —'25.

II. Marijine (šmarnične). Part. K 1'80, gl. à K —'25.

Napevi obeh zbirk so za naše razmere tako primerni, da jih bodo povsod radi peli, samo da jih pevovodja dobi v roke

Premrl Stanko: Hvalite Gospoda. 21 pesmi na čast svetnikom za mešani zbor. Part. K 2'40, gl. à K —'60.

Vseskozi mojstrske pesmi, ki nudijo velik užitek in napravijo nenavaden vtis.

Gerbič Fr.: 12 pange-lingua-tantum ergo za mešani zbor. Part. K 1'80, gl. à K —'40.

Napevi so zloženi v najlažjem, a vendar zelo melodioznem slogu. Zbori jih bodo sigurno z veseljem peli.

Steckenpferd-lilijino mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. — Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod à 80 vinarjev.

Poizkus prepriča,

3022

da je praško domače zdravilo

Pristno le s to varstv. znamko!

iz lekarnar B. FRAGNER-ja, Praga III, boi jašajoče, vnetje omiljujoče, hladilno, zdravljenje pospešujuče antiseptičko mazilo v vsakem gospodinjstvu neobhodno potrebno. — Skatljte le po 70 v, v vsaki lekarni.

Izurjeni, tehnični zastopniki,

ki so že uvedeni v industriji, se iščejo za vse kronovine. Pisma z navedbo referenc pod „E 7183“ na pisarno Haasenstein & Vogler, A. G. Dunaj I.

Stara pisma, pisemske znamke

780 kakor tudi zbirke znamk kupi po dobrih cenah 3
Emil Fischer, Trst, poštni predal 481.

Mala železnica

2400 m tračnic, 45 vozov, 12 vozov za kamenje, se proda ceno, event. tudi da v najem. Vprašanja pod F. H. 1250 odpošilja anončna pisarna J. Rafael, Dunaj I., Graben 28.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke kakor se ponujajo od raznih neveščakov! Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in podukom, poštnina posebej:

Ročne kamere od K 1'60 dalje.
Kamere na stojalu od „ 6'20 dalje.
Kamere z zaklopnico od „ 9'70 dalje.
in višje do „ 300'—

Najboljša izpeljava!

Odklikovano z avstrijsko državno kolajno.

Priložnostni nakup rabljenih aparatov in objektivov vseh vrst zelo poceni.

ELFR. BIRNBAUM, Hirschberg 144, Češko.
tovarna fotografskih kamer.

599

Pri nerednem želodcu

se rabi najuspešneje tek vzbujajoče, prebavo pospešujoče, mlo odvajajoče, gorečico, pehanje in krče odstranjajoče domače sredstvo **dr. Rose balzam za želodec** iz lekarne **dr. B. Fragner-ja, Praga III. 520.** Steklenice po K 2— in K 1— v vseh lekarnah. Po pošti pri predplač. K 2'80 ena stekl. franko.

Pristno le s to varstvom. znanjko!

Grozno

visoke cene se plačujejo pogosto za moška in ženska sukna, česar se pa vsak zasebnik na popolnoma lahek način ubrani in sicer če direktno naroča sukna, kakor tudi vse **platneno blago** izključno le iz šlezijskega tvorniškega trga.

Zahtevajte toraj, da se vam brezplačno do pošlje moja **kolekcija vzorcev.** Trgujem samo s prvovrstnim blagom.

Razpošiljalnica sukna

739

FRANC ŠMID

Jägerndorf Nr. 211 avstr. Šlezija

Pozor! 1451 Čitaj! Biljinski eliksir

je napravljen iz najboljših zdravilnih gorskih bilin in po zdravniških st. okovnjakih preizkušen kot najboljše zdravilo proti vsem boleznim želodca, črev, jeter, ledvic in vranice. Zdravi najbolj zastarele bolečine v želodcu, odstranjuje krče, daje slast in pospešuje prebavo, čisti kri, pomirjuje živce ter jači in krepi ves život. Zato naj ga naroči vsaka hiša. Na razpolago mnogo priznanic in zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali predplačilu zneska:

3 val. ali 12 mal. stekl. lra tko vsaka pošta	5'20 K
6 " " 24 " " " " " "	8'80 K
9 " " 36 " " " " " "	12'80 K
12 " " 48 " " " " " "	16'20 K

Lekarna pri Spasitelju. Koprivnica, Hrvatsko.

Dobiva se samo pri meni. Prosim naj se točno naslavljaja:

Ceno češko posteljno perje.

Kilo sivega puljenega K 2—, boljšega K 2'40, polbelega K 3'60, belega K 4'80, prama kakor puh mehkega K 6—, veleprima K 7'20, najboljša vlna K 8'40, izredno fino snežnobelo K 9'60.

Zgotovljene postelje

iz gostonitnega rdečega, višnjevega, belega ali rumenega nankinga, dobro napolnjene, pernice ali spodnja blazina 180 cm dolga, 116 cm široka po K 10—, 12—, 15—, 18—, 200 cm dolga, 140 cm široka po K 13—, 15—, 18—, 21—, zglavnica 80 cm dolga, 58 cm široka po K 3—, 3'50, 4—, 90 cm dolga, 70 cm široka po K 4'30, 5'50, 6—. Zamena dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Cenovniki franco in poštne prosto vsakomur.

Benedikt Sachscl, Lobes pri Plzinu 159. Češko

Bogata zaloga

226

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Tirolsko slikarstvo na steklo in zavod za mozaik

(Neuhauser, dr. Jele & Komp.) Inomost

Zastopstvo: Dunaj - New York

Priporočilo! S tem, da se je v letu 1911. v Inomostu ustanovilo **Tirolsko slikarstvo na steklo in zavod za mozaik Neuhauser, dr. Jele & Komp.**, je pridobila krščanska umetnost v Avstriji zavod, ki je postal po svojem materinem obsegu kakor tudi po svojih umetniških delih zavod najvišje vrste, priznanega svetovnega slovesa. Do 1800 katedral in cerkva vseh dežel je najboljše spricevalo za visoko umetniško veljavo izdelkov tega zavoda, ki si je na mnogih svetovnih razstavih pridobila prve odlike. — Ta tako sloviti zavod je Avstrijo popolnoma emancipiral od inozemja, in od srca me veseli, da morem konstatirati deistvo, da prekašajo umetniška dela tega zavoda p. pravem krščanskem duhu, plemeniti obliki, izrazovitosti in harmoniji barv vse podobne moderne umetniške proizvode.

Briksen, dne 4. decembra 1910.

† Josip Altenweisel
knezoškof

NOVI MOLITVENIKI: Getzemani in Golgata.

Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Po nemški izdaji priredil Fr. Ks. Steržaj. Cena platno, rdeča obreza K 2·60; šagrin, zlata obreza K 3·60.

Kdor bo pridno prebiral ta pretresujoča premišljevanja o Gospodovem trpljenju, bo deležen velike duhovne milosti. Ob resnih dnevih sv. postnega časa, posebno pa ob urah preizkušnje, ko občutimo najbolj bridkost in resnobo človeškega življenja, bomo vzeli v roko to knjigo z neko sladko tolažbo v srcu in črpali bomo iz nje uteho, katero bi med svetom zastoj iskali. Premišljevanja so tako lepa in koristna, da bomo našli v njih vedno nove misli; čim večkrat jih bomo brali, tem ljubša nam bodo. Knjiga ima pri vsej svoji obširnosti priročno žepno obliko in ob koncu popoln molitvenik.

Tolažba dušam v vicah.

Molitvenik s premišljevanji o vicah. Priredil župnik Fr. Bleiweis. Cena: rdeča obreza K 1·20, zlata obreza K 2—, šagrin zlata obreza K 2·60.

Bog hoče, da pomagamo ubogim dušam v vicah, do katerih nas veže krščanska ljubezen do bližnjega, ki niti s smrtjo ne neha. Bog bo stoteren plačnik za vsako delo krščanskega usmiljenja. Zato sezimo po tem molitveniku, ki ima tako vzvišen in blag namen pomagati trpečim bratom v vicah.

Marija, kraljica src.

Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Rdeča obreza K 1·60, fina šagrin zlata obreza K 2·40.

To zlato knjigo naj si nabavi vsak, komur je na tem, da Marijo prav časti in se obvaruje napačne pobožnosti, ki je pogubila že mnogo duš. Molitvenik ima prekrasno vsebino in bo navdal bralca s posebnim sladkim in tolažbe polnim otroškim zaupanjem do Marije. Za člane Marijinih družb ni lepšega berila, kakor je ta zlata knjiga.

Mati čudovita.

Šmarnice. Spisal dr. Josip Jerše, c. kr. profesor v Ljubljani. Cena: rdeča obreza K 2—, šagrin zlata obreza K 3—.

To je krasen venec premišljevanj za mesec majnik, ki ga je spletel priljubljeni pridigar ljubljanski dr. Josip Jerše. V teh krasnih premišljevanjih najdemo čisto nove, izvirne misli, ki nas vabijo k češčenju in zaupanju do nebeške Kraljice. Pridejan je kot dodatek kratek molitvenik iz prelepe Marijine knjige „Marija, Kraljica src,“ v kateri je pobožen častilec Marijin bl. Grinjon razlil gorka čustva pobožnosti in ljubezni do Marije.

Pot v nebesa.

ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška.

Spisal O. Nikolaj Meznarič. VI. natis 1912. Rdeča obreza K 1·80, zlata obreza K 2·40, fin šagrin K. 3·20.

Novi natis tega krasnega molitvenika za tretjerednike je spopolnjen z vsemi najnovejšimi molitvami in določbami sv. stolice, ter tudi drugače stvarno in jezikovno izboljššan.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.